

norsk filatelistisk tidsskrift

AV INNHOLDET: Feltpostkontor på Kongsten Fort, s. 469 • FRIMERKETS DAG med 60 arrangementer over hele landet, s. 470 • Luftpostheder til Jacob Schawland, s. 474 • Skip og post i lokale ruter i Trøndelag (Del 13): Ut-trøndelag under den 2. verdenskrig, s. 476 • NORDFRIMEX 85 — fin utstilling og frimerkemesse, s. 486 • Bestemmelse av vannmerker, s. 488 • Fire skilling posthorn — oppsetning av plate III, s. 492 • MOPHILA 85 Hamburg, s. 496 • «Katastrofebrev» fra stor flyulykke i København 1947, s. 500 • Posthornutgavene 1879—1883, Del 13, s. 508 • NYTT om nye frimerker, Vi sakser, Litteratur, Postkassen m.m. Tilsammen 60 sider.

KJØP FRIMERKER MED OMTANKE

Kjøp norske frimerker til
faste priser fra landets ledende tilbudsliste.

- *Frimerker, stemplet og ustemplet i alle prisklasser.*
 - *Hvert merke med en grundig beskrivelse.*
- *Flere hundre bilder så du kan se hva du kjøper.*

*Prislisten utkommer fire ganger i året
og prisene er meget konkurransedyktige.*

*Om du ikke allerede står på adresselisten
så be om å få vår siste tilbudsliste tilsendt — gratis!*

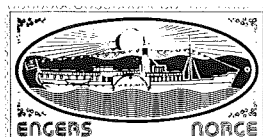
Naturligvis kjøper vi også frimerker kontant.

JAKOBSEN RODE

BOGSTADVEIEN 3, 0355 OSLO 3, TELEFON (02) 69 70 31

ENGERS
frimerker

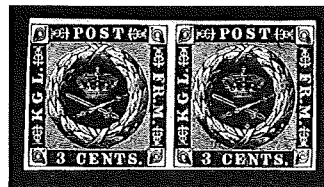
Adresse: Postboks 15. N-2824 Redalen, Norge.

International stamp auctions

Tlf.: (061) 81555

Lever inn nå!

*D.V.I nr. 1** Hvit gummi!*

TIL VÅR STORE INTERNASJONALE AUKSJON I OSLO 1.-2. mars 1986

foreligger allerede utstillingssamlinger på Norge, Danmark og D.V. I, bra Finland, Island og meget mer!

Vi har fortsatt plass til gode objekt, spesielt store samlinger fra alle land, dyrere enkeltobjekt og sjeldenheter som vil bli høyt vurdert av det store internasjonale publikum.

Innleveringsstopp 31. desember.

Jule-Tilbud!

NORGE POSTFRISK

NK	Pris	NK	Pris	NK	Pris
193/96 Nansen I	170,00	371 Haakon	3,50	538/39 Aasen	6,00
197/11 Posthorn/løve	470,00	372/73 Skogselskap	13,00	540/41 Europa	10,00
213/16 Haakon	50,00	374 Røde Kors	2,50	542/44 Tekstil	8,00
229/32 Løve	52,00	375/76 Løveprovisorier ...	14,00	545/48 Munch	9,00
233/36 Nansen II	42,00	377/79 Kielland	23,00	549/50 Arbeidssamf.	3,50
244 14 ø. Løve	9,00	380/82 UPU	8,00	551/52 Guldberg	9,00
247 25 ø. Løve	11,00	383/85 Oslo jubileum	9,00	555/56 Misjon	10,00
249 35 ø. Løve	17,00	386/87 Pollomyelitt	29,00	558/59 Folkeskule	11,00
250 40 ø. Løve	10,00	388/92 Posthorn	35,00	560/61 Fjernmeld.	7,00
251 50 ø. Løve	10,00	393/03 Haakon	325,00	562/63 Frigjøring	4,00
252 60 ø. Løve	10,00	404/06 Garborg	23,00	564/65 Røde Kors	15,00
254 Hålogaland	7,00	407/09 OL	50,00	566/67 Europa	7,00
255/58 Redningsselsk. ...	39,00	411/12 Haakon	6,00	568/69 Harmonien	7,00
255 Redningsselsk. ...	7,00	415/17 Nordkapp	155,00	570 Rondane	7,00
256 Redningsselsk. ...	8,00	419/21 Jernbanejub.	12,00	571/74 VM på ski	19,00
257 Redningsselsk. ...	2,50	422/24 Telegrafjub.	9,00	575/76 Bibelselskap	6,00
260 Universitet	245,00	428/30 Norwex	170,00	577/78 Norges Bank	4,00
261 1 ø. V-merke	3,00	431/38 Haakon	132,00	579/80 Sverdrup	3,50
262 2 ø. V-merke	3,00	441/42 Märtha	24,00	581/82 Europa	6,00
263 3 ø. V-merke	18,00	443/44 Norden	8,00	583/84 Birkeland	14,00
264 5 ø. V-merke	3,00	448/50 Geofysisk år	10,00	585/86 EFTA	9,00
265 7 ø. V-merke	4,00	451/52 Haakon	4,00	587/88 Militær utd.	11,00
267 14 ø. V-merke ...	8,00	453/68 Olav	265,00	589/90 Europa	6,00
294/99 Snorre	26,00	474 Kloster	2,00	591/92 Dybwad	3,50
302/05 Nordraak	29,00	475/76 Landbrukskule ...	9,00	593/94 Santalmisjon	7,00
306 Quisling	2,00	479/80 Blomster	31,00	595/98 Posthorn	28,00
307/08 Wessel	3,00	481/82 Videnskap	9,00	599/01 Turist for.	9,00
309/10 Postforeningen ...	4,00	485/89 Skip	35,00	602/03 Håndverk	6,00
311/13 Nordkapp	21,00	490 Europa	3,50	606/07 Vinje	4,00
314/17 Grieg	6,00	491 SAS	3,50	613/14 Sykepleier	3,50
318 Frontkjempar	2,50	492/95 Idrett	16,00	621 Stavkirke	3,50
319/21 Landshjelp I	17,00	496/97 Håkonshallen	6,00	634/35 Folketelling	6,00
322/24 Krigsforlis	13,00	500/01 Nansen	6,00	636/38 Olav	68,00
331/38 London	18,00	502/03 Sydpol	7,00	646/48 Posthorn	31,00
339/41 Wergeland	9,00	504/05 Nobel I	5,00	666/67 Tønsberg	4,50
342 Røde Kors	3,50	506/07 Bjerknes	5,00	668/69 Stortinget	4,50
343/44 Folkemuseum	6,00	508 Flyjubileum	6,00	670/71 Flyktning	3,50
345/48 Nasjonalhjelp ..	13,00	511/12 Europa	7,00	695/96 Interjunex.	27,00
350/53 Haakon	325,00	513/29 Posthorn	230,00	697/99 Polarskuter	14,00
354/58 Løve	375,00	530/31 Collett	7,00	700/02 Eventyr	5,00
359/69 Postjubileum	87,00	532/35 FAO	12,00	716/18 Håndverk	7,00
370 Petter Dass	3,50	536/37 Nord-Norge	13,00	727/28 Turistmerker	9,00

Merkene sendes til gjennomsyn før betaling. Betaling må skje innen 8 dager etter fakturadato. Porto tilkommer. Full returrett innen 8 dager. OFF-medlem

Ny stor prisliste over Norge o/xx sendes gratis.

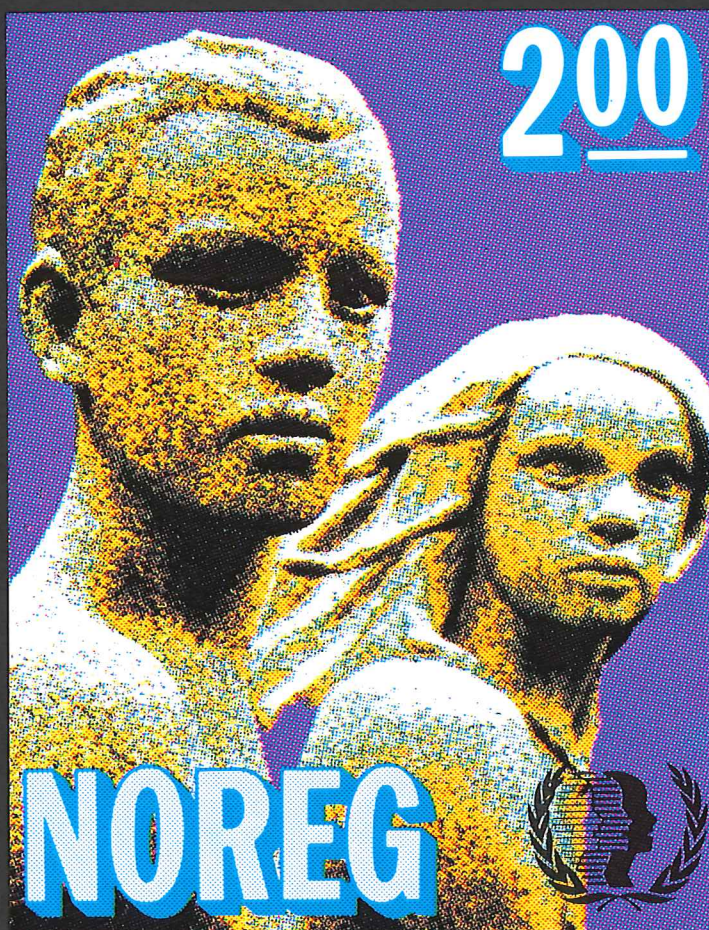
SVEIN HELGE HOFSLUNDSengen

5880 KAUPANGER

NORGES FRIMERKER I FARGER

1985-86

KATALOG OVER NORGES FRIMERKER 1855-1985

«BJELLEKLING! - BJELLEKLING! - HELE HELGEN LANG!»

Nå er det snart jul igjen og tid for julepresanger til kjente og kjære — både langt vekk og nære! — Besøk derfor:

Jule-Messen '85

i Folkets Hus v/Youngstorget i Oslo lørdag 7. og søndag 8. desember!

STOR FRIMERKE- OG MYNTMESSE MED ET 30-TALL HANDLERE FRA NORGE, DANMARK, ENGLAND OG VEST-TYSKLAND.

Ulike klubber/foreninger har info-stands.

Foreningen **Norske Postkort-Samlere** vil ha en morsom og interessant spesialutstilling over gamle postkort.

Frimerkekunstnere vil komme og signere frimerkeobjekter.

Frimerkekonkurranse: Vær med og velg Norges peneste frimerke i 1985 — fine premier!

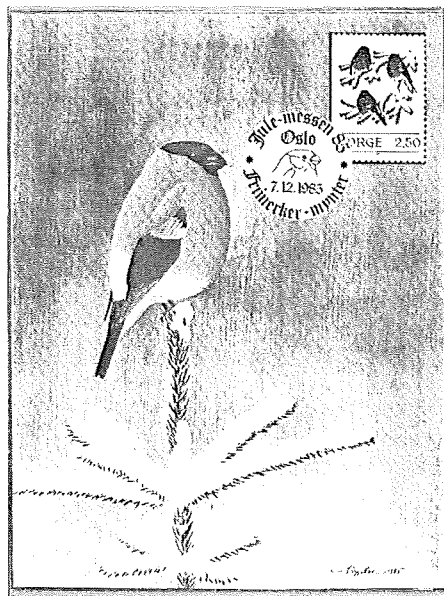
Brevhus med eget motivdatostempel — tegnet av **Wiggo Ree**.

ÅPNINGSTIDER: Lørdag 7/12 kl. 11.00—18.00
Søndag 8/12 kl. 12.00—19.00. CAFETERIA

ENTRÉ: Voksne: kr. 10,-/barn (under 16 år) kr. 5,-/
familierabatt: 2 voksne + 2 barn: kr. 20,-/Barn under 10 år: Gratis.

OBS: «Julenissen» kommer på besøk med «julegaver» til barn under 10 år
lørdag kl. 12.00 og søndag kl. 13.00. Mye morsomt og nyttig i posene.

Arr.: «FRIMERKER som HOBBY», boks 92 Kaldbakken, 0902 Oslo 9.

Messens spesialobjekter

- 1) SPESIAKONVOLUTT frankert m/«Julekrans» og stemplet med messens motivdato- stempel 7/12-85. (Motivet på konv. er tegnet av samme kunstner som har tegn. frimerket: **Hedvig Wright-Østern**).

Pris: kr. 10,-.

- 2) MAKSIKORT frankert m/«Dompap» og stemplet med messens motivdatostempel 7/12 -85. (Kortmotivet og stempelmotivet er tegnet av samme kunstner som har tegn. frimerket:

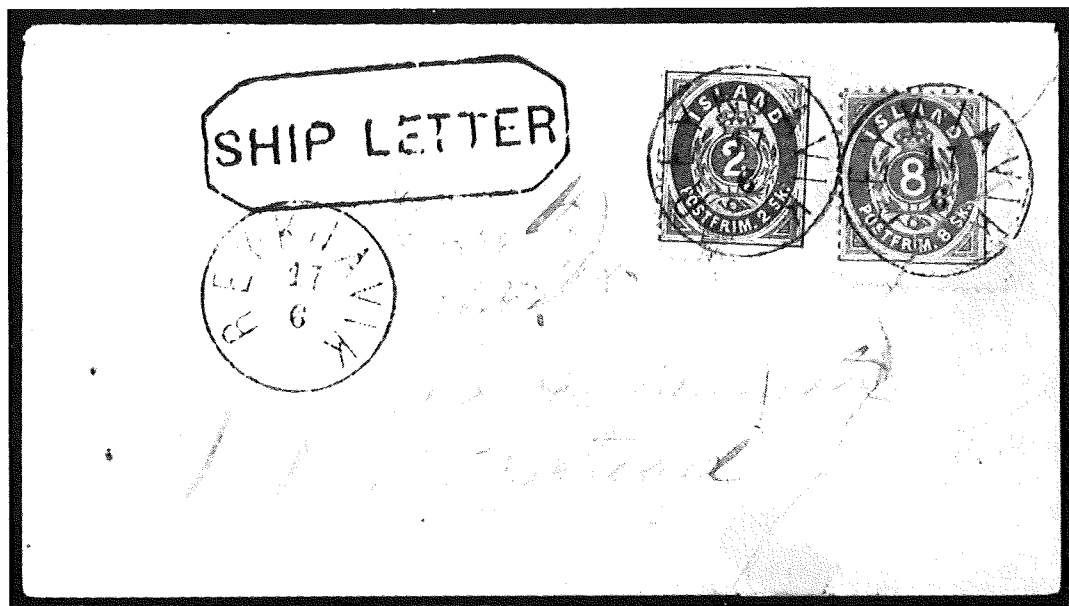
Wiggo Ree.) **Pris:** kr. 15,-.

I tillegg til hver bestilling kommer kr. 3,- i porto/ekspedisjon.

Bestilling: **FsH-Produkt**, boks 92 Kaldbakken, 0902 Oslo 9.

Postgiro: 2 36 26 55.

Fantastisk succé med omsättningsrekord!

*Enda kända skeppsbrevet med skillingfrankering. Utrop Skr. 250.000,-. Sålts för Skr. 308.000,- inkl. 10 %.
Auktionens dyraste objekt.*

Intresset. Atmosfären. Spänningen. Från första klubbslaget fram till det sista stegrades vår känsla av att «Den här auktionen kommer att bli en succé!» Och det blev den. Men när vi på kvällen den 11 oktober räknade fram slutresultatet, överträffades t.o.m. våra mest optimistiska förhoppningar. Skandinaviskt omsättningsrekord med råge! De Skr. 7,5 miljonerna i totalt utropsvärde hade blivit Skr. 9,25 miljon!

Även de individuella priserna blev då naturligtvis också höga, och många gånger fastställdes slutpriserna först efter hård kamp. Crafoords berömda Island-samling visade sig prismässigt vara än mer fantastisk än vi hade trott, och även alla de dyraste objekten såldes till goda priser. Succé alltså också för denna utsökta del av auktionen.

Deltag i nästa succé!

Vår nästa auktion blir sista köpchansen för alla dem som skall komplettera sin samling inför Stockholmia 86. Vi söker därför kvalitetsobjekt från alla områden. Men naturligtvis behöver vi också objekt för att kunna tillfredsställa våra övriga kunder.

Har Ni något lämpligt att sälja så kontakta oss omgående.

POSTILJONEN AB

Box 4118, S-203 12 Malmö, Tel 040-722 90
Besöksadress: Södra Tullgatan 3, Malmö

I Stockholm: Drottninggatan 114 A 5 tr. Besök endast efter överenskommelse per tel 08-32 70 70.

I Danmark: Skandia-Postiljonen A/S, Trommesalen 7, DK-1614 Köpenhamn, V, tel (01) 22 03 00.

TO SENSASJONELLE BREV

fra

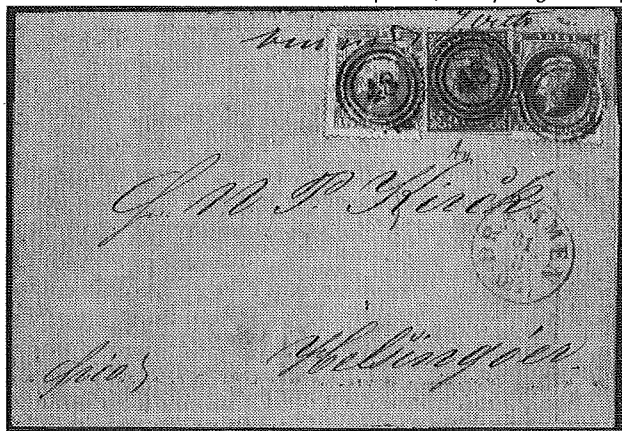
NORGE

vil bli budt fram på vår auksjon i OSLO 23. NOVEMBER 1985

Disse brev har ikke vært fremme på markedet siden før krigen.

Eneste kjente innenlandsbrev med 8 stk. Norge nr. 1 = 32 skilling
porto (trestripe og femstipe).

Eneste kjente Ekte brev med Norge
nr. 1 i kombinasjon med andre
merker - her med NK 3 og 5
= 15 skilling til Helsingør.

Selvsagt inneholder vår auksjonskatalog for auksjon nr. 29 også et rikholdig utvalg Norge forøvrig - både for den vanlige samler og spesial-samleren.

Det fins også en hel del engros-poster og et godt utvalg samlinger både store og små - kort sagt det skulle være noe for enhver smak.

Våre neste auksjoner finner sted i **Oslo 8. mars og 8. november 1986.**

Vi tar fortløpende imot innleveringer til disse auksjoner.

F.C. MOLDENHAUER A.S
BERGENS FRIMERKEFORRETNING

Postboks 65, 5032 Minde (05/23 08 05) i samarbeid med
Frimerkehuset AS, Bergen og Hans Rode AS, Oslo

Bli kjent med finske frimerker

Finske frimerker er et interessant bekjentskap. Kunstnerisk og teknisk av første kvalitet; kunstverk i miniatyr. Og de nye frimerkene som siden 1.3.1984 er utgitt for landskapet Åland har blitt et nytt, ettertraktet tillegg i frimerkesamlinger med finske frimerker.

Bli fast abonnent

Som fast abonnent får du alle de nye frimerkene sendt hjem til deg uten ekstra bry, førstedagskonvolutter og årsutvalg straks de utkommer. Dersom du ønsker det, er det også mulig å bestille bare Ålands fri-

merker eller årsutvalg. For å bli fast abonnent innbetaler du en sum som svarer til din antatte årlige bestilling, dog minst FIM 100,-, til Finlands Frimerkesentral, postgirokonto nr. 2118-6.

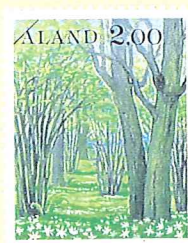
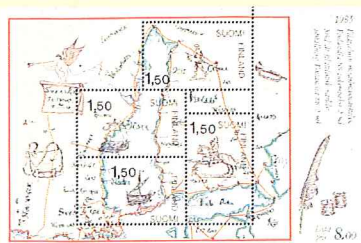
Det første miniatyrarket kommer til høsten

Finlands postverk fyller 350 år i 1988. I jubileumsåret vil det i Helsingfors bli arrangert en stor internasjonal frimerkeutstilling, FINLANDIA 88. For å støtte denne utstillingen vil det i årene -85, -86 og -87 bli utgitt tre miniatyrark. Det første

miniatyrarket blir utgitt 16.10.85. Der vil Svensk-Finlands eldste postkort fra 1698 bli avbildet. Arket har fire frimerker og prisen er FIM 8,- hvorav FIM 2,- går til støtte for utstillingen. Miniatyrarket kan du bestille ved å betale inn en sum som tilsvarer din bestilling til postgirokonto nr. 2118-6.

Det lønner seg å bli kjent med finske frimerker.

De er verdsatte og kjente samleobjekt verden rundt.

Postens Frimärksentral
PB 654
SF-00101 HELSINGFORS
FINLAND
Tlf. +358 0195 4732

Mariehamns poskontor
PB 100
SF-22101 MARIEHAMN
FINLAND
Tlf. +358 28 144 60/41

NUMMER 9
NOVEMBER 1985
44. ÅRGANG

norsk filatelistisk tidsskrift

ANSVARLIG REDAKTØR: ERLING SJONG

Viktige kystjubileer på nye frimerker

Vi har hatt et ordnet havnevesen her i landet i 250 år. Det ble opprettet i form av havnekommissjoner i hver kjøpstad etter en vidløftig kongelig resolusjon av 17.9.1735. Gjennom årene har dette hatt stor betydning for landets kommunikasjoner.

Det samme gjelder et annet jubileum. Norges sjømåling ble opprettet i 1785. Denne institusjonen som altså er 200 år, heter fra 1932 Norges Sjøkartverk.

Postverket markerer disse kystjubileene med to frimerker 14. november. Sverre Morken har tegnet og gravert merkene, som trykkes i en kombinasjon av ståltrykk og offset i Norges Banks Seddeltrykkeri.

I purpur og rosa er mudringsapparatet «Berghavn» gjengitt på det ene merket. Dette spesialfartøyet som er bygd i 1980, opererer langs hele kysten og eies av Kystdirektora-

tet. På det andre frimerket ser vi en sjømålingssekstant og utsnitt av et kart fra 1791 over kyststrekningen Trondheim—Kristiansund.

Frimerker som julepynt

Også i år skal det bli anledning til å pynte opp julebrev og julekort med spesielle frimerker. Den 14. november utga Postverket to merker i verdiene kr. 2,00 og 2,50. De er samlet i hefter med ti frimerker. Motivene er fargerike og julebetont. En krans flettet av typiske juleblomster er tegnet av Hedvig Wright Østern, mens tre dompaper er tegnet av Viggo Ree. Frimerkene trykkes i flerfarget offset, og opplagene blir henholdsvis 0,8 og 1,5 millioner hefter.

**under
lupen**

Redaktørens egen spalte

Frimerkets Dag og rekrutteringen

— Vi ønsker å satse på ungdommen, sa forbundspresident Paul H. Jensen bl.a. under åpningen av *Frimerkets Dag* i år. Dette ut fra erkjennelsen av at det er de unge idag som blir de ivrige filatelistene av imorgen. For å få til en slik satsing, må det til et samarbeid med Postverket på forskjellige måter. Norsk Filatelistforbund har satt ned et utvalg som skal se nærmere på hvordan dette skal kunne gjøres. For første gang på mange år kan man nå registrere en viss nedgang i antall organiserte frimerkesamlere. Det er også en viss treghet og manglende interesse å spore hos de helt unge, blir det sagt. Fenomenet er ikke spesifikt norsk, og man søker å løse problemene på forskjellig vis over hele den vestlige verden.

Vi tok opp spørsmålet om rekrutteringen til filateli i denne spalten også i forrige nummer. Dette har forsårsaket et par interessante brev til NFTs redaktør, — brev vi vil komme tilbake til i et senere nummer.

Men vi vil gjerne ha flere brev, med forslag, ideer, ros, ris — og i denne omgang om nettopp rekrutteringsspørsmålet. Kommer det mange nok gode forslag til hvordan spørsmålet kan løses blir det løst...

NFTs redaktør har forøvrig også fått henvendelse om å fortelle mer om «Stamp Bug Club» som postverket i Storbritannia står bak og som bl.a. tar sikte på å rekruttere nye filatelister, gamle og unge. Dette skal vi også forsøke å etterkomme i et senere nummer.

Men nå var det altså *Frimerkets Dag*. Og den interessen som der ble vist både av unge og eldre frimerkesamlere, synes ikke å tyde på at interessen er synkende. Snarere tvert i mot. Tilsammen 60 arrangementer var tillyst landet rundt, og det meldes om stor oppslutning de fleste steder. Det lover bra for fremtiden.

E.S.

Prisene på vei oppover igjen?

Når vi nå først er inne på «stagnasjons-spøkelset» i filateli, kan det være interessant å se litt på hvordan frimerkeauksjonene og prisene på frimerker generelt har utviklet seg i det siste.

Det har nemlig en god stund vært antydning en stagnasjon — for ikke å si tilbakegang — hva interessen for kjøp av frimerker angår. Flere handlere, særlig i Storbritannia og Vest-Tyskland, har klart gitt uttrykk for at man har vært gjennom en vanskelig periode med lite salg og dårlige priser.

Mye tyder på at denne trenden nå er i ferd med å snu seg. I hvert fall skulle auksjonsresultater vi har sett i det siste tyde på det. I Sverige opplevde nylig Postiljonen en formidabel rekord for sin siste auksjon, idet det ble solgt for over ni millioner svenske kroner. Så mye er det visstnok ikke noe nordisk auksjonsfirma som har solgt for tidligere på en og samme auksjon. Og etter hva som forlyder derfra, er det godt, klassisk materiale som oppnår gode priser, mens merker av dårlig kvalitet, nyere ting og postfriskt materiale fortsatt ikke selger fullt så bra. Vi er tilbøyelig til å kalle dette «et sunnhets-trekk»...

Så innløper det — timer før dette nummer av NFT skal gå i trykken — forlydende om at også auksjoner i Norge går riktig bra for tiden: Kjell Germetens auksjon i Oslo solgte frimerker for over fire millioner kroner. Også dette etter sigende ny rekord, til tross for at man kanskje ikke fant de aller største objektene denne gang. Det var klassisk Norge som igjen trakk salgssummene oppover, men også postfrisk Norge synes nå igjen å selge bra etter en periode med sterk stagnasjon. At det måtte komme en nedgang en stund her, var jo også ventet, idet «spekulasjonshelark» og andre forholdsvis nye postfriske objekter jo for få år siden gikk unna som varmt hvetebrød — for så å dukke opp igjen til tildels lavere priser så snart «spekulantene» skjønnte de hadde dummet seg ut. Men nå altså, også postfrisk muligens på vei oppover igjen...

Det burde altså igjen være grunnlag for en forsiktig optimisme for frimerkeinteressen.

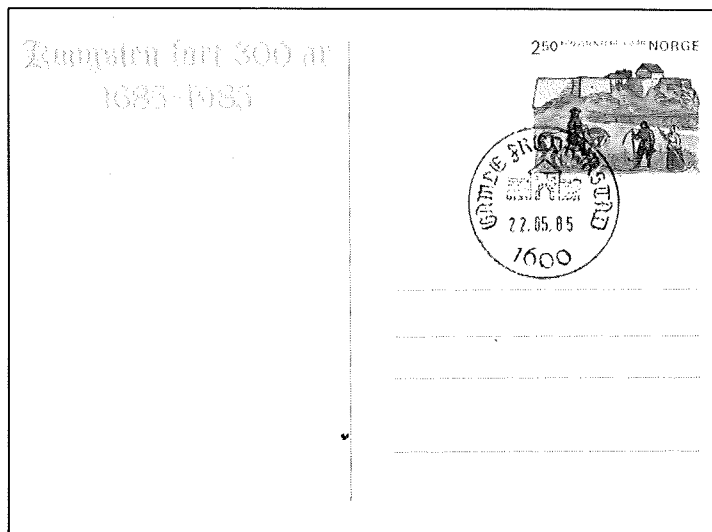
E.S.

«Feltpostkontor» på Kongsten Fort

Postverket slo riktig på storetromma i anledningen festjubileet og «Fredrikstadmessen». Den 22. mai ble det utgitt et eget frimerke med motiv fra Kongsten Fort som er et av de få frimerkemotiv som har tilknytning til Fredrikstad og distriktet.

Fredrikstad Postkontor opprettet midlertidig brevhus, «Feltpostkontor» som hadde sitt tilholdssted i vaktstua i porten inn til fortet. «Feltpostkontoret» hadde eget stempel, «Feltpost Kongsten Fort 300 år» 1600 Fredrikstad med dato i stempelet. «Feltpostkontoret» var i bruk i 10 dager fra den 16. august til den 25. august.

På selve messeområdet var det også opprettet midlertidig brevhus med særstempel «Fredrikstadmessen» i samme tidsrom, også med dato i stempelet.

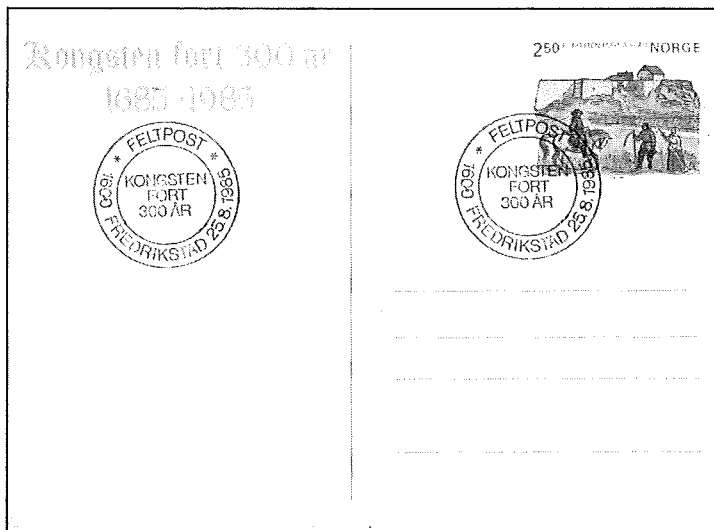

Etter det jeg er kjent med er Feltpostkontorer A, opprettet i fredstid bare i forbindelse med repetisjonsøvelser. For å opprette et feltpostkontor på fortet var veien å gå å opprette et midlertidig brevhus, men Postdirektoratet hadde intet å bemerke til ordet «Feltpost» i stempelet.

Det knyttet seg stor filatelistisk interesse til utgivelsen

av Kongsten Fort-merket og ved bruken av frimerket i arrangementene. Samme dag som Kongsten Fort-frimerket kom ut, kom det også ut et helpostkort «Kongsten Fort 300 år 1685—1985» påtrykt Kongsten Fort-frimerket. Fredrikstad Filatelistklubb bestilte helpostkortet gjennom Fredrikstad Postkontor som videre sendte søknaden til Postdirektoratet, Filatelikontoret. Alt trykningsarbeide er utført av Emil Moestue, og opplaget er på 10.000 stk.

Helpostkortet ble første dagsstemplet med Gamle Fredrikstad Postkontors motivdatostempel 22.5.85. Under Fredrikstadmessen på Kongsten Fort ble helpostkortet stemplet Feltpostkontoret. Restopplaget stemplet første dag (ca. 1.000 stk.) og helpostkortet stemplet Feltpostkontoret første dag i bruk (ca. 2.000 stk.) samt noe postfrisk, selges så lenge beholdningen varer.

Jan-Henrik

FRIMERKETS DAG med 60 arrangementer over hele landet

Samarbeidet mellom filatelister og postverk er godt

Frimerkets Dag ble en suksess — også i år. Det var 15. gang dette årvisse tiltaket fant sted, og til sammen 60 arrangementer av forskjellig slag ble avviklet rundt om i landet.

Den offisielle åpningen av Frimerkets Dag fant sted i Oslo 3. oktober, med bl.a. taler av Postverkets nye generaldirektør Bjørn Flage Pettersen og av Norsk Filatelistforbunds president, Paul H. Jensen.

De uttrykte begge sin glede over det samarbeide som etterhvert har utviklet seg mellom det norske postverket og frimerkesamlerne.

— Dette er min første offisielle embetshandling som sjef for Postverket i filatelistisk sammenheng, sa generaldirektør Bjørn Flage Pettersen bl.a. — Det betyr igjen at jeg er uten erfaringer når det gjelder samarbeidet mellom Postverket og frimerkesamlerne. Som postsjef og distriktssjef vet jeg at sett fra vårt synspunkt er det uten sammenligning det mest farverige og det festligste vi kan gi oss inn på.

Kritikk og ros

— Markedsundersøkelser og andre erfaringer forteller at vi står oss godt med postkundene i dette landet —

også i internasjonal sammenlikning, sa Flage Pettersen videre. — Kundegruppen frimerkesamlere skiller seg imidlertid ut med sitt særpreg. Ingen kritiserer oss så sterkt som filatelistene, og ingen roser oss så sterkt. Det siste skulle da også bare mangle.

— Det som særpreger årets Frimerkets Dag, er miniatyrarket med tilleggsverdi på fire kroner til inntekt for arbeidet med å fremme frimerkesamlingen som en verdifull hobby. Det er en nyskapning, og det setter vårt norske samarbeid postverk/filatelistere i en posisjon som vekker internasjonal oppmerksomhet. Neste år kommer et nytt miniatyrark med samme tilleggsverdi, og sammen med årets utgave skal det først og fremst sørge for finansiering av den store begivenheten i 1986 — den nordiske utstillingen OSLO 86 som også skal markere 100-årsjubileet for Oslo Filatelistklubb — og dermed et så viktig jubileum

— Både ros og ris fra filatelistene, sa postdirektør Bjørn Flage Pettersen.

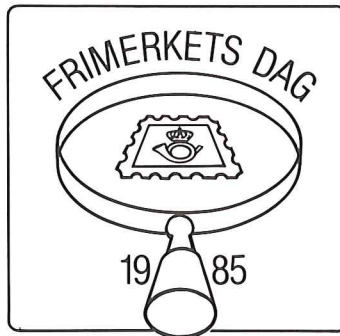
for den organiserte filateli i Norge.

Forpliktelser

— Vi har tatt konsekvensen av dette og vil satse på papirindustrien som neste års innslag fra norsk arbeidsliv. La meg også føye til at vi føler at vi har våre forpliktelser og vil støtte opp når det gjelder denne filatelistiske begivenheten. Jeg ønsker de ansvarlige lykke til med forberedelsene.

Til slutt har jeg en hyggelig nyhet til dere på denne frimerkesamlerens 17. mai, en nyhet som jeg tror vil bli mottatt med tilfredshet av mange.

Det gjelder det eldste helark av norske frimerker — Norge nr. 7 — 3 skilling fra 1863. Det er blitt betegnet

som et av de største klenodier i norsk filateli og posthistorie. Både i dagspresse og fagpresse har det vært mye omtalt de siste årene, og det har vært hevdet at Postverket burde sikre seg dette til Postmuseets samlinger — ikke minst for å sikre at det ikke blir oppdelt eller solgt til utlandet. Etter at et konsortium kjøpte helarket på auksjon for en tid siden, er det nå overtatt av Postmu-

seet. Det har for oss ikke medført kontante utlegg. Med velvilje og god bistand er vi kommet fram til en byttehandel med dubletter fra Postmuseet.

Jeg er glad for å kunne bringe denne nyheten ved åpningen av Frimerkets Dag, som jeg også håper skal bidra til fortsatt godt samarbeid med frimerkeinteresserte landet over, sa Flage Pettersen bla.

Symbiose

— Egentlig skulle jeg ikke hatt tid til å stå her i dag, for jeg har en jobb for Postmuseet som skal være ferdig mandag morgen — et eksponat som skal til Budapest, sa forbundspresident Paul H. Jensen i sin tale. — Dette er del av det dobbeltliv — eller kanskje heller trippelliv — som vi frimerkesamlere lever, og meget av det vi gjør foregår nødvendigvis i en

I tråd med forbundspresidentens FD-utsagn om at det skal satses på ungdommen, kan det passe å bringe dette bildet fra Frimerkets Dag i år: Det er tre ungdommer fra Trondhjems Yngre Filatelistklubb som betjener en luke på Nardosletta Postkontor i Trondheim, med informasjon om frimerkesamling og salg av miniatyrarket og andre samleverdige objekter. Fra venstre Bjørn Harstad, Guri Anne Hansen og Kjetil Olsen.

— *Filatelister møter velvilje i postetaten, sa forbundspresident Paul H. Jensen.*

slags symbiose med Postverket. Oftest er det vi som trenger hjelp, men det slår altså tydeligvis begge veier nå og da.

— Når vi i dag skal begynne feiringen av Frimerkets Dag for 15. gang på rad, er det usedvanlig hyggelig innledningsvis å kunne bemerke at den nye generaldirektøren for Postverket synes å ha den samme positive innstilling til oss frimerkesamlere som hans forgjenger hadde. Det er i det hele tatt en fornøyelse å se hvor godt vårt samarbeid er, og å føle hvilken velvilje vi møter på alle nivåer innen postetaten.

Frimerkene overlever

— På Frimerkets Dag er det jo på sin plass å reflektere litt over dette frimerket, som i år har eksistert i Norge i 130 år. Man skulle jo tro at moderne teknikk og moderne metoder skulle gjøre denne lille papirbiten overflødig på sikt, men det virker som om det stadig går bra. Salget av frimerker utgjør stadig ca. 40% av den totale inntekt av porto, så vi frå tro at dette frimerket vil

overleve i vår levetid, dvs. til ca. år 2050 — minst.

Det er her interessant å kunne slå fast at frimerkets betydning som nasjonalt symbol og som uttrykk for nasjonal uttrykksform øker i betydning. Det legges i dag langt mer vekt på utforming og produksjon av våre frimerker enn for 50 år siden, da frimerkene sto for mer enn åtti prosent av portoinntektene. Er vi kanskje her på vei fra børsen til katedralen? Eller fra Finansdepartementet via Samferdselsdepartementet til Kulturdepartementet? På en slik dag er det lov å spørre.

For to år siden — i 1983 — tok jeg fra en liknende talerstol opp bl.a. spørsmålet om å få en årlig frimerkeutgivelse i form av et miniatyrark med tillegg til filatelistiske formål. Jeg er på samlernes vegne meget glad for at denne utfordringen ble tatt opp positivt av Postverket. Og nå kan vi den 4. oktober se utgivelsesdagen for den første av disse blokkene, som vi håper og tror vil kunne fange oppmerksomhet ved hver eneste Frimerkets Dag i årene fremover. Jeg ser dette som et gledelig resultat av gjensidig samarbeid og tillit.

Stimulans for samlerinteresser

— Det er forutsatt at inntekten — dvs. i år og i 1986 kr. 4,- for hver blokk, skal gå inn i regnskapet for den nordiske frimerkeutstillingen OSLO.86 som skal avholdes i Norges Varemesses lokaler på Sjølyst i Oslo 15.—19. oktober 1986. På denne utstillingen vil filatelister fra de nordiske land vise sine frimerkeskatter i felles konkurranse. Som ved NORWEX 80 blir dette en kraftig stimulans for samlerinteressen

her i landet. Omfanget blir bare 1200 rammer mot 4000 ved NORWEX 80, men likevel nok til å trekke mange tusen samlere til Oslo. Anledningen er, for dem som ikke måtte vite det, at det er 100-årsdagen for norsk organisert filateli som skal feires. Den 11. desember 1886 stiftet 13 ildsjeler Kristiania Filatelist-Klub, som stadig lever og har det bra under navnet Oslo Filatelistklubb — eller OFK (som ikke må forveksles med en viss karismatisk nærradio med egen menighet som sikter betydelig nærmere himmelen enn samlerne gjør. Og helvete.)

— Nok kan man på denne dag spørre seg hvorfor Postverket skal hjelpe frimerkesamlerne med å skaffe seg penger ved en miniatyrblokk med tillegg. Jeg går ut fra at det ikke er direkte ufint å nevne at av den totale salgspris — kr. 12,- går kr. 8,- til Postverket. Etersom vel de fleste av blokkene blir solgt til samlere, er det vel ikke urimelig å tro at Postverket ikke vil bli belastet med å skulle utføre postale ytelser for det hele beløpet som de krever inn. Vi får i alle fall håpe det for vår samvittighets skyld.

Satsing på ungdommen

Som jeg nevnte var dette arket et resultat av et utspill fra oss for to år siden. Nå i 1985 har jeg en annen ting som Norsk Filatelistforbund gjerne vil prioritere meget høyt. Det er satsing på ungdommen; en satsing for å få flere ungdommer inn som aktive frimerkesamlere. Et aktivt samarbeid med Postverket om dette står høyt på vår ønskeliste, og vi har en del ideer på lager som vi i fellesskap burde kunne utnytte. Ikke bare hos ungdom-

men; også hos eldre samlere. På verdensbasis merker man en viss stagnasjon i frimerkesamlingen — også i Norge — og det synes jeg vi skulle gjøre noe aktivt med i fellesskap. Vi har satt ned et utvalg for å gå videre med dette, og vi kommer forhåpentlig i nærkontakt om dette om ikke så lenge.

Innledningsvis nevnte jeg at det foregår et samspill mellom Postverket og filatelistene. Jeg vil gjerne her trekke frem et forhold der vi i NF har hatt mulighet til å gjøre noe til gjengjeld.

Den 15. august i år ble jeg invitert av postsjef Trygve Uren til å bese Postens Filatelistenes nye lokaler i Schweigaards gate i Oslo. Det var deilige moderne lokaler, lyse og fine, men uten utsmykning av noe slag. Dette manglet. Noen dager etter besøket hadde vi styremøte i Norsk Filatelistforbund, og vi ble enige om en håndsrekning til kunstnerisk utsmykning av de nye lokalene til våre gode venner. Vi bevilger et beløp som ved hjelp av våre kunstneriske konsulenter Knut Løkke-Sørensen og Bjørn Storberget ble til et antall grafiske arbeider av anerkjente norske kunstnere — jeg tror omtrent ti gode trykk — som jeg her på den offisielle åpningen av Frimerkets Dag 1985 har fornøyelsen av å overrekke lederen for Postens Filateliavdeling, postsjef Trygve Uren, med takk for hyggelig samarbeid mellom postverk og filatelist i mange år, og med et håp om at det bedrede arbeidsmiljø vil gi enda mer arbeidsglede hos våre venner i Postverket, sa Paul H. Jensen.

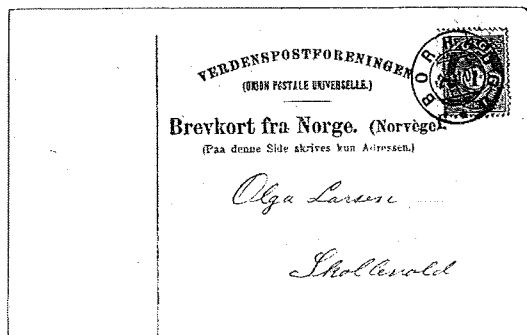
nft Postkassen

En øres bygdeporto

Jeg referer til Tor Skauges artikkel i NFT nr. 8/85 angående «Bygdeporto på en øre». Vedlagt oversender jeg en kopi av et lokalkort med porto 1 øre, stemplet Borhaug 29.V.06. På motivsiden står det: Gratulerer med dagen den 29.5.1906, Kristense.

Med hilsen

Terje Skjoldal, Minde, 4560 Vanse

Det er alltid hyggelig med respons på artikler. Hvorvidt ovenstående er et engangsfenomen ved Borhaug poståpneri eller ikke, gjensstår å fastslå inntil ytterligere dokumentasjon foreligger. Forøvrig hører jeg fortsatt gjerne om flere tilfeller fra andre steder!

Vennlig hilsen
Tor Skaug

Bruk NFT's annonsører!

VERDEN'S FRIMERKER & POSHISTORIE

Schiff Auctions

«Spesielt for spesialister»
EN INVITASJON TIL BETROELSE
Single merker, brev eller samlinger
for offentlig auksjon eller Private
Treaty salg.

VI KJOPER OGSÅ KONTANT!
Kontakt oss først med beskrivelse
av Deres materiale. Legg ved Deres
adresse og tlf.nr.

HVA ER EN SCHIFF
«SPEIELT FOR
SPECIALISTER» AUKSJON?
Det er en auksjon med tanke på
Dem, enten De kjøper eller selger
av U.S. eller hele verdens frimerker
og brev.

AUKSJONSDATOER

Hvis De ikke mottar våre
kataloger går De glipp av noe!
Send U.S. \$ 8,50 (U.S. \$ 12,50
oversjo) for ett års abonnement på
kataloger og resultatlister, eller send
U.S. \$ 1,50 for vår neste auksjons-
katalog og resultatliste. (\$ 1,00 for katalogen). Katalogen hentet på
vårt kontor er alternativt.

U.S. verdens frimerker
& posthistorie
Auction No. 170
November 22-24, 1985

Official Auctioneer
ASDA Nat'l Postage
Stamp Show

Jacques C. Schiff, Jr., Inc.

195 MAIN ST., RIDGFIELD PARK, NJ 07660 USA 1696
4 miles from New York City
Licensed & Bonded Auctioneers Established 1947
Telephone: 201-641-5566, From NYC: 662-2777

Luftpost-heder i Sveits til Jacob Schawland, Stavanger

På den store luftpostutstillingen LUPO 85 i Luzern i Sveits 5.—8. september i år, hentet Jacob Schawland, Stavanger hjem en forgylt sølvmedalje for sin samling sveitsisk luftpost. Godt gjort, når altså utstillingen jo ble holdt i Sveits!

Utstillingen ble arrangert i anledning av den sveitsiske luftpostforeningens 60-årsjubileum, under FISA-patronat. Schawland er medlem av foreningen, og han var eneste utstiller fra Skandinavia. Ellers var det utstillere fra så godt som hele verden.

Utstillingen ble holdt i Verkehrshaus i Lu-

zern, en bygning som mer eller mindre også er et europeisk trafikkmuseum. Der finner man alt fra jernbane-postvogner til båter og nærmere 40 fly.

Under utstillingen var det to oppstigninger av ballonger som førte post, — den ene hadde gass, den andre varm-luft, som oppdriftsmiddel.

Jacob Schawland har samlet sveitsisk luftpost i flere år, og den fine samlingen hans har vært med på mange utstillinger i inn- og utland og høstet adskillige medaljer.

Under utstillingen holdt også FISA (Federation International des Sociétés Aérophilateliques) sin kongress og feiret samtidig 25-årsjubileum.

Jacob Schawland med frue (begge midt i bildet) fotografert under åpningen av LUPO 85 i Luzern.

Fly

Den 28.10.1985 udgiver Postverk Føroya et automathæfte indeholdende 5 frimærker med en værdi på kr. 3,00 hver. Motiverne er fire flytyper, der har fløjet mellem Færøerne og udlandet, samt en helikopter, der siden 1983 har været benyttet til indenrigs luftfart mellem øerne.

Det startede i 1963 med DC3 maskiner. Så overtog Fokker Friendship, og i begyndelsen af 70-erne så Maersk Air sig om efter en ny maskine. Valget faldt på Boeing 737 maskinen, som blev bygget i en ny udgave med ekstra stærke motorer og bremses, som gjorde den specielt velegnet til den vanskelige operation på Vágar Lufthavn. Samtidig blev der sat en ny verdensrekord, idet start- og landingsbanen ved Vágar Lufthavn med sine 1250 meter er verdens korteste bane, der er godkendt til jetfly, men de kræver til gengæld specialtrænede piloter. Lufttrafikken har på sin vis bragt øsamfundet i Nordatlanten ud af isolationen, og er øernes eneste mulighed for passagertransport i vinterhalvåret. I 1984 var passagertallet 61.377 samtidig med at 48.411 passagerer blev transporteret til og fra Færøerne med passagerskibene. Det er et betragteligt tal, når der tages hensyn til, at Færøerne med sine 45.000 indbyggere ikke har nogen organiseret turisme. Da færøsk luftfart kunne fejre sit 20 års jubilæum i 1983, begyndte samtidig et nyt kapitel i luftfarten. Færøsk indenrigs luftfart havde premiere. Færøernes Landsstyre har etableret passagertransport med helikopter mellem øerne, især med henblik på at forbedre de små bygders trafikale forhold.

Postverk Føroya, Frimerkejædeildin, DK-3800 Tórshavn, Færøerne.

Skip og post i lokale ruter i Trøndelag (Del 13):

Ut-Trøndelag under den 2. verdenskrig

Av Tore Gjelsvik

Da krigen kom til Norge den 9. april 1940, førte dette til mange problemer for de lokale dampskipsselskapene. Fosens Aktie-Dampskibsselskap var et av dem som kom meget ille ut. Ved krigsutbruddet hadde selskapet fire bra dampskip i ruter på Ut-Trøndelag, nemlig «Fosen» (Nr. 1), «Frøya» (Nr. 1), «Hitra» og «Yrjar» (Nr. 2). Etter at det hele hadde roet seg ned to måneder senere, var det bare «Frøya» (Nr. 1) og «Hitra» tilbake.

Selskapets nyeste skip, «Yrjar» (Nr. 2) var senket ved krigshandlinger og ble liggende på havets bunn til krigen var over, mens «Fosen» (Nr. 1) var rekvirert av tyskerne og ble brukt som vaktskip på Trondheimsfjorden under hele krigen.

Nødtonnasjen inntar arenaen

Fosenselskapet måtte greie seg med de to dampskipene som var igjen, og ellers sette inn det som det var mulig å få fatt i av erstatnings-tonnasje. I løpet av krigsårene var det også svært mange typer nødtonnasje som kom i selskapets tjeneste.

Sommerrutene av 26. mai 1941 er ganske typiske for farten i de to første krigsårene. Et utsnitt av rutene er vist i Fig. 138. Her heter det helt enkelt *Dampskipene «Frøya» og «Hitra» og 2 motorbåter*. Uttrykket motorbåt må imidlertid ikke tas helt bokstavelig etter dagens terminologi. Det var ikke nødvendigvis små motorbåter som gikk i rutene, men ulike typer av motorkuttere, fiskeskøyter, fraktedampere, andre små dampskip og til og med større dampskip og motorskip.

Det er ikke lett å finne detaljer om mye av nødtonnasjen, og slett ikke detaljer om hvor de enkelte fartøyene gikk i krigstiden. De later helt enkelt til å ha gått om

hverandre etter som det har passet; etter som det har vært kull eller annen form for drivstoff tilgjengelig, og etter som fartøyene har vært i orden eller til reparasjon [4]. Det siste var de åpenbart svært ofte, særlig mot slutten av krigen da alt var nedslitt og det var vanskelig med reservedeler.

Nødtonnasjen kan spores gjennom alle fem krigsår, og også et stykke ut i etterkrigstiden.

Posten i krigsårene

Posttransporten på Ut-Trøndelag var i krigsårene uløselig knyttet til dampskipsfarten. Postverket hadde derfor nøyaktig samme problemer som Fosenselskapet. Men posten

Fosens Aktie-Dampskibsselskap. Sommerruter fra 26. mai 1941. Dampskipene «Frøya» og «Hitra» og 2 motorbåter.									
660	Trondheim—Byfjorden—Stjerna Kps								
	M/B	D/S	D/S	D/S	D/S	D/S	M/B		
	Ma.	Tl.	On.	To.	Fr.	Lo.			
Fra Trondheim	16.00	16.00	16.00	16.00	16.00	16.00			
• Stadsbygd		17.45	17.45	17.45	17.45	17.45			
• Ingdalen i Fosna	18.15		18.15	18.15	18.15	18.15			
• Lonsvik	19.00		18.30	18.45	18.45	18.45			
• Kvithyll		18.30	19.00	19.15	19.15	19.15			19.00
• Stordalsbugen	19.45								
• Rissa		19.00	19.30	19.45	19.45	19.45			
• Selva	20.30								
• Hæselvik		19.45	20.15	20.30	21.00	20.30	20.00		
• Brekstad		20.30		21.15	21.45	21.15			
• Fovig			21.30		22.15				21.00
• Høybakken				22.15					
• Stallvik			22.45						21.45
• Revnesbagen			23.15						22.50
• Husbyseien									23.15
til Råkvåg			23.45						24.00

Fig. 138. Utsnitt av Fosens Aktie-Dampskibsselskaps sommerruter av 26. mai 1941 i Rutebok for Norge. Kilde: Postbiblioteket.

2 AUG. 1942

Fig. 139. Eksempel på de anonyme provisoriske stempeler fra 1940—42.

gikk ihvertfall, selv om det var uregelmessigheter. Ut-Trøndelag postekspedisjon var i virksomhet under hele krigen, og av postekspedisjonens seks stempeler med tekst UT-TRØNDELAGE, er de fem med litra fra A til E kjent brukt i krigsårene. Det sjette, det med litra F, er hittil ikke påvist brukt i dette tidsrom. Det dukker imidlertid opp igjen etter krigen. En mulig forklaring kan være at det har ligget på havets bunn sammen med dampskipet «Yrjar» (Nr. 2).

I tillegg til de fem UT-TRØNDELAGE-stemplerne er det kjent en rekke andre stempeler brukt på skip i ruter på Ut-Trøndelag i krigsårene. To av de skipene som ble innleiet eller innkjøpt fikk opprettet brevhus ombord og ble tildelt stempel av typen «kronet posthorn». Ut over dette finnes det en mengde provisoriske stemp-

ler, dels som anonyme datostempeler, og dels i form av skipenes egne navnestempeler. Ut-Trøndelag er i årene under den andre verdenskrig i det hele tatt et lite Eldorado for den som er interessert i sjøfartshistorie og skipsstempeler. De provisoriske stemplene viser nemlig delvis hvilke fartøyer som var i bruk som nødtonnasje, og brev materialet viser også delvis når og hvor.

De anonyme provisorier 1940—1942

I de første par/-tre krigsår var det i bruk en del rettlinjede datostempeler som angir dag, måned med bokstaver samt årstall [69]. Et eksempel er vist i Fig. 139. Stempeler av denne type fantes på samtlige skip i ruter på Ut-Trøndelag, og ble egentlig brukt til å datostemple billetter. De samme stempeler er brukt på posten ved en rekke anledninger. I de foreliggende registreringer er det datoer fra 16 OKT. 1940 til 8 OKT. 1942, dels på løse frimerker og dels på brev/brevforsider. De fleste avtrykk finnes alene, slik at de ikke kan tilbakeføres til noe

M/s Austråt

Fig. 141. Linjestempelet M/S Austråt.

bestemt skip, men endel unnatak finnes. Stempelfargen er anilinfarge, og varierer fra lys fiolett til fiolettaktig svart. Den er delvis vannløselig, og stempelavtrykkene blir følgelig lysere når frimerker vaskes.

Et typisk eksempel på denne stempeletype er 9 AUG. 1941 på konvolutt fra Sula i Fosna, Fig. 140, bakstemplet TRONDHEIM 1 TUR 11.8.41. Brevet stemmer med dampskip i rute 663 ifølge Rutebok for Norge [31], med avgang fra Sula lørdag 9. august 1941 og ankomst Trondheim søndag 10. august kl. 22.30, men hvilket fartøy det dreier seg om, er ukjent. Tilsvarende er det som nevnt med de fleste andre avtrykk av disse anonyme provisoriske stemplene. Et par av de få stempelavtrykk av denne type som med sikkerhet kan føres tilbake til et bestemt skip, er 2 AUG. 1942 og 8 AUG. 1942. Begge er fra motorskipet «Sigurd I», og vil bli omtalt nærmere i forbindelse med dette.

Motorskipet «Austraåt» hjelper til

Fra de første to krigsår er det kjent linjestempeler med skipsnavn brukt postalt på tre forskjellige skip i ruter på Ut-Trøndelag. Det første som man med sikkerhet har kunnet påvise har vært innleid som nødtonnasje, er motorskipet «Austraåt». Dette var bygget som skonnert av tre i Canada i 1917. Størrelsen var 104 bruttotonn og 84,8 fot [70]. Det ble innkjøpt av Strand & Co på Ørlandet i 1934 og brukt til havfiske. Hvor lenge Fosens Aktie-

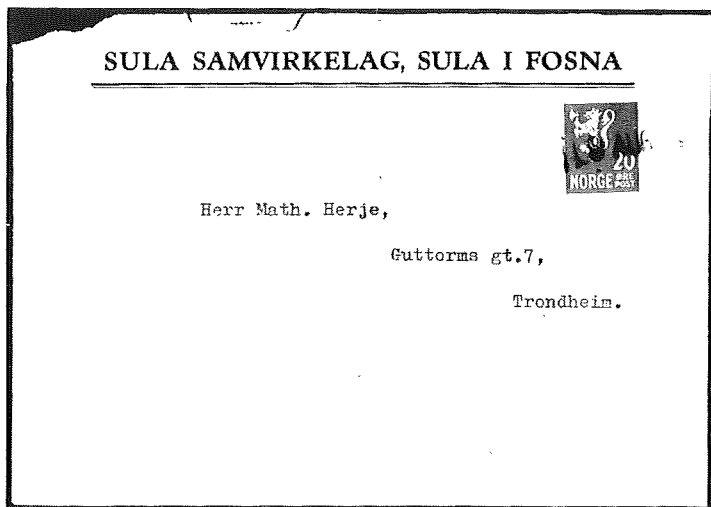

Fig. 140. Brev fra Sula i Fosna med anonymt provisorisk stempel 9 AUG. 1941. Fra forfatterens samling.

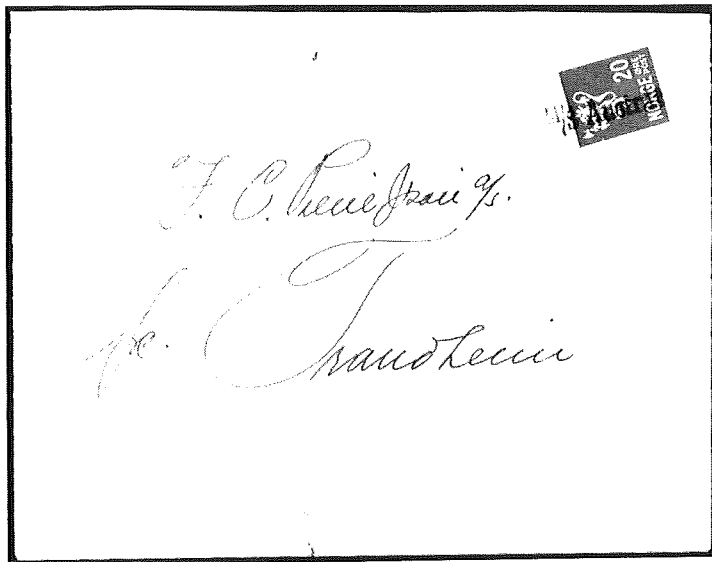

Fig. 142. Brev fra ukjent sted, stemplet med linjestempelet *M/S Austråt*. Fra forfatterens samling.

Dampskibsselskap leide skipet er ikke kjent, men det må ha vært ca. et halvårs tid rundt årsskiftet 1940/41.

Motorskipet «*Austra*» har brukt sitt eget linjestempel, det som ble brukt på kossesementen og lignende, til å stemple posten. Stempelteksten lyder forøvrig *M/S Austråt* som vist i Fig. 141, og stempelfargen er alltid fiolett. De fleste kjente avtrykk er også sidestemplet med datostempel av den tidligere omtalte type, Fig. 139. Det eneste kjente brev uten slikt sidestempel er vist i Fig. 142. Dette brev er sendt til Trondheim fra ukjent sted, og bakstemplet TRONDHEIM 1 TUR 6.1.41. Det øvrige daterbare materiale dekker tiden fra 16. oktober 1940 til 9. april 1941 [71]. Avsender- og mottakersteder indikerer at motorskipet «*Austra*» har gått for Fosenselskapet i ruter på Nordfrøya og Halten.

Dampskipet «*Folla*» på visitt

Det neste innleide skip som man kjenner navnet på, er dampskipet «*Folla*». Dette

tilhørte Namdalens Aktie-Dampskibsselskab og gikk normalt i rute på Ytre Namdalen. Det ble bygget ved Ørens mek. Værksted i Trondhjem i 1909 og var på 249 bruttotonn og 115,1 fot [72]. Fosenselskapet brukte skipet en tid i 1941, men hvor lenge dette varte, er ukjent.

Også dampskipet «*Folla*»

har brukt sitt eget skipsstempel på posten. Fig. 143 viser et brev som er sendt fra Trondheim til Stallvik i Stjørna og stemplet med rettlinjet skipsstempel «*Folla*» i fiolett farge. På forsiden har mottakeren gjort følgende påskrift:

«Sendt fra Theim lørdag 23/8-1941. D/S *Folla* - Namdals D/S, går i Stjørnaruten istedet for D/S *Fosen*, som er rekvirert av de tyske Myndigheter.»

Dette stemmer med ruten som sier motorbåt fra Trondheim lørdag 23. august 1941 til Stallvik i Stjørna med retur påfølgende dag. Fig. 144 viser skipsstempelet i rentegnet utgave. Hvor lenge det var i bruk er ukjent, da brevet i Fig. 143 er det hittil eneste registrerte. Trolig gikk dampskipet «*Folla*» i Stjørnaruten bare en meget kort tid.

Motorkutteren «*Skarven*», et gjestespill

Det er for tiden litt uklart nøyaktig hvor motorkutteren «*Skarven*» står i bildet rent

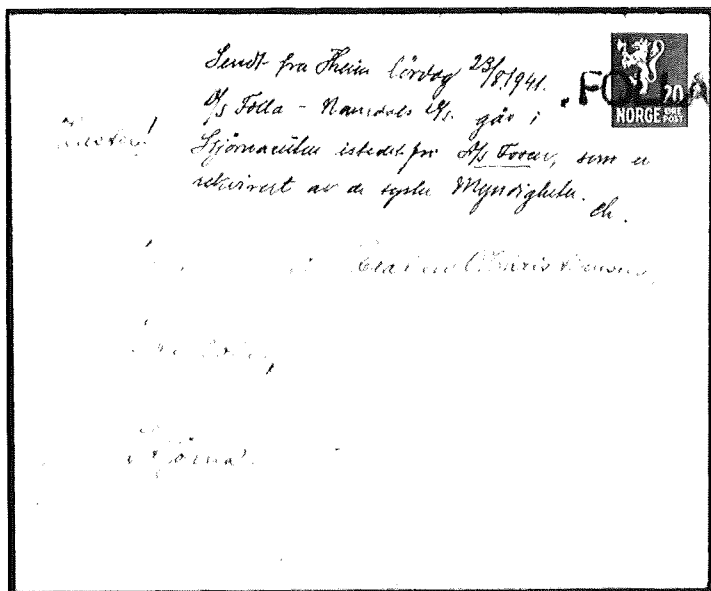

Fig. 143. Brev fra Trondheim til Stallvik, stemplet på dampskipet «*Folla*» 23. august 1941. Fra forfatterens samling.

„FOLLA”

Fig. 144. Linjestempelet «FOLLA».

tidsmessig, men alt tyder på at også dette skipet hører til de som ble innleid av Fosens Aktie-Dampskibsselskap i de tidlige krigsår. Skipets eget linjestempel m/k SKARVEN, Fig. 145, er kjent brukt på posten, men er foreløpig bare registrert på et eneste brev, og da i fiolett farge. Som Fig. 146 viser, har dette brevet gått fra Imsterfjorden til Trondheim, og dette betyr at motorkutteren «Skarven» må ha gått i ruten Hemne—Trondheim. Dessverre har brevet ikke noe turstempel som kan tidfeste det mer eksakt.

Motorkutteren «Skarven» var opprinnelig bygget som dampskip i 1901 ved Porsgrund mek. Verksted [73]. Størrelsen var 80 bruttotonn og 86,8 fot. Skipet var bygget for havfiske og tilhørte Raakvaag Canning Co. A/S i krigsårene. Hvor lenge Fosenselskapet brukte skipet, er ukjent.

Motorskipet «Sigurd I» kommer for å bli

Etter hvert fikk Fosenselskapet kjøpt inn eller leid erstatningstonnasje på såpass faste avtaler at skipene kom med i rutene med navns nevne. Det første av disse fartøyene var motorskipet «Sigurd I», Fig. 147. Dette finnes i rutene fra 9. mars 1942 og et godt stykke ut i etterkrigstiden, nærmere bestemt frem til 10. november 1947.

m/k SKARVEN

Fig. 145. Linjestempelet m/k SKARVEN.

PAUL STENSEN A/S - IMSTERFJORDEN

Ass. landhandel. — Eksport av sild, fisk og lax i is.

Hemne, Trondheim
Trondhem

Fig. 146. Brev fra Imsterfjorden til Trondheim, stemplet m/k SKARVEN. Fra forfatterens samling.

Motorskipet «Sigurd I» var bygget hos Mjellem & Karlén i Bergen i 1901, opprinnelig som dampskip [4], men ble ombygget til motorskip i 1934. Størrelsen var 122 bruttotonn og 91,4 fot. Etter sigende var «Sigurd I» ikke noe særlig populær blant de reisende, men skipet gikk ihvertfall jevnt og trutt i rutene, og har dessuten etterlatt seg mange filatelistiske spor.

Blant de tidligste finner

man to av de få frittstående avtrykk av de anonyme datostempler med dato/måned/årstall, Fig. 139, som kan føres tilbake til et bestemt skip. Det gjelder 2 AUG. 1942 og 8 AUG. 1942. Det første av disse befinner seg på en brevfor side, Fig. 148, sendt fra Stallvik til Trondheim. På forsiden har avsenderen senere skrevet Stemplett ombord i m/s «Sigurd». Dette stemmer helt med rutene som sier at en

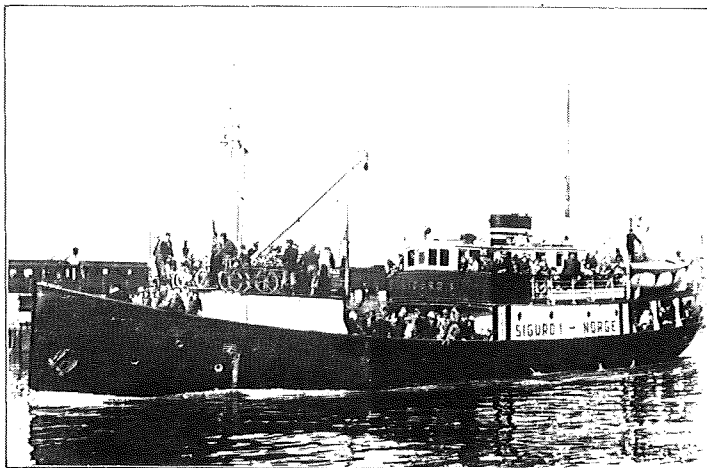

Fig. 147. Motorskipet «Sigurd I». Tatt av Olaf T. Engvig.

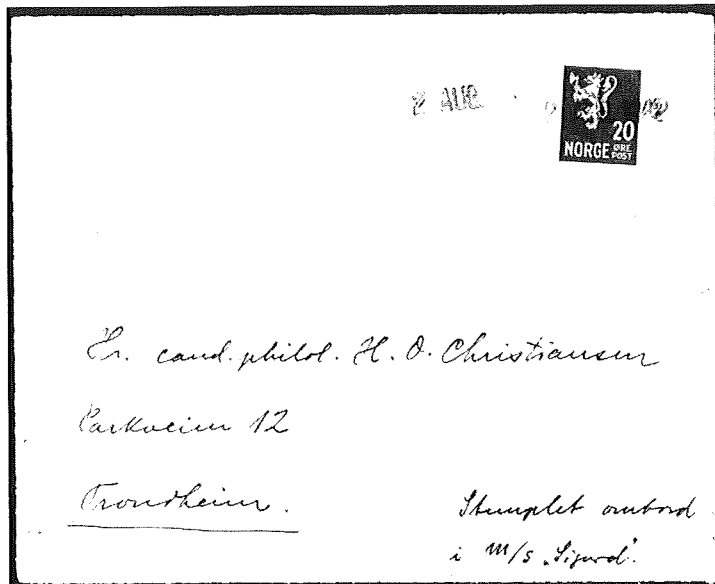

Fig. 148. Brev fra Stallvik til Trondheim, stemplet 2 AUG. 1942 ombord på motorskipet «Sigurd I». Fra forfatterens samling.

M/B skulle gå fra Trondheim lørdag 1. august 1942 kl. 15.00 med retur søndag 2. august. Det andre brevet stemplet 8 AUG. 1942 har gått motsatt veg, fra Trondheim til Stallvik, og også dette stemmer med ruten.

I tillegg til de anonyme dastemplene, er også skipets eget stempel kjent brukt på posten. Fig. 149 viser et brevklipp med linjestempel M/S Sigurd I i fiolett farge. Noen

datering av dette skipsstempel har hittil ikke vært mulig.

Sent på høsten 1942 ble det opprettet ambulerende brevhus ombord på «Sigurd I». Dette annonseres i sirkulære av 30. november 1942 [74]. Omtrent samtidig fikk skipet tilsendt brevhusstempel av typen «kronet posthorn». Det er litt forbausende at det ble opprettet brevhus på motorskipet «Sigurd I», da andre

Fig. 150. Brevhusstempel av type «kronet posthorn», brukt på motorskipet «Sigurd I».

skip av tilsvarende størrelse og i sammenlignbare ruter gikk med postekspedisjon på dette tidspunkt. Noen forklaring på denne forskjellsbehandling har det hittil ikke vært mulig å finne.

Brevhusstempelet fra motorskipet «Sigurd I» er kjent i to varianter. I den ene [75] er teksten M/B «SIGURD I», i den andre M/S «SIGURD I», Fig. 150. Den sistnevnte er den mest vanlige. Bokstaven S i M/S ser her ut som et 5-tall, og stempelet i Fig. 150 omtales også gjerne som M/5 «SIGURD I». Forklaringen er nok at det har blitt laget et «kronet posthorn» — stempel med tekst M/B «SIGURD I» fordi skipet har vært oppført som motorbåt i rutene og omtalt som M/B «SIGURD I» i sirkulæret av 30. november 1942. Dette har man funnet litt for nedverdigende ombord, og har derfor fjernet to små biter av B-en slik at det har blitt en slags S som mest ser ut som et 5-tall. Det nøyaktige tidspunkt for denne doktorering er ukjent, men den har trolig funnet sted meget tidlig. Det daterbare materiale, fra 18. september 1944 og utover, viser konsekvent M/5 «SIGURD I». Samtlige kjente avtrykk er i svart farge.

Motorskipet «Sigurd I» har trolig hatt «kronet posthorn»-stempelet ombord til skipet gikk ut av Fosenselskapets ruter pr. 10. novem-

Fig. 149. Brevklipp stemplet M/S Sigurd I. Fra Sigmund Botnedals samling.

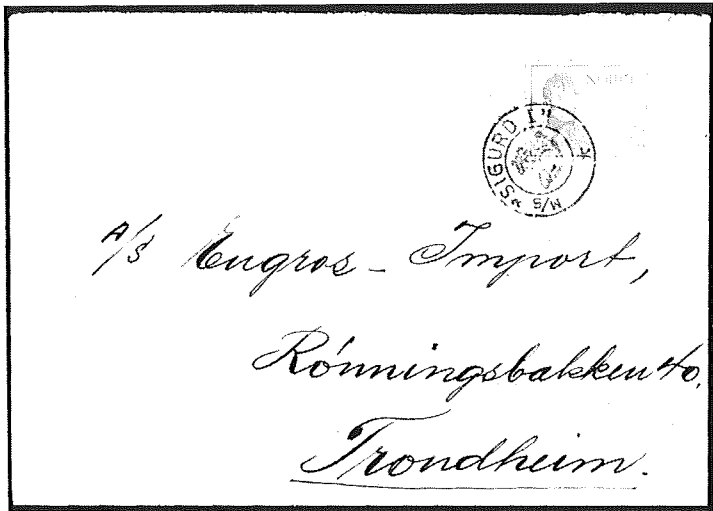

Fig. 151. Brev fra ukjent sted til Trondheim, postlagt og stemplet på motorskipet «Sigurd I» med brevhusstempel «kronet posthorn». Fra forfatterens samling.

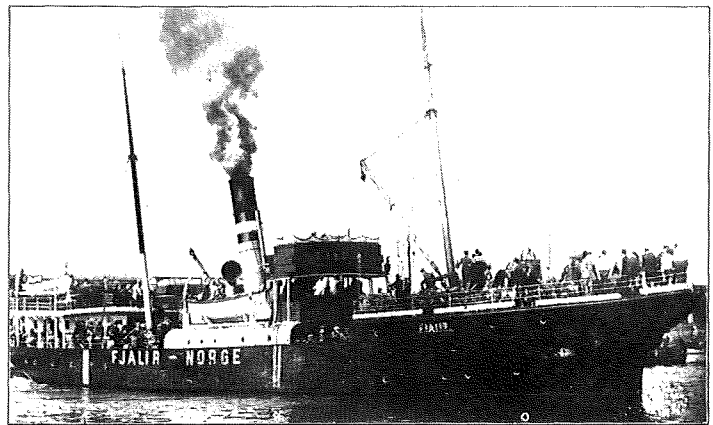

Fig. 152. Dampskipet «Fjalir». Etter Olaf T. Engvig.

Fosens Aktie-Dampskibsselskab. Sommerutter fra 1 august 1942. Dampskipene «Frøya» og «Hitra», «Hemne», «Fjalir» og M/b. «Sigurd I».									
660 Trondheim—Byfjorden—Stjerna 665									
Fra Trondheim	M/B	D/S	D/S	D/S	D/S	D/S	M/B		
	Mandag	Ti.	On.	To.	Fr.	Lø.			
• Stadsbygd	15.00	15.00	15.00	15.00	15.00	15.00	15.00		
• Ingdalen i Fosna	17.00	16.30	16.45	16.30	16.30	16.30			
• Lenevik	17.45	17.15	17.30	17.30	17.30	17.30			
• Kvithyll	18.30	17.15	18.00	18.00	18.00	18.00	17.30		
• Stordalsbugen	19.30	17.45	18.30	18.30	18.30	18.30			
• Rusa	19.15	18.30	19.15	19.15	19.15	19.15	18.45		
• Selva		19.15	19.15	19.15	19.15	19.15			
• Hasselvik		19.15	19.15	19.15	19.15	19.15			
• Brekstad	{	19.15	19.30	20.00	20.30	20.40	19.45		
• Fovig									
• Høybakken	{	19.15	19.30	20.00	20.30	20.40	19.45		
• Stallvik									
• Revneshegen									
• Husbyseien									
• Råkvåg									

Fig. 153. Utsnitt av Fosens Aktie-Dampskibsselskaps sommerutter av 1. august 1942. Etter Rutebok for Norge. Kilde: Postbiblioteket.

ber 1947. Det er ihvertfall kjent avtrykk som viser at stempelet er brukt etter 15. april 1947, Fig. 151. Brevhuset på «Sigurd I» annonseres nedlagt først i sirkulære av 29. september 1949 [76]. «Kronet posthorn»-stempelet er imidlertid ikke kjent brukt etter at skipet gikk ut av rutene på Ut-Trøndelag, så trolig var det bare meldingen om nedleggelsen som var svært sent ute.

Dampskipet «Fjalir» besøker Trøndelag

Det andre av de faste nødtonnasjeskipene var det gamle dampskipet «Fjalir», Fig. 152, bygget i Dumbarton i Skottland så langt tilbake som i 1858, for det som dengang het Nordre Bergenhus Amts Dampskibe, senere Fylkesbaatane i Sogn og Fjordane. Skipet er velkjent for alle samlere av klassisk norsk skipspost.

Til Trondheim kom «Fjalir» etter sigende allerede i 1941, men man finner det ikke i rutene før enn fra 1. august 1942, Fig. 153. Skipet var imidlertid tydeligvis for gammelt, og passet dårlig til farten på Ut-Trøndelag. Det forsvinner fra rutene igjen allerede fra 4. oktober 1943.

Noen filatelistiske spor etter «Fjalir» fra den tiden da skipet gikk på Ut-Trøndelag, er hittil ikke registrert, men man skal ikke utelukke mulighetene for at det skal kunne dukke opp noen.

Dampskipet «Hemne» går inn i Fosenflåten

Det tredje og siste skipet av den faste nødtonnasjen var dampskipet «Hemne», Fig. 154. Dette finnes også i rutene fra 1. august 1942. Dampskipet «Hemne» var bygget ved Lindholmen Verkstad i Göteborg, og het opprinnelig «Uddevala» [4].

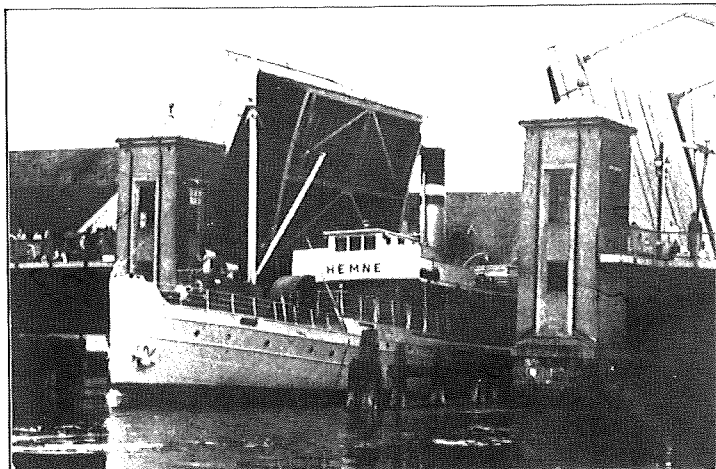

Fig. 154. Dampskipet «H e m n e». Etter Olaf T. Engvig.

Størrelsen var 289 bruttotonn og 129 fot. «Hemne» ble betegnet som en bra båt, og gjorde god tjeneste for Fosenselskapet fra 1942 til litt ut i 1944. Beklageligvis grunnstøtte og sank skipet i Åstfjorden i mars 1944. Etter noen tid ble det tatt opp og tauet til Trondheim, men det ble liggende i Nidelven under resten av krigen og reparert ferdig først etter fredsslutningen. Man finner det i rutene igjen fra og med vårruten av 25. mars 1946. Fosenselskapet beholdt det reparerte dampskipet «Hemne» til sommeren 1951.

De filatelistiske spor etter «Hemne» er ikke så mange, men de finnes. Skipet fikk nemlig brevhusstempel av type «kronet posthorn», Fig. 155, i oktober 1942 [34]. Avtrykk av «kronet posthorn»-

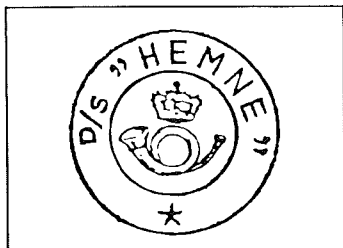

Fig. 155. Brevhusstempel av type «kronet posthorn», brukt på dampskipet «H e m n e».

stempelet til dampskipet «Hemne» er ganske sjeldne, og er bare kjent i svart farge på 20-øres frankatur. Det er hittil ikke dokumentert at stempelet har vært benyttet fra 25. mars 1946 og utover, så trolig var det bare i bruk fra 1942 til 1944. Også brevhuset på dampskipet «Hemne» ble imidlertid annonsert nedlagt først i sirkulære av 29. september 1949 [76].

Motorkutteren «Globetrotter II» i rute på Halten

På slutten av krigen kom det ytterligere tre skip inn i bildet, som innleid nødtonnasje. Det første av disse var motorkutteren «Globetrotter II». Dette var et lite fartøy av tre [70], bygget i Hardanger i 1930. Størrelsen var 47,65 bruttotonn og 59,2 fot. I krigsårene tilhørte skipet A/S Trondhjems Canning and Export Co. Noen vil kanskje

finne likheter mellom skipsnavnet og et gammelt kjent sardinmerke, og dette er helt riktig. Etter krigen ble «Globetrotter II» solgt, og skipet hadde flere navn innen det forliste og til slutt ble slettet av skipsregisteret i 1976.

Det er kjent to forskjellige provisoriske stempler fra motorkutteren «Globetrotter II» [77]. Disse er vist i rentegnet utgave i Fig. 156. Det er ikke helt sikkert hvilket som er det første, men trolig er det linjestempelet med tekst M/K Globetrotter II. På denne type I har navnet Globetrotter en lengde på ca. 26 mm. Det er foreløpig bare registrert ett eneste avtrykk av dette, i grønnlig blå farge, på brevforside frankert med 20 øre løve NK 246 II utgitt i desember 1941. Det er ingen andre stempler som kan bestemme brukstidspunktet mer nøyaktig. Type II har den noe kortere tekst Globetrotter II, og her er navnet Globetrotter ca. 30 mm langt. Sistnevnte stempel er kjent i fiolett til svartfiolett farge, og bakstemplet daterbart materiale dekker tiden fra 31. oktober 1942 til 3. desember 1943. Samtlige kjente helbrev har gått fra Sula til Trondheim. Et eksempel er vist i Fig. 157. Videre er det kjent et brevstykke med type II hvor tidligere eier har påført årstallet 1944 med blyant.

Etter de tidsbestemte objekter å dømme, må motorkutteren «Globetrotter II» ha gått i Fosens Aktie-

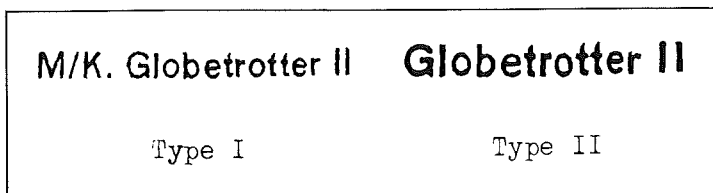

Fig. 156. De to linjestemplene brukt på motorkutteren «G l o b e t r o t t e r II».

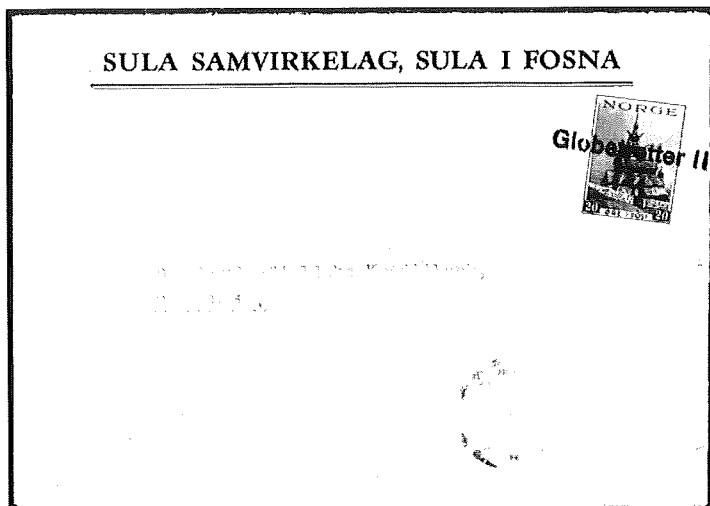

Fig. 157. Brev fra Sula i Fosna til Trondheim, stemplet på motorkutteren «Globetrotter II». Fra forfatterens samling.

Dampskibsselskaps rute 663 Trondheim—Nordfrøya—Halten fra slutten av 1942 til litt ut i 1944, om ikke hele tiden, så i hvert fall periodevis.

Dampskipet «Kjalken», et nytt gjestespill

Det neste kjente provisorium på Ut-Trøndelag er fra dampskipet «Kjalken». Dette skipet ble bygget hos Mjelle & Karlsen i 1903, opprinnelig for havfiske. Størrelsen var 111 bruttotonn og 106,7 fot. I krigsårene 1940—45 tilhørte skipet Kjalkens Rederi i Ålesund [73], men var en kort tid leid ut til Fosenselskapet.

Også dampskipet «Kjalken» har brukt sitt eget rettlinjede stempel, med tekst D/S Kjalken, til å merke posten. Et rentegnet avtrykk er vist i Fig. 158. Stempelet er kjent i fiolett farge på frimerker og et lite antall brev, Fig. 159. Det daterbare mate-

rialet [78] dekker tiden fra 19.6.44 til 24.8.44. Avsenderne og mottakerne av brevene tyder på at dampskipet «Kjalken» har gått i rute Trondheim—Hemne og Trondheim—Hitra—Sørfrøya.

Motorskipet «Kaulgaren» opptar i Haltenruten

Det siste av reserveskipene som man kjenner navnet på, er motorskipet «Kaul-

garen». Dette var en motor-kutter av tre, bygget i Harstad i 1915 for A/S Freidig i Sigerfjord [79]. Størrelsen var 55,2 bruttotonn og 65,8 fot. Etter å ha vært registrert i Kristiansund N, kom «Kaulgaren» til Namsos i 1921 og gikk inn i ruten Namsos—Rødhammer. Til Trondheim kom skipet i 1933 da det ble kjøpt inn av A/S Trondhjems Canning and Export Co. Dette firma hadde skipet til 1966. Senere førte det en omflakkende tilvarelse til det ble hugget opp i 1975.

Også motorskipet «Kaulgaren» må ha gått for Fosens Aktie-Dampskibsselskap en kort tid i krigsårene, og har brukt sitt eget linjestempel «M/S «Kaulgaren» til å merke posten. Et rentegnet avtrykk er vist i Fig. 160. Stempelet er kjent i fiolett farge på en del løse merker, klipp og brev, hvorav to brev fra Sula til Trondheim. Sistnevnte er også maskinstemplet TRONDHEIM, henholdsvis 29.10.44 og 20.11.44, se Fig. 161. Dette gir en antydning om at skipet har gått i rute 663 Trondheim—

Fig. 158. Linjestempelet D/S Kjalken.

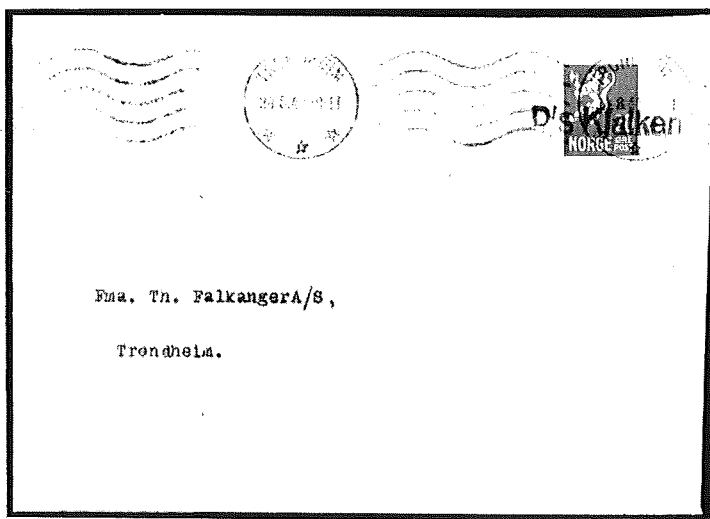

Fig. 159. Brev sendt fra ukjent sted til Trondheim, stemplet på dampskipet «Kjalken». Fra forfatterens samling.

M/S „Kaulgaren”

Fig. 160. Linjestempelet M/S «Kaulgaren».

Nordfrøya—Halten en kort tid på slutten av 1944. Hvor lenge dette har pågått, er ukjent.

Krigtidens uløste gåte

Høsten 1944 var det i bruk et nytt anonymt provisorium på Ut-Trøndelag. Dette er et datostempel som angir dag, måned med romertall samt årstall. To eksempler er vist i Fig. 162. De registrerte avtrykk er alle i folett farge, og dekker tiden fra 20 VIII 1944 til 17 XI 1944. Med ett unntak viser de kjente avtrykk på brev avganger fra Trondheim og utover på lørdager og innover igjen til Trondheim på søndager. Eneste unntaket er 17 XI 1944, den hittil seneste registrerte dato. De øvrige datoer, avsendersteder og adressesteder tyder også her på skip i rute 663 på Nordfrøya og Halten.

Hvilket skip som har brukt dette anonyme provisoriske poststempel er ikke kjent, og forblir inntil videre krigtidens uløste gåte på Ut-Trøndelag.

Ut-Trøndelag postekspedisjons tjenere i krigsårene

Det er meget vanskelig å sette opp noen oversikt over hvilke skip som har hatt postekspeditør fra Ut-Trøndelag postekspedisjon med ombord i de fem krigsårene. Det er helt enkelt for mange usikkerhetsmomenter. Man må imidlertid regne med at de to gamle Fosendamperne «Frøya» (Nr. 1) og «Hitra» gikk med postekspedisjon i de perioder hvor de virkelig var i drift. Det samme gjel-

der høyst sannsynlig også dampskipet «Fjalir» i 1942/43. Men dermed er det også slutt på det noenlunde sikre. Både motorskipet «Sigurd I» og dampskipet «Hemne» fikk opprettet styrmannspost med eget poststempel av type «kronet posthorn», men man skal allikevel ikke utelukke mulighetene for at det har kunnet komme med postekspeditør en gang iblant. Det samme gjelder den øvrige nødtonnasjen. Man må nemlig regne med at postekspeditøren ikke alltid visste hvilket skip som skulle gå før han kom på kaien, og kan derfor også ha blitt med selv de små erstatningsskipene. Å lage noen fullgod oversikt på dette punkt, virker som en håpløs oppgave.

(Fortsettes)

Referanser:

69. Tore Gjelsvik: Bruddstykker av trøndersk posthistorie. Del. 11. Trondheim—Ut-Trøndelag, krigstidsprovisorer 1940—45 (I). NFF-Varianten Nr. 1, 1982.
70. Skipsregisteret, Tinghuset, Trondheim.
71. Skipsstempler. Nye data fra Bjørn E. Bunæs. NFF-Varianten Nr. 2, 1984.
72. Register over Norges Handelsflåte 1947.
73. Det Norske Veritas. Register over norske, svenske, danske, finske og islandske skib, 1940, nr. 75.
74. Sirkulære fra Poststyret, Nr. 33, 30. november 1942.
75. Per Eirik Danielsen: Norske skipsstempler og reisende postekspedisjoner på skip. Bergen 1984.
76. Sirkulære fra Poststyret, Nr. 25, 29. september 1949.

27. VIII. 1944

1. X. 1944

Fig. 162. To eksempler på de anonyme provisorier fra annet halvår 1944.

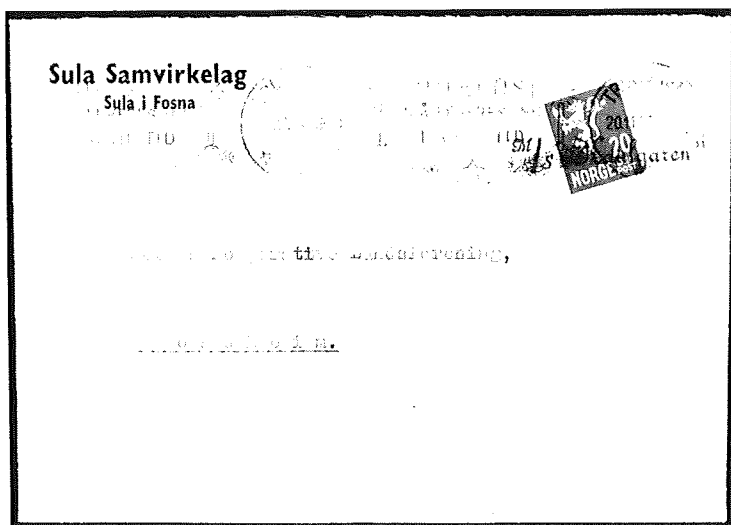

Fig. 161. Brev fra Sula i Fosna til Trondheim, stemplet på motorskipet «Kaulgaren». Også maskinstemplet TRONDHEIM 20.11.44. Fra Jarle R. Herjes samling.

77. *Tore Gjelsvik: Bruddstykker av trøndersk posthistorie. Del. 12. Trondheim—Ut-Trøndelag, krigstidsprovisoriene 1940—45 (II) og tiden 1945—1982. NFF-Varianten Nr. 2, 1982.*
78. *Trøndersk posthistorie. Nye oppdagelser og tilføyelser av Bjørn E. Bunnæs. NFF-Varianten Nr. 3, 1982.*
79. *Sjøfartsdirektoratets arkiv, Oslo.*

nft

Litteratur

«NORMA 1986» Spesialkatalog Finland

Utgiver: Suomen Postimerkkeily Oy, Helsingfors

Utgitt: Helsingfors August 1985

Sider: 256

Pris: FIM 60,-

Bestillingsadresse: Suomen Postimerkkeily Oy Ludviginkatu 5 SF - 00130 Helsinki, Finland.

Innholdsrik spesialkatalog Finland

Blant mange seriøse Finlandssamlere regnes «NORMA» spesialkatalog for å være den ledende katalogen over finske frimerker. Årets utgave står ikke tilbake for tidligere års utgaver av denne publikasjonen, og inneholder alle detaljopplysninger man venter å finne i en spesialkatalog. Dessuten finner man en lang rekke opplysninger som ikke kan finnes i andre kataloger. Man får et inntrykk av seriøst og grundig arbeide fra utgiverens side.

Katalogiseringen av ovalmerkene og de stortaggete utgavene 1860—1875 er foretatt med grundig angivelse av alle fargenyanser, papirkvaliteter og ulike gjennomstikk. Alt dette er uhyre viktige forhold når man vil identifisere de ulike trykkopplagene.

De kapitler som vedrører frimerkeutgavene 1875—1884, 1885 og 1889—1900, er kanskje ikke så lette å finne frem i, men så er da dette også noen av de vanskeligste områdene i finsk filateli. Katalogutgiveren har vært klar over dette, og derfor har man laget oversikter over hovednumre med prisnoteringer. Først etter dette gir katalogen seg inn på spesifisering av de ulike fargenyanser, papirtyper og tagginger.

Spesielt avsnittet som behandler frimerkeutgavene 1875—1884 inneholder en rekke steder en forklarende tekst som burde hjelpe til når det gjelder identifiseringen av vanskelige trykkopplag. Denne teksten fortjener spesielt å nevnes her, fordi den er meget klart utformet, og behandler områder der det ofte gjøres feil, selv av spesialistene.

I avsnittet som behandler de semi-moderne frimerkene finnes i «NORMA»-katalogen et par referansetabeller som bidrar til en lettere identifisering av merker med de samme motiver. Tabellene er ordnet etter frimerkenes valør, og forenkler i betydelig grad bruken av katalogen.

Katalogens avsnitt om frimerkeheftene, rullmerkene og automatheftene er meget godt gjennomarbeidet, og burde også kunne gi spesialistene på disse områdene mange opplysninger som kanskje ikke tidligere var så godt kjent.

Områdene Åland, Aunus, Nord-Ingermanland, Karelen og Øst-Karelen er selvsagt behandlet i egne avsnitt. Vi finner også prisnoteringer for de offisielle årssettene og for de nå så ofte utgitte souvenirarkene. Likeså behandles lokalposten i Tammerfors og Helsingfors. Den finske skipspostens frimerkeutgaver spiller stor rolle i finsk filateli, og har fått en bred og grundig behandling. Et kort, men godt avsnitt om den finske førfilateli og de finske stemplene finnes også tatt med i katalogen.

Helsakene er viktige for finsk filateli, og katalogens avsnitt om disse er eksemplarisk. Helt bak i katalogen finnes en tabell over finske portotakster i frimerketiden, og en liste over de ulike frimerkenes katalognummer i de forskjellige kataloger som utgis i verden.

Årets «NOREMA»-katalog gir et godt inntrykk av ryddig redigering i kombinasjon med ønsket om å gi flest mulig samlere de beste og fyldigste opplysninger om finsk filateli. Den gjennomgående nøyaktige behandlingen av vanskelige avsnitt gir katalogen et preg av håndbok, som gjør bruken av katalogen informativ og lærerik. Teksten er forfattet på finsk med en nær fullstendig oversettelse til engelsk. Oversettelsen er god og lett-fattelig.

Katalogens prisnoteringer bør stort sett motsvare markedssituasjonen for det finske samlematerialet, og gir en god veiledning for verdifastsettelse av de finske filatelistiske samleobjektene. Årets «NORMA»-katalog er vel verd sin pris, og anbefales samlere på det varmeste.

Ørn Graham.

NORDFRIMEX 85 — fin utstilling og frimerkemesse

Av Eivind Evensen

Bella Center er stort, men merkelig nok kommunikasjonsmessig tungvint å komme til for en som kommer på besøk til København. Men en taxi kunne da bringe meg vel frem og til «Nordfrimex 85», nordisk frimærkemesse og national frimærkeutstilling 26.—29. september 85. For en som var ansvarlig for BERGEN ÅTTIFEM og gremmet seg over publikumsbesøket der, var Nordfrimex et paradis. Her var folk overalt. Det formelig krydde — de stod der opptil tre i dybden foran de populære handlerstands.

I parentes kan jeg nå fortelle at publikumsbesøket på BERGEN ÅTTIFEM ikke var så dårlig som det føltes. Regnskapet viser at det er solgt billetter for kr. 7.000,- og med inngangspenger på kr. 5,- for voksne og kr. 3,- for barn, blir det jo endel mennesker av det.

Nå kan vel også øyet bedras, for på Nordfrimex klaget de nemlig på publikumsbesøket. For meg virket det som det ikke kunne bli bedre, men her er nok forholdet det at i Bergenshallen var det eksepsjonelt god plass. Publikum ble borte mellom rammene. I Bella Center var plassen utnyttet maksimalt, og derfor denne virkningen av enormt tilskuertall. Men det var det da også, sett med norske øyne. Det var som i Finland, der publikum står i kø før utstillingen åpner.

Handlerstands

Det var et flott arrangement av Danmarks Frimærkehandlerforening i samarbeid med Danmarks Filatelist Forbund. I alt var det 53 handlere og postverk som bød ut sine varer og 82 utstillere pluss seks i litteraturklassen på den nasjonale utstillingen.

En ting som man har fått i stand i Danmark, er de handlerstands som forbundet har laget og som leies ut til handlere og postverk. Det er noe vi bør få her i landet også. Disse enhetene er lette å montere, og man kan bestille så mange man ønsker. Det er skap og bord med pleksiglass. Når man

tenker på alt det plunderet det er for arrangørene av norske utstillinger med å få til en løsning som er tilfredsstillende for handlere og postverk, er det å anbefale Norsk Filatelistforbund å kopiere de danske handlerstands. En annen ting som også er fint i Danmark: Der er det handlerforeningen som er ansvarlig for å skaffe handlere til utstillingene. Prisen avtales mellom handlerforbund og filatelistforbundet. Den arrangerende klubb får så å si det hele ferdig tygget. Det er bare å montere de stands som er bestilt. Det bør etter min oppfatning være en oppgave for Norsk Filatelistforbund og Norsk Frimerkehandler Forening å komme frem til en lignende løsning. Som ansvarlig for fire nasjonale frimerkeutstillinger i Bergen, vet jeg av bitter erfaring hvor problematisk det er å finne brukkbare løsninger for handlere og postverk.

Nye samlinger

Utstillingen i Bella Center var av høy kvalitet. Selvsagt var det her som alle andre steder endel gjengangere, men det var også mange — ihvertfall for meg — nye samlinger. Danskene har en annen premiering enn hos oss. De starter nedenfra med bronse, sølvbronse, sølv, vermeil — og går så rett i gull. Det er bare naturlig at en gullmedalje ligger høyere enn vår Stor vermeil. Det viste også resultatet, idet det ble delt ut tre gullmedaljer, men hele 27 vermeilmedaljer. Her ville det nok med norsk bedømmelse blitt flere Store vermeil og færre vermeil.

Den ene gullmedaljen gikk forresten til John Sørensen som også stilte ut på BERGEN ÅTTIFEM. Han har vel verdens beste samling Plebiscit Slesvig 1920.

Vi var to norske utstillere på Nordfrimex 85, Geir Kaasa fra Fjellhamar og medlem av Aarhus Philatelistklub, og undertegnede som medlem av KPK. Vi fikk hver vår vermeilmedalje. Kaasa stilte for første gang ut sin Dansk posthistorie ca. 1700—1900 på BERGEN ÅTTIFEM og fikk en sølvmedalje der. Etter gode råd fra juryen reiste han hjem og monterte hele samlingen om samtidig som

han skaffet nytt materiell, og fikk altså i Danmark på en dansk nasjonal utstilling verne for sin dansk posthistorie. Godt gjort og vel fortjent. Personlig stilte jeg Finland.

Et eget kapittel når det gjelder danske nasjonale frimerkeutstillinger, er katalogene. De er på mange måter håndbøker. Så også denne gang, der mesteparten av katalogens nesten 100 sider tar for seg «Annuleringsstempler — stumme stempler og nummerstempler». Det virker som et fenomenalt godt arbeide til hjelp for alle Danmarkssamlere.

Helt til slutt var det et par sider om et så interessant og spennende emne som «Et is-brev fra februar 1875.»

Man har i Danmark tatt konsekvensen av at katalogene blir mer og mer filatelistiske ved at man nå kan abonnere på utstillingskatalogene. Det kan gjøres ved henvendelse til Danmarks Filatelist Forbund.

Ellers var det nordisk forbundsledermøte sammen med de nordiske postverk under Nordfrimex og møte mellom de nordiske forbundslederne og frimerkehandlerforeningene i Norden. Fra Norge møtte Paul H. Jensen, Ingolf Kapelrud og F. C. Moldenhauer jr. De norske handlerne var representert ved en fellesstand av Telemark Hobby og Nira frimerker.

POSTFAX som permanent tjeneste

Postverket og Televerket innfører nå POSTFAX som permanent tjeneste. I prøveperioden som startet i 1982, har elleve postkontorer og 12 tele-ekspedisjoner deltatt. Erfaringene i prøvetiden har vært så positive at tjenesten utvides fra 1. september til 44 postkontorer og 45 tele-ekspedisjoner. Dessuten deltar omkring 30 land i postfaxutvekslingen.

Postfax gjør det mulig å få overført brev, tegninger, dokumenter og lignende over telettet slik at mottakeren får en nøyaktig kopi. Det tar ca. 30 sekunder å overføre en A4-side, og ved å nytte ekspressomdeling til adressaten er det mulig å nå de fleste forbindelser i løpet av to timer.

nft

Vi sakser

Godbiter og melkekuer

Det er mitt inntrykk at offentligheten har fått et helt forkjært inntrykk av såvel begrepet filateli som av de mennesker som seriøst samler frimerker. Nesten enhver oss utedkommende forsendelse med et særstempel på, et såkalt minneark eller avstøpning av et frimerke (hva med opphavsretten?), markedsføres som «en godbit for frimerkesamlere».

En broåpning, en kongress, et jubileum, min onkels høye hatt og min tantes gamle sykkel. Det er snart ikke den ting som ikke kan gi anledning til produksjon av en spesial-konvolutt — og hver gang er det frimerkesamlerne som skal punge ut. Det er «tilbud» som runger så hult og så falskt at man får mistanke om at filatelister ikke betraktes som tenkende mennesker med en hobby som det er mening med og en solid bakgrunn for.

Vi kan særdeles klart se hva som foregår når institusjoner, foreninger og interessegrupper uten den ringeste forbindelse med filatelen «velsigner» markedet med disse produkter.

De betrakter simpelt hen filatelistene som *melke-kuer*! Skal vi finne oss i det? Filatelen i seg selv har ikke for mange penger å rutte med, så la oss simpelt hen vedta at vi fremtidig bare vil støtte de formål som gavner vår hobby og boikotte alt det andre gjøgl som det i de fleste tilfeller aldri presenteres et regnskap for.

(Ib Eichner Larsen i *Populær Filateli*)

Grønlandske postkontorer

Postkontoret i Mesters Vig på Grønland er nedlagt fra 15. oktober. Et nytt postkontor, Constable Pynt, ble opprettet på Øst-Grønland 21. oktober. Adressen til det nye kontoret blir: Poststasjon, DK-3985 Constable Pynt, Grønland.

(Tromsø)

Bestemmelse av vannmerker

Av Carl H. Werenskiold

Vannmerker i frimerker kan bestemmes på forskjellige måter varierende med hensyn til effektivitet, omkostning, tidskrav, påvirkning av trykkfarge, giftvirkninger, brannfare, osv.

Følgende metoder kommer i betraktning:

A.

Bruk av røntgenstråler. (Kostbare redskaper, tidkrevende, men brukbar i visse tilfeller.)

B.

Bruk av betastråler. (Kostbare redskaper, tidkrevende, men brukbar i bestemmelse av mindre tydelige, forholdsvis fåtallige, tørt innpressede vannmerker i konvolutter og visse norske frimerker med vannmerke, Posthorn II, III og IV, — men adskiller dessverre ikke fra uten vannmerke.)

C.

Spesiell, såkalt «våt metode» for tørt innpressede vannmerker, ved bruk av vann, med eller uten fargefilter, i apparat mer eller mindre som beskrevet i Norsk F.T. 1952, s. 126-128. (Rimelig hurtig, vannmerket viser beste kontrast etter 1—2 minutter, men blir deretter gradvis utydelig ved lengre bløyting. Metoden kan ikke anvendes med ubrukte frimerker.)

D.

Bruk av apparat med mørk væske for å vise mindre papirtykkelse i vannmerket. (Tidkrevende, sølet, brukbar med tydelige vannmerker, udugelig med mindre tydelige.)

E.

Beskuelse av baksiden av et merke, tørt eller behandlet med eterpetroleum, med eller uten fargefilter, mot dagslys, lampe, elektrisk pære, eller enkel lyskasse. (Hurtig og effektiv i mange tilfeller.)

F.

Som E, men beskuelse mot mørk bakgrunn. (Hurtig og effektiv i visse tilfeller.)

G.

Den vanlige og ærverdige «bensin-metode», bruk av teknisk kvalitetsbensin i en mørk skål av glass. (Hurtig og effektiv, men etterlater en ørliten uønsket oljerest, påvirker

frimerkets farge i noen tilfeller, og medfører en viss brannfare, når et rikelig kvantum bensin som vanlig står i den åpne skål.) Kullstoff tetraklorid og beslektede halogenforbindelser bør ikke brukes av hensyn til giftig fordampning og mulig påvirkning av frimerkefargen. Se Posthorn 1971, p. 84.

H.

Bruk av eterpetroleum, en forbedring av bensinmetoden. Fra et lagerforråd av eterpetroleum i en flaske med glasskork overfør et mindre arbeidsforråd til en liten (ca. 50 ml) dråpeteller flaske med gummiblære. Den vanlige praksis å helle et rikelig kvantum væske i skålen og la det stå der i lengre tid, er høyst forkastelig. Legg frimerket, med trykksiden ned, i skålen og la noen få dråper av væsken falle på merket inntil det viser skinnende refleks. Gjør vannmerkebestemmelsen kvikt, og skriv eventuelt nødvendige notater (vannmerkestilling, osv.) på merket med bløt blyant, ta merket ut av skålen og fjern det meste av væsken med tynt trekkpapi, og vift merket (hvis nødvendig), så det tørker nesten øyeblikkelig. Det vil bli hverken oljerest på merket eller merkbar fargepåvirkning, da merket er i kontakt med væsken bare en meget kort tid. Eterpetroleum har kokepunkt 35—80 °C og er derfor meget mer flyktig enn bensin, som har kokepunkt 80—130 °C. Giftvirkning og brannfare blir praktisk talt null.

Eterpetroleum-metoden, brukt fornuftig som her beskrevet, er opplagt den beste, med den kan man løse de fleste vannmerkeproblemer hurtig, billig og ufarlig. Jeg har brukt denne metode i mange år med beste resultater i hurtig rutinearbeid med tusener av frimerker. Mer kompliserte metoder trenger man bare i spesielle tilfeller.

**Bruk NFT's
annonsører!**

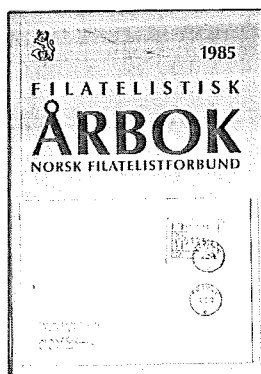
nft

Litteratur

Filatelistisk ÅRBOK 1985

Redaktør: Kr. Wilhelmsen

Utgiver: Norsk Filatelistforbund

Årboken for 1985, den tredje i rekken, har sett dagens lys. Dessverre fikk ikke redaktøren av NFT den i hende så tidlig at vi rakk å få med en omtale før den offisielle utgivelsesdagen, Frimerkets Dag.

Men la det være sagt med en gang: Årboken blir bedre og bedre for hver gang. Om dette skyldes at redaktøren etterhvert har fått mer erfaring

med den slags arbeid eller det skyldes bedre

tilgang på stoff, er det ikke opp til undertegnede å vurdere. Men jeg fant adskillig interessant stoff som jeg tidligere har gått glipp av, selv om jo årboken i prinsippet vel skal være en slags sammenfatning av hva som har rørt seg innen norsk filateli og i de mange klubbtidsskrifter, kataloger og andre periodiske trykksaker utgitt i kalenderåret.

Foruten en oppsummering av virksomheten i Forbundet de to siste årene, er hovedoppslaget konsentrert om forfalskningene eller etterstemplingen av førstedagsbrev med «automatmerker» fra Tromsø. (Frankeringsetiketter skal det forøvrig nå hete, ifølge FIP). Man har i Tromsø drevet det rene detektivarbeid for å få klarhet i denne saken, men fortsatt synes det å være endel uklare punkter.

Årboken inneholder videre en oversikt over årets frimerkeutgaver, med en behørig «anmeldelse» av de enkelte merkene. Årbokredaktøren legger her ikke fingrene i mellom i sine karakteristikk, selv om han innledningsvis sier at det samlede inntrykket av årets frimerkehøst er bra — men kanskje kjedelig.

Han gir ros til de to merkene i anledning

GRATIS!

SALGSKATALOG

som inneholder tilbud på bl.a.:

**NORGE, FINLAND, DANMARK,
ISLAND, GRØNLAND, SVERIGE
FÆRØYENE, ÅLAND,
TYSKLAND, SCHWEITZ,
HOLLAND, samt meget mer,**

tilsendes ved henvendelse til:

CN FRIMÆRKER

Boks 248, DK-4000 Roskilde

Til seriøse samlere leverer vi frimærkeudvalg med såvel billigere som dyrere mærker i meget høj kvalitet. Vi giver op til 50 % rabat ved store køb. Udvalgene tilsendes portofrit og uden købetvang til gennemsyn.

Vore specialer er Norden, Tyskland, Schweiz, England, Østrig, DDR., Ungarn

Vi har dog også udvalg i resten af Vesteuropa, samt Rusland og Polen.

Prøv et udvalg, vi tror, De bliver glædeligt overrasket over priser og kvalitet.

COLLECTION BUILDER ApS

Tranemosevej 60 H,
DK-2750 Ballerup, Danmark

Norsk Ukepresses jubileum, men håper at eksperimentet med «Specimen»-påtrykk ikke blir gjentatt.

Etter en oversikt over årets motivdato-stempler (det begynner å bli mange etter hvert), bringer årboken en artikkel om hjemstedssamling av Tor Østlund. Et par av illustrasjonene her er dessverre trykkteknisk ikke helt gode, mens artikkelen som sådan så absolutt forsvaret sin plass. Videre finner vi en artikkel av Ivar J. Sundsbø om «Brev og postgang før stempeltiden». Her er til gjengjeld illustrasjonene trykkteknisk meget gode. Denne artikkelen var virkelig interessant og ny for undertegnede. Kanskje har den stått i Frimerke Forum, men da etter alt å dømme på et tidspunkt da jeg ikke mottok FRP's utmerkede blad.

Videre har Paul H. Jensen en interessant artikkel «Fra Christianias Posthistorie» som jeg heller ikke har sett før. Felles for denne og andre artikler er at det mangler opplysning om hvor de er hentet fra, hvilken publisasjon som har trykt dem tidligere. Riktignok finner man frem til det meste i bokens innholdsfortegnelse, men ... «Dampskips-

post på Mjøsa» av Arne Tørud inneholder også mye godt, likeledes «Posthistorie fra Østerdalen» av Trond Kristiansen. Her er også et par av illustrasjonene noe dårlig teknisk gjengitt (raster-gjengivelse ville vel ha blitt bedre enn ren strek-gjengivelse), men er ellers opplysende nok. «Litt lokal posthistorie» av Haakon Odd Christiansen berører et felt som NFT's redaktør er «hjemme i», mens den rikt illustrerte artikkel av Bjørn E. Bunæs «Fortegnelse over nedlagte poststeder» var ny for meg. Videre finner en «Poststeder i Ullensaker» av Per H. Kristensen, «Haldens posthistorie» av Rolf Syversen, «Montering og teksting av frimerkesamlinger» av Børre Amundsen, «Krigens spor» av Kr. Wilhelmsen og «Dyrekretsen på frimerker» av samme forfatter. I det hele tatt en rikholdig og interessant stoffmengde som gjør også denne årboken vel verd pengene. Og som om ikke dette er nok, så inneholder den også et minneark med polarmotiv og hvor frimerket er stemplet Isfjord på Svalbard.

E.S.

SAFE FRIMERKE- OG MYNTUTSTYR

**får du hos velassorterte frimerkehandlere
over hele landet.**

**Be om prøveark hos din handler eller
direkte fra importøren:**

SØRLANDETS FRIMERKE- OG MYNTSENTER A/S

Postadresse: SFM A/S, Boks 768, 4601 Kristiansand S (tlf.: 042-26 902)

Interessant "Sverige-reise" til deg som bestiller en av våre to årssett før jul

Når Sverige gir ut to årssett kommer det av at de svenske frimerkeheftene er blitt så populære at de har fått et særskilt årssett der hele heftene inngår. Utgivelsesdag 21. november. Bestiller du før jul får du «En Frimærksresa genom Sverige», en 24 siders reiseskildring med fargebilder og frimerke-illustrasjoner fra alle landskap i Sverige. Verdi Skr 10.-.

Svenska Frimärken 1985 inneholder 57 merker med 50 forskjellige motiver. Her kan du se mange eksempler på de svenske frimerkenes høye kunstneriske og tekniske kvalitet. Beskrivelse av merkene på fire sprog. Bestillingsnummer 8590.90. Pris Skr 126.-.

Svenska Frimärkshäften 1985 inneholder åtte hefter som på en utmerket måte illustrerer det som gjør svenske hefter så interessante. Beskrivelse på fire sprog. Bestillingsnummer 8560.90. Pris Skr 143.30.

NYHET! Sett med fem maksikort med årets Nobel-frimerker over litteraturprisvinnere, tegnet av Gunnar Brusewitz. Bestillingsnummer 8553.70. Pris Skr 25.- pr sett.

Bestill gjennom innbetaling til vårt norske postgironummer: Oslo 199 27 67.

PFA Postens Frimærksavdeling
S-105 02 STOCKHOLM, Sverige

Send gratis det informasjonsmateriell jeg har satt kryss ved.

- ☐ BULLETIN PFA, ca 8 nummer årlig om svenske frimerkenyheter.
- ☐ «Frimærkshäften, ett spännande samlarområde», 12 siders brosjyre.
- ☐ «Ett frimärke blir till», 16 siders brosjyre.
- ☐ Informasjon om abonnement.

Navn _____

Adresse _____

Postadresse _____

SKRIV TYDELIG

NFT 9

Fire skilling posthorn

Oppsetning av plate III

Av Sigmund Jakobsen

Det har vært vanskelig å få full oversikt over plateoppsetningen av den såkalte plate III av NK 19. Dette skyldtes først og fremst av hele opplaget — så vidt vi kjenner til — har fått overtrykt 15 øre (NK92b). Dette overtrykket skjuler deler av «FIRE» i ovalen og gjør det således nesten umulig å skille en del av grave-ringstypene med den sikkerhet som kreves.

Ved hjelp av repro-kamera og mikrofilm-leser har det nå likevel lyktes å bestemme samtlige typer i platen:

PLATE III

3	6	4	3	5	4	2	7	5	9
4	1	11	11	6	11	6	2	10	10
1	8	3	7	9	9	3	7	7	6
8	11	8	4	8	11	1	12	2	7
8	9	8	9	6	6	3	7	2	6
10	3	3	6	11	10	1	7	10	9
12	5	4	7	7	8	3	10	5	5
2	3	12	4	9	1	1	9	9	5
10	12	4	12	6	2	11	8	2	9
1	7	1	10	12	4	5	6	11	12

Ved å undersøke fordelingen av de enkelte typer viser det seg at antallet er det samme som i plate II, dvs. 8 stk. av type 1, 7 stk. av type 2, 9 stk. av type 3, 8 stk. av type 4, 7 stk. av type 5, 10 stk. av type 6, 10 stk. av type 7, 8 stk. av type 8, 10 stk. av type 9, 8

stk. av type 10, 8 stk. av type 11 og 7 stk. av type 12.

Enda mer overraskende er det å finne at typefordelingen innenfor hver vannrette rad også er identisk i de to plateoppsetningene, selv om klisjeene som regel har fått ny plassering i raden (kun den nederste raden er uforandret).

Ved å studere de enkelte klisjeer i detalj, viser det seg at ingen er skiftet ut. 21 klisjeer har samme plassering som i plate II. Dessuten har en del andre klisjeer beholdt sin innbyrdes plassering i forhold til hverandre, men er forskjøvet til en annen plassering i samme vannrette rad.

PLATE II

4	3	5	4	3	6	2	7	5	9
4	10	6	1	2	10	11	11	6	11
9	3	7	9	6	7	7	8	1	3
11	2	8	8	4	8	11	1	12	7
6	8	9	8	9	6	6	2	7	3
10	3	6	3	10	1	7	10	9	11
5	7	4	5	12	7	5	10	8	3
2	3	12	4	1	1	9	9	5	9
2	10	12	4	12	6	9	8	11*	2
1	7	1	10	12	4	5	6	11	12

* korrigert i forhold til Håndboken

Til tross for at mange av klisjeene mangler markante kjennetegn, kan det med ganske stor sikkerhet fastslås at klisjeene i plate III har følgende plassering i plate II (usikkerhet er markert med «?») etter angivelsen av arkposisjon — «S» betyr

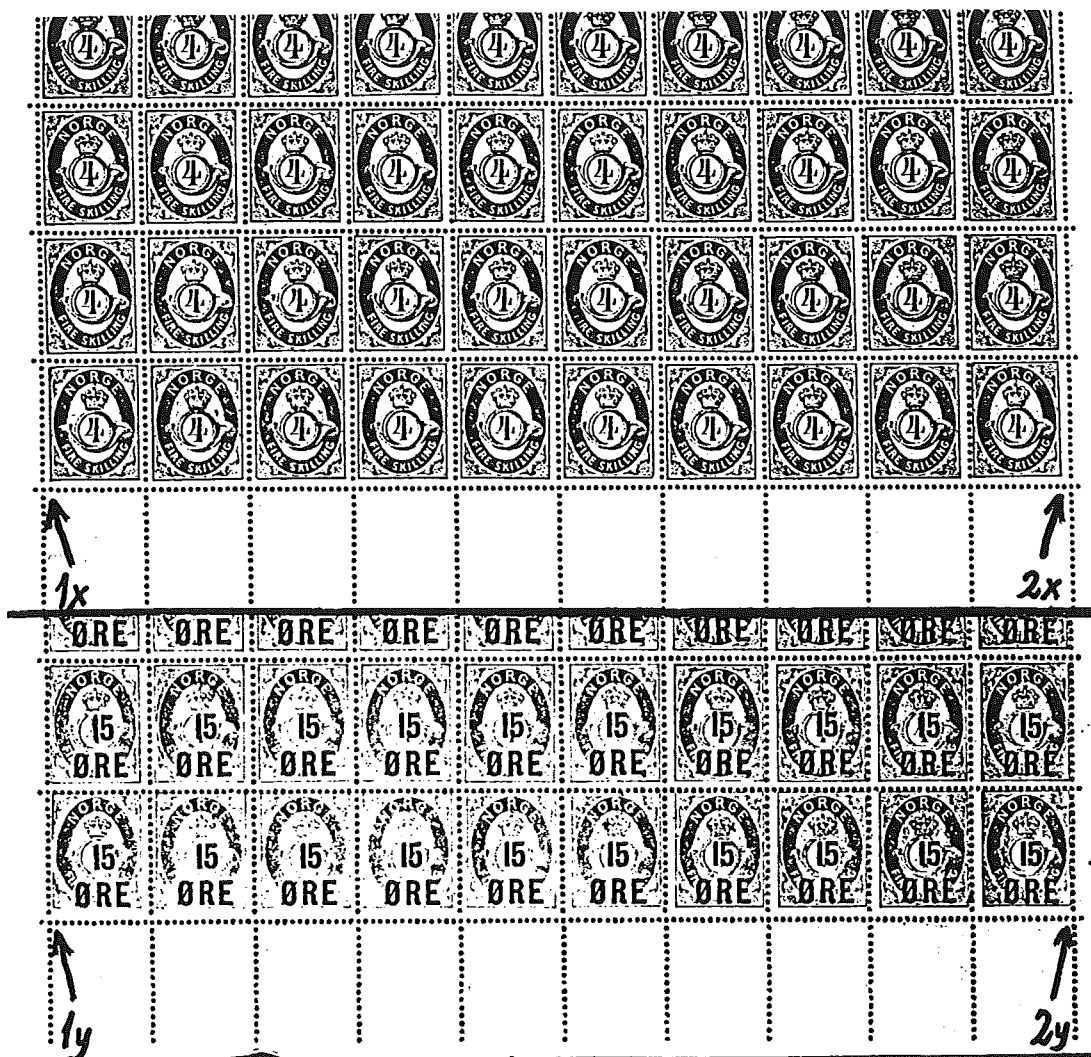
samme plassering som i plate II):

5	6	1	2	3	4	S	S	S	S
5	14	17	18	19	20	13	15	16?	12?
29	28	30	23	21	24	22	26?	27?	25
33	31?	34	35	36	37?	38	39	32	40
42	43	44	45	46	47	50	49	48	41
5	54	52	53	60	55	56	57	58	59
65	64?	S	62	66	69	70	68	67?	61
S	S	S	S	80	75	76	77	78	79
82	83	84	85	86	90	89	88	81	87
S	S	S	S	S	S	S	S	S	S

Samtlige markante klisjékjennetegn i plate III finnes også på samme klisjeer i plate II, mens noen av de mest markante i plate II ikke kan ses i plate III. Dette gjelder f.eks. arkposisjon 22, 28, 43, 45, 60, 82 og 85 i plate II (se plansje over klisjékjennetegn). Dette tyder på at plate III er trykt FØR plate II. Hvorfor plate III er brutt opp og satt sammen rad for rad til plate II, kan man foreløpig bare spekulere over. Ingenting tyder på at trykkplaten er blitt skadet, og den meget regelmessige sammensetningen av den nye platen der klisjeene er plassert i samme vannrette rad som tidligere, er også vanskelig å forklare.

Under arbeidet med helark av plate III (NK 92b) har jeg lagt merke til at trykkplaten er ca. to millimeter bredere enn helark av plate II.

Perforeringen har identisk bredde for de to platenes vedkommende. På helark av plate II er det tilsammen ca.

 $1x + 2x = \text{ca } 2,5 \text{ mm.}$
 $1y + 2y = \text{ca } 0,5 \text{ mm.}$

Bestilling av helpostkortet «Kongsten Fort 300 år»

(kryss av)

☐ Helpost stpl. første dag

antall à kr. 10,-

☐ Helpost stpl. feltpost

antall à kr. 10,-

☐ Helpost postfrisk

antall à kr. 10,-

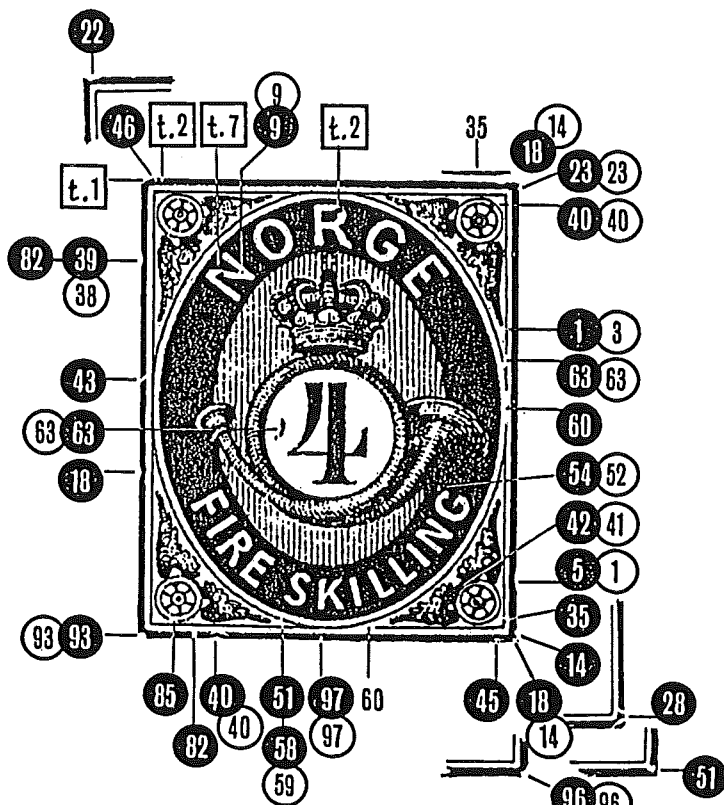
Bestillingsadresse: **Kongsten-jubileet v/postkonsulenten**

Postboks 353, 1601 Fredrikstad.

Postgirokonto nr. 5 25 22 91.

FIRE SKILLING

2. og 3. plateoppsettning (1875)

- = Varige klisjékjennetegn med angitt arkposisjon i pl. II
- = Samme klisjéers arkposisjon i pl. III
- = Typekjennetegn (ikke alltid konstante), supplerende til Håndbokens kjennetegn
- 00 = Arkpos. i pl. II for kjennetegn som ikke er bekreftet som varige hittil

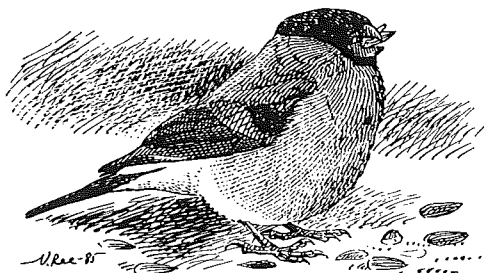
2,5 mm klaring mellom perforering og merkebilder i arkets venstre og høyre kant, mens det så vidt er plass for merkene mellom perforeringene i plate III (se illustrasjon).

Med så knappe marginer har det vært stilt ekstra strenge krav til perforeringen, for at den ikke skal gå inn i merkebildet på en av sidene. Kan misnøye med dette ha vært årsak til at platen ble brutt opp og satt sammen igjen med et ca. 2 mm smalere format?

Til slutt noen ord om fargenyanser og muligheter for å skille plate II og III (NK 92a og 92b) fra hverandre: Plate II har *oftest* dypere farge enn plate III, men ikke alltid. En del av plate II's opplag har meget blek farge, mens jeg også har sett ark fra plate III med dypere nyans enn de blekeste av plate II. Dessuten er lyspåvirkning et stort problem for disse merkene vedkomende. Siden papirkvaliteten heller ikke er til noen hjelp, er det nesten umulig å skille enkeltmerker av NK 92a og 92b fra hverandre. Kun ved typestudium av blokker kan trykkplaten bestemmes med rimelig sikkerhet.

ORIGINALSIGNATURER PÅ FDC

Tønsberg Filatelistklub utgir 14.11.85 «Fugler V» med originalsignatur av kunstnerne bak julefrimerkene, Viggo Ree og Hedvig Wright Østern.

Konvolutten, som har motiv dompap, vil bli stemplet med offisielt FDC-stempel Oslo 14.11.85 og ankomststempelt Tønsberg 14.11.85. Opplaget er begrenset og nummerert. **Pris kr. 25,-** over postgiro 3 79 99 21. Ekspedisjonsgebyr kr. 3,-

TØNSBERG FILATELISTKLUB

Postboks 244,
3101 Tønsberg.

GLOBALIA — Deres direkte kontakt til det amerikanske marked. . .

**WE
WANT
YOUR
STAMPS
NOW!!**

**Rekvirer venn-
ligst katalog med
våre særdeles for-
delaktige innleverings-
betingelser.**

Det er ikke noen tilfeldighet at Uncle Sam figurerer i denne annonse — spesielt det siste ½ år har våre auksjoner vært preget av amerikanske oppkjøpere. Interessen går hovedsakelig på større samlinger og klassisk materiale i god kvalitet — vel å merke i prisklasse fra 5000,- kr og oppad. Det er naturligvis den høye \$ kurs, som står bak dette oppsving. Den amerikanske interesse går primært på vår SUPER ENGROS AUKSJON.

Har De en meget stor samling, De vil selge, avlegger vi Dem gjerne et uforbindende besøk.

Globalia international Frimærkeauktion Aps

KØBENHAVNS FRIMÆRKEAUKTION

BOGENSEVEJ 28 - DK-5270 ODENSE N, DENMARK

TELF. 09545 91 82 34 3

MOPHILA 85 HAMBURG —

forsøksutstilling for moderne filateli

Av Tore Gjelsvik

Den første internasjonale utstilling for moderne filateli under FIP's auspisier fant sted i Congress Centrum Hamburg i tiden 11.—15. september 1985. Dette var en forsøksutstilling av en helt ny type. Arrangør var det tyske filatelistforbundet, Bund Deutscher Philatelisten e.V., og beskytter den tyske PTT-minister Dr. Christian Schwarz-Schilling.

Utstillingen var et resultat av en idé som først ble fremkastet av Dr. Ichida fra Japan på FIP-kongressen i Wien i 1981. Stikkordet var den gang «*de siste fem års frimerker*».

Dr. Ichida ønsket å slå et slag for filatelien i landene i den tredje verden, i utviklingsland med en meget kort historie som selvstendig postal nasjon— og for frimerkesamlere med meget begrensede ressurser. Dr. Ichidas forslag ble mottatt og vedtatt med stor begeistring.

Senere er de fem år blitt endret til ti år. Man behøver tid til å bygge opp en god samling, selv av moderne materiale, og fem år går fort om en samling skal igjen noen kvalifiseringsrunder. På MOPHILA 85 HAMBURG ble de ti årene regnet som 1974—1983.

At nettopp Hamburg ble stedet for den første interna-

Fra Naposta-utstillingen (Foto: Johnny Hassel)

sjonale FIP-utstilling for moderne filateli, er ingen tilfeldighet. Tyskerne satset tidlig på den moderne filatelien etter Ichidas idé, og har vist en rekke fine samlinger på tyske utstillinger de siste par år. Hamburg har tradisjon som forkjemper for moderne filateli. Den første

MOPHILA ble holdt i Hamburg i 1931, med hovedvekt på det som den gang ble sett på som moderne, nemlig luftposten. Mye har forandret seg i de 54 årene som har gått fra MOPHILA i 1931 til MOPHILA 85 HAMBURG i 1985. Erfaringene viser tydelig at hva som er «*moderne filateli*» vil komme til å fortsette å endre seg i årene som kommer.

Alle i samme klasse

MOPHILA 85 HAMBURG var som nevnt en forsøksutstilling. Det ble ikke skilt mellom seniorer og juniorer, alle deltok i samme klasse. Det var heller ingen spesielle kvalifikasjonskrav for å delta, alle kunne melde seg uten å være forhåndsbedømt. Dette vistes også. Ved påmeldingsfristens utløp var det påmeldt ca. 60 tyske eksponat og et lignende antall fra

MOPHILA
85
NAPOSTA
HAMBURG
INTERNATIONALE AUSSTELLUNG
MODERNER PHILATELIE

resten av verden. Man gikk derfor ut med purring til filatelistforbundene og ny påmeldingsfrist.

Det endelige resultatet ble 135 samlinger fordelt på 602 rammer, samt syv litteratur-eksponat. Bare åtte tyske samlinger slapp gjennom nåløyet, mens bortimot 60 ble refusert. Utlandet slapp stort sett til med det som var påmeldt, for det meste ca. fem eksponat pr. land. En fin gest av de tyske arrangører. Fra Norge var det således påmeldt fire samlinger som alle ble godtatt.

Ifølge utstillingsreglementet skulle samtlige utstillere ha samme enhetlige sølvmedalje. Dessuten skulle juryen bedømme samlingene og dele ut diplom for første, andre og tredje premie. Den ellevte mann store juryen besto av Horst Aisslinger fra Vest-Tyskland, Hans-Walter Bosserhoff, også Vest-Tysk-

land, Dr. Theo Dahinden fra Schweiz, André Dupécher fra Frankrike, Ladislav Dvoracek fra Tsjekkoslovakia, Peter Fischer fra Øst-Tyskland, Tore Gjelsvik, Norge, Bernard A. Henning fra USA, George B. Lindberg fra Sverige, Heinz-Otto Vervoort fra Vest-Tyskland og Joseph Wolff fra Luxembourg. Horst Aisslinger fungerte som juryens formann.

Mange på rett spor

Juryen brukte en del tid på å diskutere bedømmelseskriteriene, mens selve bedømmelsesarbeidet gikk greit unna. Resultatet ble 20 førstepremier, 48 andrepremier, 40 tredjepremier og 21 deltakerbevis, litteraturen medregnet.

Premiefordelingen gir et klart uttrykk for utstillingsnivå. Det var forholdsvis få av deltakerne som virkelig hadde forstått hva som

kunne og burde gjøres ut av en samling av moderne filatelistisk materiale. Til gjengjeld var det en relativt stor gruppe som åpenbart var kommet på rett spor.

Resultatet for de fire norske ble følgende:

2. premie med ærespris til Per Øyvind Kindem for Norge 1974—1983
2. premie til Frank Larsen for Færøyene 1975—1983
2. premie til Ole Georg Nordli for Færøyene 1975—1983
3. premie til Sverre Shetelig for Norge 1977.

Ser man nærmere på resultatlisten forøvrig, fremgår det meget klart at det hittil har vært lettest å nå til topps i den moderne filateli med filatelistiske spesialområder som postautomatisering og automatmerker. Man finner imidlertid også flere gode spesialiserte landssamlinger eller studie-

Fra åpningen av MOPHILA og NAPOSTA. Det er politiorkesteret i Hamburg som spiller.

samlinger. Det er tydeligvis også mulig å nå til topps med motivsamlinger, men på MOPHILA 85 HAMBURG var toppene her meget få.

Juniorene hevdet seg generelt sett meget godt i forhold til seniorene.

NAPOSTA 85

Samtidig med MOPHILA 85 HAMBURG ble det også holdt nasjonal tysk utstilling NAPOSTA 85 HAMBURG, også denne i Congress Centrum Hamburg. Her var det ikke mindre enn 1355 rammer i konkurranseklassene. NAPOSTA 85 HAMBURG var på mange måter et fantastisk show, men viste med all tydelighet at den vanlige utstillingsfilatelen nå holder på å ende opp i en blindgate. Både landssamlinger og motivsamlinger inneholder nå så mye brevmateriale og andre former for utstillingsstykker, at selve *frimerket* som samleobjekt holder på å forsvinne. Det er på tide at man premierer dokumenterte filatelistiske kunnskaper og ikke bare utstillingsobjekter.

De to utstillingene MOPHILA 85 HAMBURG og NAPOSTA 85 HAMBURG var meget godt besøkt, det vrimlet kort sagt av mennesker. Ifølge arrangørene var det inne ca. 30.000 personer i løpet av de fem dager det hele sto på. En nydelig felleskatalog for de to utstillingene er også med på å gjøre bildet av et vellykket dobbeltarrangement fullstendig.

Betinget suksess

MOPHILA 85 HAMBURG var en suksess, om enn en noe betinget suksess. Den har vist at det er mulig å lage spesielle internasjonale utstillinger med samlinger bygget opp av bare moderne filatelistisk materiale. Den

Bygningen hvor den kombinerte Mophila/Naposta-utstillingen ble holdt. (Foto: Johnny Hassel)

Mophila hadde fått plass i trivelige lokaler. (Foto: Johnny Hassel)

har også vist at slike samlinger må kunne anerkjennes i konkurranseklasse på utstillinger. Den moderne filateli er ikke mindreverdig, men likeberettiget selv om den er forskjellige. På den andre side er det tydelig at det fortsatt er en lang veg å gå innen filateli med moderne materiale kan slå igjennom på verdensbasis. Innsatsen fra den tredje verden var beskjeden i Hamburg, og ved et nærmere studium av deltakerlisten finner man at det er altfor mange gamle FIP-utstillere som går igjen. Spe-

sialutstillinger for moderne filateli var tenkt for nye *utstillergupper*, så her må det nok en forsortering til. Videre er det viktig å få spredt opplysninger om at systematisering og bearbeiding av det filatelistiske materialet er viktig. Det bør vel også bli en egen FIP-kommisjon for moderne filateli. Her har det norske forbundet en oppgave.

Neste mulighet for den internasjonale moderne filateli blir til Stockholm 86. Vi ser med spenning frem mot denne begivenhet.

Fyrstedømme Liechtenstein

Frimerkesamling

sinnrikt + lærerikt

Liechtenstein-frimerker i abonnement:

Ett komplett Liechtenstein-årssett koster mindre enn 20 Sveiserfranc og inneholder i 1986 10 serier med 24 frimerker, som utkommer kvartalsvis. **Send ikke penger.** De forlanger kun idag våre salgsbetingelser

ved den understående kupong i denne annonsen eller ved et postkort eller hos Deres frimerkehandler. Salgsbetingelsene blir så sendt Dem uforbindelig gratis. Vi hører gjerne også ifra Dem over telefon Vaduz 075- 66 444.

1986 Nominalpris kun Fr. 18,90 (10 serier med 24 merker)

Frimerkeutgaver 9. desember 1985

Særblokk
«Teater»
«Julaften»
«Gardevåpen»

Klipp her

Klipp her

Klipp her

Send meg vennligst gratis den utførlige brosjyre over betingelsene for Liechtensteins frimerker i abonnement. (Skriv tydelig)

Navn _____

Fornavn _____

Gate _____

Poststed _____

Klipp ut og send til:

Postwertzeichenstelle der Fürstlichen
Regierung, FL-9490 Vaduz, Liechtenstein

nft 9/85

«Katastrofebrev» fra stor flyulykke i København 1947

Hvor bl.a. Sveriges arveprins Gustaf Adolf omkom

«Katastrofe-post» synes å være i skuddet for tiden. Ved flere utstillinger har vi de siste årene sett eksponater som tar for seg brev og annen post som har vært med f.eks. ved flyulykker eller skipsforlis, og som siden er berget og gjerne påført et stem-pel som tilkjennegir at posten har «overlevd» ulykken, mer eller mindre beskadiget.

Et slikt brev er i skrivende stund oppe til auksjon i

Malmø. Konvolutten bærer tydelig preg av å ha vært med i en katastrofe, og er et dystert minne om en av de få katastrofer som har rammet flyplassen Kastrup ved København.

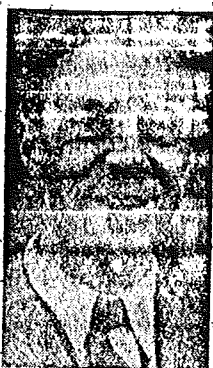
Denne katastrofen inntraff den 26. januar 1947. Et fly fra KLM med kaptein Geijssendorffer ved spakene lettet fra Kastrup med kurs for Stockholm. Mange fulgte avgangen, for det var flere notabiliteter blant passasjerene, — bl.a. Sveriges arveprins Gustaf Adolf, den berømte sangerinnen og filmstjernen Grace Moore og den danske

jazz-sangerinnen Gerda Neumann.

Flyet rullet ut på flystripen, løftet seg og stakk nesten loddrett til værs. Det steg til ca. 150 meter, da det plutselig vendte nesen mot jorden igjen — og drønnet ned på flyplassområdet og ble knust. Flyet tok fyr, og ingen overlevde ulykken.

Havarikommisjonen fant ganske snart årsaken til ulykken: Den gang låste man flyenes haleror med store klemmer når de sto på bakken. Man hadde glemt å fjerne disse klemmene da Geijssendorffer startet, og

Sveriges arveprins omkommet ved flyulykke i Danmark.

Den sveidske arveprins Gustaf Adolf fotografert for Adressavisen i for-
smitter av fotograf Larsen, da arve-
prinsen besøkte Trondhjem.

GUSTAF ADOLF
ARVEPRINS

Katastrofen krevde 22 ofre.

Nederlandsk rutefly styrtet ned like etter starten på Kastrup. Grace Moore blandt de omkomne.

København, 26. (NTB. og Ass. Press.)

ARVEPRINS GUSTAF ADOLF av Sverige omkom søndag da det hol-
landske ruteflyet styrtet ned like etter starten fra Kastrup flyplass
ved København. Arveprinsen var ledsaget av grev Adolf Stenbock og den
amerikanske sangerinnen Grace Moore. Den danske kunstnerinne Gerda
Neumann og hennes mann direktør Jens Dønnow var med i flyet.

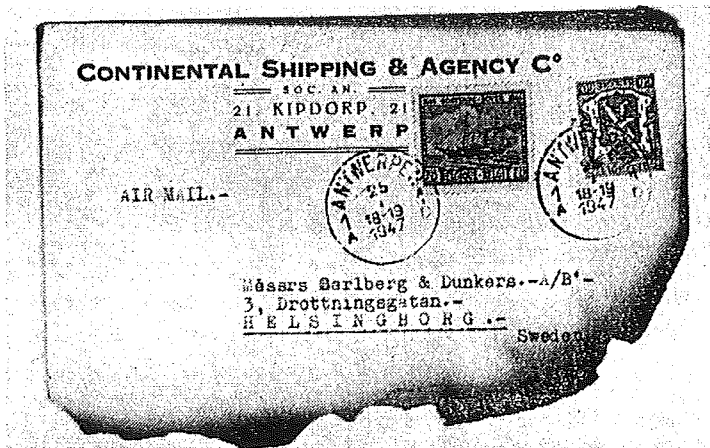
FLYET HADDE 16 passasjerer og en besetning på 6 mann. Alle er
omkommet. Flyet var et Dakotafly tilhørende K.L.M., Nederland. Det
var kommet fra Amsterdam til Kastrup kl. 14,55 og startet igjen kl.
15,31 for å fly videre til Stockholm. Flyet var ikke komptat mer enn
50-70 meter opp, da det styrtet ned av en ukjent årsak.

DET STÖTTE mot jorden med enuten først, eksploderte øyeblikkelig
og kom i brann. Et stort antall ambulanser ble tilkalt, men passasjerene
var blitt drept øyeblikkelig. Det var ingen norske med flyet.

UMIDDELBART etter starten mistet flyet farten og styrtet ned midt
på flyplassen.

han hadde ingen mulighet til å avverge katastrofen.

Konvolutten som nå auk-sjoneres er sterkt forbrent. Brevet er sendt fra en belgisk skipsmegler til en forretningsforbindelse i Helsingborg. Man antar at konvolutten kommer til å komme opp i flere tusen kroner, idet interessen for slik «crash-post» etterhvert begynner å bli meget stor. Særlig svenske samlere er ute etter konvolutten med den triste historien.

E.S. Konvolutten som omtales i artikkelen.

nft

Litteratur

«LaPe Finland Frimærkskatalog 1985—1986.»

Utgiver: Lauri Peltonen, Hangö, Finland

Utgitt: Hangö, Finland august 1985

Sider: 170

Pris: FIM 40,-

Bestillingsadresse: Lauri Peltonen Frimærksaffär, SF- 10900 Hangö, Finland.

Forkortet finlandskatalog

Også i år foreligger den populære LaPe-katalogen over de finske frimerkene i forkortet utgave. Vi blir riktignok i forordet lovet en utvidet og delvis fornyet utgave av katalogen i august neste år, men dette hjelper jo lit i år. Den forkortede LaPe-katalogen er ikke tjenlig som hjelpemiddel for de samlere som vil gå i dybden med sine studier av finsk filateli. Den passer imidlertid ganske godt som forenklet katalog med prisfastsettelse på hovednumrene.

Som normalt er også årets LaPe-katalog velredigert og lett å finne frem i. Visse vanskelige kapitler i finsk filateli, som f.eks. skillet mellom sten og boktrykkutgavene 1901—1910, er gitt en bredere behandling, der tekst og detaljfor størrelser gjør identifiseringen av de enkelte utgavene lettere.

Forkortningen av katalogen har medført at man ikke lenger får kjennskap til slike viktige ting som f.eks. de ulike gjennomstikk hos Finlands stortaggete frimerker 1860—1875, og heller ikke noen kunnskap om ulike fargenyanser og papirkvaliteter. Dessuten er de fyldige og nyttige motivforklaringer

gene ved katalogiseringen av de moderne frimerkene, som LaPe-katalogen har vært alene om, nå utelatt.

Katalogen inneholder naturlig nok prisnoteringer for Ålands frimerker og førstedagsbrever, samt områdene Aunus, Nord-Ingermanland, Karelen og Øst-Karelen. I spesielle avsnitt behandles frimerkeheftene og rullfrimerkene. Prisnoteringer finnes også for automatheftene, postverkets offisielle årssett, maksimumskortene og motivdatostemplerne 1984—1985. Ut over dette finnes et avsnitt om førfilateli som er meget godt, men som ikke er oversatt til noe språk. Her har man kun den finske teksten å holde seg til.

Katalogens tekst forøvrig er stort sett oversatt til et godt svensk språk. Prisfastsettelsene hos LaPe er relativt i godt samsvar med markedsprisene, og gir et bilde av en stabilisering i prisnivået. Dette har medført at noen priser denne gang er blitt justert nedover. Det er også verd å merke seg at prisene for endel semi-moderne førstedagsbrever, som tidligere år viste kraftig prisstigning, nå ser ut til å ha nådd en foreløpig topp.

Årets LaPe-katalog anbefales samlere som ikke behøver en finsk spesialkatalog. Ved bruk av katalogen må man imidlertid være klar over faren ved å bruke en hovednummerkatalog på et såpass vanskelig og mangfoldig område som finsk filateli er. Spesielt må katalogen brukes med forsiktighet når det gjelder frimerkeutgavene i periodene 1860—1875 og 1882—1891. For disse frimerkeutgaver bør man holde seg til mer spesialiserte kataloger.

Örn Gramh.

Gjelder det KJØP eller SALG handler De TRYGGEST hos HANDLERFORENINGENS medlemmer

Bengt Lilja Frimærksauktioner AB,
Boks 4220, S-203 13 Malmö, Sverige.
Tlf.: 095 46 40/13 71 05

Engers Frimerker,

Post: Boks 15, 2824 Redalen.
Tlf.: 061/81 555.

Tobakk og Frimerkecenteret,

Barthold Jønsson, Øvre Langgt. 49,
Post: Boks 471, 3101 Tønsberg. Tlf.: 033/16 663.

**Den Norske Frimerkeforret-
ningen AS,**

Boks 33, 3408 Tranby, Tlf.: 03/85 02 37

Telemark Hobby & Kunst,

Prinsessegt. 14, Post: Boks 355, 3701 Skien,
Tlf.: 035/27 354.

Wennergren-Cappelen AS,

Nedre Vollgt. 9, Post: Boks 738 Sentrum, 0105 Oslo 1.
Tlf.: 02/42 86 10.

Ceta,

Tore Clason, Rådhusgt. 9, 3200 SANDEFJORD.
Tlf.: 034/62 630.

ST-Frimerker,

Kirkegt. 1, Post: Boks 389, 4301 SANDNES.
Tlf.: 04/62 33 32

Kjell Germeten AS

Elisenbergvn. 19, Oslo 2. Post: Boks 3088 Elisenberg,
0207 Oslo 2. Telf.: 02/44 19 14.

Skien Mynt & Frimerkehandel

Telemarksgt. 22. Post: Boks 322, 3701 Skien
Telefon 035/20 615

Magne Hogneland AS-Skanfil

Flotmyrgt. 173, Post: Boks 1510, 5501 Haugesund.
Tlf.: 047/ 29 340

**Hamar Mynt- og Frimerke-
forretning Mynt Mart'n**

Håkon M. Hansen, Boks 195, 2301 Hamar. Tlf.: 065/22 818

Chr. Winther-Sørensen AS

Boks 83, 1371 Asker.
Tlf.: 02/78 26 31

Norsk FDC-service %,

Boks 109, 4601 Kristiansand S., Tlf.: 042/13 064

Frimerkehuset AS

Vestre Skostredet 6, Post: Boks 258 5001 Bergen
Tlf. 05/31 44 20.

Stein Kristiansen

Ravnåsvn. 42 E, 1204 OSLO 12

Frimerkehjørnet,

Kjell W. Solheim, Ullevålsveien 16a, Post: Boks 2616
St.H., 0131 Oslo 1, Tlf.: 02/69 47 21

Dano Frimerkeauksjoner,

Frank Ariansen Sandesundvn. 14,
Post: Boks: 203, 1701 Sarpsborg. Tlf.: 031/51 041.

Aarhus Frimærkehandel I/S,

Bruunsgade 42, DK-8000 Aarhus C, Danmark,
Tlf.: Danmark 095456/12 52 88

Janitz Jakobsen AS

Boks 45, 1415 OPPEGÅRD.
Tlf.: 02/80 55 01.

AS Stampex

Jernbane allé 94,
DK-2720 Vanløse, Danmark

NORSK FRIMERKEHANDLER FORENING

STIFTET 1935

(Postboks 65, 5032 MINDE. Tlf.: 05/23 08 05)

Tilsluttet: International Federation of Stamps Dealer's Association (IFSDA)

Gjelder det KJØP eller SALG handler De TRYGGEST hos

HANDLERFORENINGENS medlemmer

Hans Rode AS,

Bogstadveien 3, 0355 OSLO 3.
Tlf.: 02/46 41 68.

Larvik Mynt- og Frimerkeforretning

Jan Mo, Storgaten 48, 3250 Larvik. Tlf.: 034/86 830

Kjell Ryen,

Boks 50 Kaldbakken, 0901 OSLO 9.
Tlf.: 02/25 63 55.

Odd F. Moe

Post: Boks 207, 1301 Sandvika.
Tlf. 02/54 01 07

BC-Frimerker,

Boks 640 Kurland, 1701 SARPSBORG.
Tlf.: 031/42 129.

Alva AS, Frimerker og Mynter,

Prinsensgt. 5, 0152 Oslo 1,
Tlf. 02/41 15 35

Bernt C. Middelthon AS,

Kongsgaten 36, 4001 STAVANGER.
Post: Boks 64, 4001 Stavanger. Tlf.: 04/52 47 11.

K. E. Frost, Stavanger Mynt og Antikk

Bergelandsgt. 40, 4000 STAVANGER. Tlf.: 04/52 23 41

VEST-auksjon R.H. Schiøde,

Boks 1044, 4001 Stavanger. Tlf.: 04/58 55 13

Orient Frimerker og Mynter,

Langbryggen 11, 4800 Arendal,
Tlf.: 041/23 255 - 94 266

Frimärkshuset AB

S-793 01 Leksand, Sverige.
Tlf.: 0247- 113 60

Filateli,

Boks 6 Bestum, 0214 OSLO 2
Tlf.: 02/57 69 75.

Tore G. Solheim,

Nordahl Brunsgt. 3, Post: Boks 2662 St. H., 0131 OSLO 1.
Tlf.: 02/20 30 83.

Anton Holmboe,

Stensgt. 7, 0358 OSLO 3.
Tlf. 02/69 40 40

Bryggen Mynt & Antikk,

A.E. & G. Lüssenhop, Holmedalsgården, 5000 BERGEN.
Tlf.: 05/31 47 36

Nira Frimerker,

St. Mariegt. 48, 1700 SARPSBORG
Tlf.: 031/56 329.

F.C. Moldenhauer AS,

Bergens Frimerkeforretning, Haakonsgt. 16, Bergen,
Post: Boks 65, 5032 Minde. Tlf.: 05/ 23 08 05.

Sørlandets Frimerke- og Myntsenter AS,

Dronningens gt. 24b, Post: Boks 768, 4601 Kristiansand S.
Tlf.: 042/26 902.

Stavanger Frimerke- & Mynthandel

Boks 276, 4001 STAVANGER

Norfrim, Bjaaland & Sæther,

Post: Boks 5606 Briskeby, 0209 Oslo 2

Brunsael Frimerkeforretning

Thorvald Meyersgt. 47, 0555 OSLO 5.
Tlf.: 02/37 79 63

AS Samler-Invest

Boks 3717 Gamlebyen, 0135 OSLO 1

NORSK FRIMERKEHANDLER FORENING

STIFTET 1935

(Postboks 65, 5032 MINDE. Tlf.: 05/23 08 05)

Tilsluttet: International Federation of Stamps Dealer's Association (IFSDA)

nft

Nytt om nye frimerker

Redigert av Knut Riiber

NORDEN

Finland

29/11: To frimerker beregnet for juleposten, begge pålydende 1,20 mk. Merkene er tegnet av Pirkko Vahtero, og trykkes i femfarvet offset på bestrøket fosforescerende papir av Finlands banks seddeltrykkeri.

Julefrimerker

ENGELSKE KOLONIER

Samler du engelske kolonier? Da trenger du regelmessige sendinger direkte fra England. Vi leverer land og motiv i utvalg, etter mankoliste eller på tilbud.

- Gammelt og nytt
- Stemplet og ustemplet
- Fin kvalitet
- Gratis porto
- Ingen kjøpeplikt
- Betal på posten

Mulighetene er endeløse. Vi har kunder som har vært med helt siden starten i 1966.

Skriv etter plan og prøvesending og bli med i systemet.

JAN E. KNUITSEN

6, Highdown Court, Furnace Green,
CRAWLEY, W. Sussex, RH10 6PR, Storbritannia

OFF-MEDLEM

Motivene denne gang er hentet fra tradisjoner forbundet med julefeiringen i Finland. De ene merket avbilder et «tomaskors», et julekors av tre, som man tidligere trodde beskyttet huset og vertsfolket. Dessuten er det også med på frimerket kjente juleblomster, duftende hyacinter. Det andre merket viser en gammel, tradisjonell og dyktig utført jule-fugl av spon. Fra gammel tid er fuglen betraktet som et lykkebringende symbol i Finland. Under fuglen finnes dessuten røde tulipaner. Begge merkene utgis i et opplag av 20 millioner.

Færøyene

28/10: Fem frimerker i et automathefte, alle pålydende kr. 3,00. Motivene er fire flytyper som har fløyet mellom Færøyene og utlandet, samt et helikopter som siden 1983 har vært benyttet til innenriks luftfart mellom øyene.

Merkene trykkes i foto-gravyre av Joh. Enschedé en Zonen i Holland i flerfarvetrykk.

Færøy-fly

Island

14/11: To frimerker beregnet for juleposten. Motivene skal symbolisere vinteren og juletiden, og merkene er tegnet av Snorri Sveinn Fridriksson. Pålydende blir kr. 8,00 og kr. 9,00. De trykkes i flerfargetrykk i Sveits.

Kunstneren bak merkene beskriver bilde-

Julen 1985

materialet slik: Islands vinterbilder er forunderlige bilder i sne. Solen tenner lys i snekrystallene. Snehorn faller, møtes og skaper nye former på hvite fjelltopper og på en stenvarde på hedeskrenten».

Snorri Sveinn Fridriksson ble født i Saudarkrokur 1/12 1934. Han studerte ved Billedkunstskolen i Reykjavik og på Islands Kunst- og Håndverksskole, hvorefter han studerte videre ved Kunstfackskolan i Stockholm. Han har holdt privatutstillinger i Reykjavik og har deltatt i fellsutstillinger på vegne av Foreningen av islandske billedkunstnere både i Island og i utlandet.

Sverige

21/11: Fem merker beregnet for årets julepost, alle pålydende kr. 1,80. Motivene er malerier av kirkemaleren Albertus Pictor, og er

Julen 1985

hentet fra Härkeberga, Husby, Skultofte og Härnevi kirker i Uppland. De skildrer forskjellige scener fra Jesu tilblivelse og fødsel. Merkenes utgis i hefter med 12 merker i hvert. Salgstiden er begrenset til 21. november— 31. desember 1985. Motivene er bearbeidet for frimerkeutgivelse av Bertil Kumlien og gravert av Zlatko Jakus. De trykkes i ståltrykk av PFA's eget trykkeri.

21/11: Fem frimerker i årets Nobelserie. I år er temaet litteraturpristagere fra fem kontinenter. Merkenes viser de miljøer de fem pristagerne har virket i, — miljøer som i høy grad har påvirket deres forfatter-skap.

De fem forfatterne som hedres er: William Faulkner (USA), Hall-dor Kiljan Laxness (Island), Miguel Angel Asturias (Guatemala), Yasunari Kawabata (Japan) og Patrick White (Australia). Pålydende er for alle merkenes vedkom-mende kr. 2,70. Nobelfrimerkene utgis i hefter med fem merker i hvert.

Gunnar Brusewitz har tegnet merkenes, som siden er gravert av Martin Möck. De er trykt i kombinasjonstrykk ståltrykk/offset i PFA's eget trykkeri.

EUROPA forøvrig

Albania

11/4: 80 q samt en blokk, 1,90 Lek i forbindelse med statsmannen Enver Hodschas død.

25/4: 25 og 80 q. 40 år grensevern.

20/7: 25 q, 80 q, 1.20 Lek og 1.60 Lek. til de innledende runder for VM i basketball.

Andorra

FRANSK POST

21/10: Portomerker, 0.10, 0.20, 0.30, 0.40, 0.50, 1.00, 2.00, 3.00, 4.00 og 5.00 Fr. planter.

5/8: 1.80 og 2.20 fr. fugler.

16/9: 5 fr. maleri fra kirken i Sant Cerni de Nagol.

SPANSK POST

19/9: 30 Pts. sopp

11/12: 17 Pts. Julen 1985.

Belgia

3/5: 250 og 500 fr. jenbanepakkemerker.

2/9: 12. fr. i forbindelse med 50-året for dronning Astrids død.

16/9: 12 og 24 fr. folkløse.

30/9: 9, 23 og 24 fr. til 40-året for befrielsen i 1945.

30/9: 3 og 9 fr. i en ny dagligserie med fugler som motiv.

7/10: 9 fr. 100-året for den flamske forfatteren Ernest Claes.

Bulgaria

21/5: 13 st. internasjonalt ungdomsår.

30/5: 5 st. til 135.året for nasjonaldikteren Iwan Wasows fødsel.

1/6: 0.5 st. til 1000-årsjubileet for byen Has-kowo.

25/6: 13 st. til de 12. verdenungdomsfestspill i Moskva.

26/6: 30 st. til minne om Indira Gahansi.

9/7: 42 st. til den 6. generalforsamling for verdensorganisasjonen for turisme.

11/9: 600 L. VM i sportsfiske.

30/6: 5 st. til 150-året for den nybulgarske skole i Gabrovo.

30/6: 13 st. til den 35. int. kongress for steno-grafi og maskinskriving.

16/7: 13 st. til 30-året for landets medlems-skap i FN.

20/7: 3, 13, 20, 30, 42 og 60 st. samt en blokk, med alle merker, med bulgarske roser som motiv.

16/7: 13 st. FN 40 år.

1/8: 13 st. til 10-året for undertegnelsen av Helsinkiavtalen.

2/8: 5, 13, 42 og 60 st. til EM i svømming i Sofia.

Cypros

23/9: 4, 6, 13, 15 og 20 c. årsdager og resultater i 1985.

England

8/10: I forbindelse med 150-året for det første fotografiske negativ, en serie på fem frimerker med kjente personer innen filmindustrien: 17 p. Peter Sellers, 22 p. David Niven, 29 p. Charlie Chaplin, 31 p. Vivien Leigh og 34 p. Alfred Hitchcock.

Alderney

24/9: 9, 14, 29, 31 og 34 p. regimenter fra Alderney.

Isle of Man

2/10: 22, 22 og 45 p. generalleutnant Sir Mark Cubbon.

2/10: 11, 14 og 31 p. Julen 1985. Kirkemotiver.

Jersey

25/10: En minneblokk med fire merker, 10, 13, 31 og 34 p. Thomas Benjamin Davis.

Frankrike

2/9: 2.50 fr. til 300-året for opphevelsen av Ediktet fra Nantes.

30/9: 3.90 fr. i turistserien.

Gibraltar

25/10: 2×4 p. og 85 p. Julen 1985.

Irland

1/8: 22 og 26 p. int. ungdomsår.

22/8: 20, 30 og 50 p. portomerker.

3/10: 22 og 26 p. industrielle framskritt.

3/10: 44 p. til 150-året for det irske ingeniør-forbund.

Italia

25/7: 50L. og 250 L. i serien italienske slott.

26/8: 600 L. til den VII. int. kongress mot forbrytelser.

25/10: To blokker og et miniatyrark til den internasjonale frimerkeutstilling i Roma. (En blokk med 9×300 L. og en blokk med 5×500L. samt miniarket til en pris av 4000 L.)

Jugoslavia

1/6: Tre tvangstilleggsmerker i verdiene 2.50, 2×3 D.

1/7: 70 Dr. i dagligserien med motiver fra landets byer.

15/3: To luftpostmerker med flymotiver i verdiene 500 og 1000 D.

10/8: 70 D. til VM i modellflyging.

20/9: 8, 10, 50 og 70 D. Flora-alger.

21/9: 70 D. til den 72. int. kongress for tannle-ger.

Luxemburg

23/9: 7 og 10 Fr. vernede bygninger.

23/9: 4, 7, 10 og 50 fr. truede dyrearter.

23/9: 10 fr. nasjonalbiblioteker i Luxembourg 1985.

Malta

3/10: Berømte maltesiske personer, 8 og 12 c..

10/10: Julen 1985, 2 + 1 c, 8 + 2 c og 20 + 3 c.

Monaco

13/8: 1.80, 2.20, 3.20 og 7.00 fr. fisker. Merkene er viet det oceanografiske museum i Monaco. 13/10: En blokk med tre merker à 4 fr. til den transatlantiske regatta Monaco—New York.

25/10: 4 fr. til den int. frimerkeutstilling ITA-LIA 1985.

7/11: 2.20 fr. julen 1985.

7/11: 3 fr. til organisasjonen «Eutelsat Inter-maire».

7/11: Fire merker kunst, 3, 4, 5 og 6 fr.

7/11: 4 og 6 fr. Monte Carlo og Monaco i «Belle Epoque».

7/11: 3.00 + 0.70 og 4.00 + 0.80 Fr. i årets Røde Kors serie.

7/11: 1.80 fr. til den XI. sirkusfestival i Monte Carlo.

7/11: 2.20 fr. til blomsterbinderkonkurranse 1986 i Monte Carlo.

7/11: 2.20 f. industri i Monaco.

5/12: En blokk med fire frimerker, à 5 fr. til 100-året for det første monogassiske frimerke.

Polen

I des.: 8, 10, 20 og 25 Zl. til 100-året for male-
ren for dikteren Stanislaw Ignacy Witkiew-
icz fødsel.

I des.: en blokk, 65 + 15 Zl. til int. frimerkeut-
stillingen ITALIA 85 i Roma.

I des.: 65 Zl. til 300-året for Johann Sebastian
Bachs fødsel.

I juli: 5 og 10 Zl. hoder.

Portugal

2/10: 20 Esc. Forfatteren og dikteren Aquilino
Ribeiro 100-års fødselsdag.

2/10: 46 Esc. Dikteren Fernando Pessoa 50-
års dødsdag.

Romania

I juli: 1, 2, 3 og 4 L. til 20-årsdagen for den 9.
partidag i landets kommunistiske parti.

I juli: 0.50, 1.00, 1.50, 2.00, 3.00 og 4.00 L. til
200-årsdagen for ornitologen J. J. Audubons
fødsel.

San Marino

11/9: 400, 450 og 600 L. til dikteren og forfatte-
ren Alessandro Manzoni 200-års fødselsdag.

11/9: 600L. til VM i sportsfiske.

Sovjet

4/7: En blokk, 30 Kop. til den 12. ungdomsfest-
spill i Moskva.

10/7: 2, 3, 5, 20 og 45 Kop. sibirske helseplan-
ter.

17/7: 15 Kop. til 40-året for Potsdam-konfe-
ransen.

25/7: 20 Kop. til 10-året for Helsinkiavtalen.

1/8: 5 Kop. til 40-året for befrielsen av Korea.

15/6: Et miniark, 8x10 Kop. lokomotiver.

17/6: 15 Kop. 40 år siden Potsdam-konferan-
sen.

17/6: 10 Kop. til ære for den kvinnelige kos-
monaut S. Sawitskaja, den første kvinne som
har vært utenfor fartøyet i rommet.

15/8: Fem merker og en blokk, 2, 3, 5, 20 og 45
Kop. samt blokk 50 Kop. vernede dyr.

24/8: 5 Kop. VM i fotball for juniorer.

30/8: 5 Kop. 50 år «Stachanov-bevegelsen» til
produksjonsøkning.

Spania

24/7: 7, 12, 17 og 45 Pts. berømte spanjoler.

2/8: 17 Pts. Kanotur på Rio Sella, en betydelig
spansk folkefest.

16/7: 7 og 17 Pts. i kurserende serie med
kongens portrett.

27/9: 17 Pts. frimerkets dag 1985.

Tsjekkoslovakia

1/7: 4x7 Kcs. i blokk til 10-året for underteg-
ningen av Helsinki-avtalen.

2/7: 1 Kcs. til de 12. ungdomsfestspill i
Moskva.

I juli: 1 Kcs. CSSR. som verdensmester i
ishockey.

3/9: 0.50 Kcs. til 40-året for opprettelsen av
verdens industriforbund.

4/9: 3 og 4 Kcs. historiske motiver i Brati-
slava.

5/9: En blokk med verdiene 1, 2, 3 og 4 Kcs. til
den X. Biennale for illustrasjoner i Brati-
slava.

23/9: 0.50, 1, 2, 4 og 6 Kcs. håndverkstradisjo-
ner.

28/10: 50 h, 1 og 2 Kcs. resultater av den sosia-
listiske oppbygging av landet.

AUKTION

8 DECEMBER 1985

Hotell Witt, Kalmar Sverige

Material från Skandinavien, Europa och
även utom Europa.

Av det fantastiska material som ingår i
denna auktion vill vi för samlare av Norge,
Danmark, Grönland, Färöarna och Island
särskilt nämna:

många intressanta samlingar, brev, goda
singelobjekt klassiskt — modernt, samt
en del häften.

Beställ gratis katalog — IDAG.
Gamla kunder får den automatiskt.

LARS TORE ERIKSSON

Box 250,
S-391 22 Kalmar, Sverige

Posthornutgavene 1879–1883

Posthistorie og filateli

(Del 13)

Av Harry Snarvold

10 øre, uskravert posthorn, januar 1883 (NK38)

I Chr. Johnsens kontrakt med Departementet var det stipulert leveranse av ti millioner merker pr. år. Den første porsjonen var nå levert (NK 36—37), og trykkeriet gikk i gang med neste trykning av 10-øres merker den 14. mars 1882.

Det bør observeres at trykkeriet innen denne trykning av 10-øres merker hadde trykt ca. 1.500.000 20-øres merker på høsten 1881. Denne utgaven behandles ikke her.

Den foregående leveransen av 10-øres merker var lite preget av håndverksmessig erfaring, og resultatet ble som kjent mindre vellykket.

Originalstempelet var dessuten nedslitt, og en omfattende oppgraving var blitt foretatt på klisjéene ved et par opphold under trykningen gang. Med disse dårlige erfaringer bestemte man seg for å la *originalstempelet* oppgrave, og skraveringlinjene i posthornet ble dermed helt fjernet. På denne måten ble posthornets bøyle nå helt uskravert, med unntakelse av et lite parti i bøylen øvre del under kronen. Dessuten ble hele posthornets nedre kontur trukket opp med en hvit linje, slik at linjene i bunnfeltet ikke lenger når helt opp til posthornet. Dette gjelder også linjen mellom schallstykket og bøylen som ble trukket opp til kronen. Se fig. 38.

Oppgraveringen av originalstempelet bør ha funnet sted en gang i tiden mellom slutten av juli og den 7. september 1881, da man startet trykningen av 20-øres merkene.

Man vet ikke med sikkerhet hvem gravøren har vært, men da Kreutsch graverte klisjéene i foregående utgaver, er det fristende å tro at oppgraveringen av stålstempelet også er utført av ham.

De små verditall i ovalen

skiller seg imidlertid nå markant ut fra den foregående utgaven. Tallene er rundere og mer plumpt gravert og gir et avvikende uttrykk. Dertil kommer at et større antall, ca. 33 klisjéer, er unøyaktig og slentrianmessig utført med graveringslinjer som fortsetter fra det lille siffer ned gjennom ving 5 og begge rammene.

Dette peker på at en annen gravør har fått oppdraget å gravere klisjéene i denne utgaven.

Fig. 38.

Klisjéfremstilling

Klisjéene til denne utgaven ble også utført etter den elektrolytiske metode med fellinger i galvanisk bad.

Etter Johnsens eget løfte om en kvalitetsforbedring etter de nye erfaringer i verkstedet, oppgraving av originalstampelet etc., burde forutsetningene nå ha vært til stede et bedre resultat.

Den eneste påtagelige forbedring er imidlertid at rammene denne gang er kongruente og mindre utflytende. Trykket er fortsatt dårlig og uskarpt med meget dårlig fargedekning. Årsaken til dette kan ikke bare legges Johnsen til last, papirleverandøren har her hatt en del av ansvaret. Av mindre platefeil forekommer en hel del i form av hvite og røde flekker, mens typiske matrisefeil er vanskelig å finne.

Muligens kan en gjentatt matrisefeil forekomme på ca. 10–12 forskjellige klisjéer. Denne fremstår som en rød flekk i den oppgraverne linjen mellom posthornringen og hornet, under og litt til høyre for O i det store 10-tall. Se fig. nr. 39. På grunn av svært dårlig trykk på en del klisjéer, må denne iakttagelse betraktes med en viss reservasjon.

Det store 10-tall er det samme som i foregående utgave, men viser også denne gang et par forskjellige stillinger (hellinger). Forskjellen er nå imidlertid noe mindre fremtredende.

Utskiftede klisjéer på grunn av skader i frimerkebildet, er blitt registrert. I dagboken, som det er referert til tidligere, finnes en del interessante antegnelser angående klisjéfremstillingen. Sitat:

«Den 14de Marts 1881 Morgen begynte Kontrollen med

Forfærdigelsen af for Hr. Øres Stempler hos Skriftstøber Isacksen.

14de. Forfærdiget og nedsat i Basinet 2 Blyplader = 60 Matriser
15de. Forfærdiget og nedsat i Basinet 1 Blyplade = 30 Matriser
16de. Forfærdiget og nedsat i Basinet 1 Blyplade = 30 Matriser
22de. Forfærdiget og nedsat i Basinet 1 Blyplade = 30 Matriser
25de. Forfærdiget og nedsat i Basinet 2 Blyplader = 60 Matriser
27de. Forfærdiget og nedsat i Basinet 2 Blyplader = 60 Matriser
270 Matriser

Af disse udførte 270 Fældinger blev som Vrag tilintetgjort 3 Stk. og arbeidet til færdige Stæmpler 267 Stk. = 270 Stk.

Christiania 19de April 1882.
S. Isacksen R. E. Holmboe

20 Sept. Af de til Trykning i Aar af 10 øres Frimærker i April 1882 fabrikerede Stæmpler er Dags Dato tilintetgjort 242 Stk. og overlevert Hr. Faktor Chr. Knudsen.»

Av dette utdrag fra dagbo-

ken kan man gjøre flere interessante refleksjoner. For det første kan man konstatere at kassasjonen denne gang var redusert betydelig i sammenligning med foregående utgave, og at fellingstiden er blitt sterkt redusert.

Etter dagboken gjensto det altså 267 «Matriser» som skulle behandles til ferdige «Stæmpler», det vil si istøping av typemetall, finpusning og graving av det lille verdissiffer.

Hvor mange av disse som

Fig. 39 Matrisefeil: Rød flekk

virkelig ble fremstilt til brukbare klisjéer, er et annet spørsmål. Den eneste opplysning som kan være til nytte her, er at 242 klisjéer ble tilintetgjort og overlevert til Departementet i september 1882. Dette tall behøver imidlertid ikke være ensbetydende med at 242 klisjéer er blitt brukt under trykningen.

Dette kan besvares bare ved en filatelistisk typesamling utført med en høyverdig kontroll.

For det andre er tabellen i dagboken med antall blyplater og antall produserte matriser, meget interessant. Man kan av denne dra den slutningen at blyplaten(e) har inneholdt 15 eller 30 avtrykk. Med den erfaring man nå hadde fra tidligere arbeid med større og mindre «plater», er det sannsynlig at man har produsert to blyplater med 15 avtrykk (patriser) i hver. Disse er blitt felt en eller to ganger i badet ved hver arbeidsoperasjon. Platen benevnes A og B. Totalt har man felt 18 ganger over de to blyplatene. Fordelingen kan være 10×A plus 8×B, 12×A plus 6×B eller 8×A plus 10×B osv.

Den korrekte fordelingen kan bare klargjøres ved et antall vel dokumenterte matrisefeil på klisjéene. De 10 til 12 nevnte matrisefeil kan altså indikere at en av platen er blitt benyttet 10 eller 12 ganger i det galvaniske bad.

Typeillustrasjon

I de foregående utgaver, NK 36 og 37, var de forskjellige stadier på en og samme type til stor hjelp ved typebestemningen. Dette forhold foreligger ikke i denne utgaven, der vanskelighetsgraden istedet skjerpes ved et utpreget uklart trykk. Ved en typebestemning i denne ut-

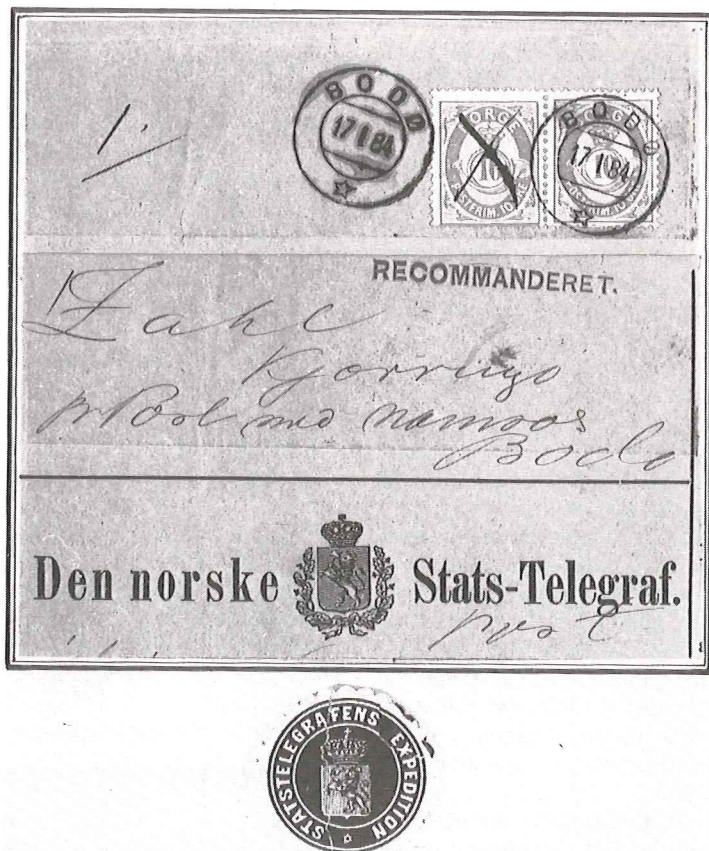

Fig. 40. Par av NK 38 brukt på telegram fra Bodø til Kjerringø med påskrift «Pr. post med Namsos—Bodø».

gaven bør man derfor komplettere med andre karakteristiske kjennetegn i frimerkebildet.

Det er vist totalt 226 forskjellige graveringstyper der typene med de tidligere nevnte ekstra graveringslinjer er avdelt for seg fra 1—33. Resten av typene er nummerert fra 34 til 226.

Merkene er avbildet med så tydelige typetegn som mulig i dobbel skala. Hvert foto har foruten sitt nummer en sifferbetegnelse som angir punktets plassering i ovalbåndet i et koordinatsystem. 10-tallet er bestemt med ytterligere tre mål, som dels viser 1-tallets avstand fra punktet, avstanden mellom de to sifre i 10-tallet og det-

tes avstand til Ø i ØRE. Se fig. 27.

Betegnelser for klisjéer med forskjellig stilling på det store 10-tall er utelatt her.

GRAVERINGSTYPER NR. 1—3, NK 38

Med ekstra graveringslinjer.

NR. 1
5210-2-7

NR. 2
5212-3-5

NR. 3
539-2-8

NR. 4
5311-1-7

NR. 5
5311-2-5

NR. 6
5311-2-6

NR. 7
5311-2-6

NR. 8
6110-2-6

NR. 9
629-2-7

NR. 10
629-2-7

NR. 11
629-3-8

NR. 12
629-4-6

NR. 13
6210-1-5

NR. 14
6210-1-9

NR. 15
6210-3-6

NR. 16
6211-2-7

NR. 17
6211-3-5

NR. 18
6211-3-6

NR. 19
6212-2-6

NR. 20
639-2-6

NR. 21
639-2-7

NR. 22
6310-1-7

NR. 23
6310-1-8

NR. 24
6310-3-4

NR. 25
6310-3-5

NR. 26
6310-3-7

NR. 27
6311-1-5

NR. 28
648-2-6

NR. 29
738-2-8

NR. 30
7310-1-7

NR. 31
7310-2-6

NR. 32
7310-3-4

NR. 33
848-2-5

(Fortsettes)

nft

Utstillingskalender

Utstillingskalender ajourført pr. 20.11.1985

Utstillingens navn	Sted	Tid	Kategori
MOSS 86	Moss	01.05.—04.05. 1986	Norsk regional
AMERIPEX 86	Chicago	22.05.—01.06. 1986	(avdeling for luftpost)
STOCKHOLMIA 86	Stockholm	28.08.—07.09. 1986	FIP Internasjonal
OSLO 86	Oslo	15.10.—19.10. 1986	FIP Internasjonal
BORGFIL 86	Sarpsborg	14.11.—16.11. 1986	Nordisk
			Regional
LISTER 87	Farsund	03.04.—05.04. 1987	Norsk regional
ISTANBUL 87	Istanbul	20.08.—28.08. 1987	FIP Internasjonal
Hålogaland FK	Harstad	Juni 1987	Norsk regional
CAPEX 87	Toronto, Canada	06.06.—14.06. 1987	FIP Internasjonal
NIDARØ 87	Trondheim	10.06.—14.06. 1987	Norsk nasjonal
HAFNIA 87	København	16.10.—25.10. 1987	FIP Internasjonal
PORTUGAL 87	Lisboa, Portugal	1987	Internasjonal ungdom
FINLANDIA 88	Helsinki	Mai—juni 1988	FIP Internasjonal
JUVALUX 88	Luxemburg	April 1988	FIP Ungdom
AUSTRALIA 88	Sydney	30.07.—07.08. 1988	FIP Internasjonal
FREFIL 88	Fredrikstad		Norsk Regional
PRAGA 88	Praha	September 1988	FIP Internasjonal
BULGARIA 89	Sofia	20.05.—30.05. 1989	FIP Internasjonal
LONDON 90	London	Mai 1990	FIP Internasjonal
NEW ZEALAND 90	Auckland	August 1990	FIP Internasjonal

BENYTT VÅRE SMÅANNONSER**Use our small advertisements****Benutzen Sie unsere Kleinanzeigen**

Et middel til kontakt med samlere i inn- og utland.

3 linjer (minimum) kr. 30,00 inkl. MOMS for norske annonsører.

For utenlandske annonsører kr. 25,00 netto.

3 lines kr. 25,00 net for foreign advertisers.

Småannonser skal betales forskuddsvis over postgiro 3597200, Boks 1031, N-7001 Trondheim.*Small ads, must be paid in advance.**Use our postal account 3597200, Boks 1031, N-7001 Trondheim.**Kleinanzeigen müssen im voraus bezahlt werden. Bitte überweisen Sie auf unser Postscheckkonto 3597200, Boks 1031, N-7001 Trondheim.***SELGES:****UTVALG Sverige, Danmark/Grønland, Island** m.fl. utsendes uten kjøpetvang. Gratis prislister på kiloarer og pakker. T. Jönsson, Box 95, S-260 70 LJUNGBYHED.**DANMARK**, nyeste brevk. Kun storf. 100 g 45,- Nkr. porto fr., 200 g halv. storf. 65,- Nkr. Forsk. til svensk pgk 13 76 23-5. T. Jönsson, Box 95, S-260 70 LJUNGBYHED.**ADRESSER** til 199 frim.tidsskr. fra 46 land!! Kun kr. 22,- v/forsk. pgk. 5648936. Frode Eriksen, 7246 SANDSTAD.**DANSK BREVKLIPP**, ny vare. 200 g m/minst 50% store Nkr. 50,-. 100 g kun storf. Nkr. 45,-. Portofr. v/forsk. svensk pgk. 137623-5. T. Jönsson, Box 95, S-260 70 LJUNGBYHED.**TILBUD:** Ca. 1,3 kg V.-Europa, klipp, ca. 100 g løse (40% Norden), brev/bankobrev fra Færøyene, kun kr. 100,- + kr. 20,- i porto. Pgk. 4049631 K. Knutsen, Steinkjellergt. 10B, 5000 BERGEN.**NORGE****/stpl./FDC til salgs. Opptil 60% rabatt. H. Sørensen, Nygårdslie 26, 5034 Y. Laksevåg.**SEND NKR. 40,-** pr. brev eller til svensk pgk. 257091-9, og motta en innholdsrik pakke m/500 Sverige. Gert Ewerstein, Bohusgt. 53IV, S-11667 STOCKHOLM.**«Norsk Automatmerker-Katalog med kommentar»**, 96 sider kr. 30,-. Tlf. 02/69 68 58 etter kl. 17.**DANMARK & ISLAND****, eldre og nyere. Beste kvalitet, også nyhetsabo. Skriv til Tom Kallevig, Munthesgt. 27, 0260 OSLO 2.**30 bankobrev Færøyene**, pris kr. 95,- inkl. porto. 100 g Norge (håndstpl.) kun kr. 40,- inkl. porto. Pgk. 4049631. K. Knutsen, Steinkjellergt. 10B, 5000 BERGEN.**Norske Maxikort** - nesten 100 ulike (ikke Fsh), selges eller byttes. Gratis illiste. Stangenes, Box 5819 Hegdehaugen, 0368 OSLO 3.**MOTIVSAMLERE.** 100-talls ulike serier Nord-Vietnam, Laos og Kampuchea, stpl./**, prislister gratis. Erik Gidlund, Nyvallsvg. 45A, S-80240 GÄVLE.**JULEGAVE?** Et begrenset antall 1 kg TUB rødt segl 1980 (forsegl.), selges for kr. 250,- inkl. porto. Bjørn Rosén, Bruflata 15, 6600 SUNNDALSØRA. Pgk. 3151784.**TILBUD NORGE HK 790/91** i kompl. hefter. HK kr. 140,-. Betal for HK 790 og få 791 med på kjøpet for kr. 80,-. T. Trægde Lorentzen, Boks 3580 Kjøsterud, 3001 DRAMMEN.**Svensk stpl.** merker selges billig privat. 1938-78, 40-50% rab. på Facit. Em. Engstrand, N. Storg. 116, S-57300 TRANÅS (Sverige).**Lykkebr. på konv.** stpl. 1964, HK kr. 250,-, vår pris kr. 105,- porto inkl. 10 stk. kr. 930,-. Nytt lager ankommet. T. Trægde Lorentzen, Boks 3580 Kjøsterud, 3001 DRAMMEN.**SUPERENGROSUTVALG** sendes portofr. Skand. inkl. klassisk under halv AFA. Ekstra kjemperab.: 30% kjøpsrab. v. kjøp Nkr. 2000,-. K. Koch, V. Ringg. 178, DK-8000 ÅRHUS C.**UTVALG** sendes på forespørsel. Rim. priser, godt utvalg Norge, Skand., Europa, hele verden. Eksp. også mankol. Jan B. Olsen, Sigurdsgt. 2, 3250 LARVIK.**England & British Commonwealth** Be om gratis prislister med flere 1000 tilbud fra over 140 land. Nyttigvelser leveres i abonnement. Lav provisjon. Portofr. v/forsk. Follo Frimerkehandel, Box 111, 1415 OPPEGÅRD.**Nkr. 14,- i FRIMERKER** (blir avregnet) gir Dem vår store MOTIVFARGEKATALOG (ingen stpl.massevare, kun godt postfriskt materiale). SHAETZLE AG, Postfach 127, CH-8832 WOLLERAU.**FRIMERKER** i abo. Nye merker fra hele verden. Fra kun 8,5% prov. Gratis info: Frimerker & Filateli, Postboks 20, 1622 ENGALSVIK.**SEND 50 NKR.** mot 100 forskj. Islands-frimerker. Mankolisteservice. Breveklipp, pakker og postfriske årganger. FDC. Brev. Mynt og sedler. Jon Thorsteins-son, Tjarnarstig 3, IS-170 SELTJARNARNES.**UTVALG NORGE**** / stpl. sendes gratis til gj.syn. 40-60% rabatt! Prima kval. Jan T. Moholt, N. Hagavei 15B, 3250 LARVIK.

GRØNLAND. 60 forskj. stpl. eller 25 pene bruksbrev dkr. 75,-. Portofr. v/forutbet. giro 6553370. K. Jespersen, Fredriksdal 34D, DK-7800 SKIVE.

Gammeltyskland, BRD, DDR, Island, England, Sveits, Østerrike, Frankrike sendes i utvalg til int. 30—70% AFA. Obert Naglestad 2270 FLISA.

SVERIGE stpl.** hefter i prima kval. Lave priser. Fullstendig prisliste sendes gratis. Lars Ohlson, Prästg. 24, Boks 1480, S-251 14 HELSINGBORG.

GRATIS salgskat. m/mange gode tilbud fra Danmark, Færøylene, Grønland, Finland samt øvrige Skand. sendes ved henv. til CN-Frimærker, Boks 248, DK-4000 ROSKILDE.

GRATIS salgskat. m/tilbud på Tyskland, Schweiz, Holland samt m.m. sendes ved henv. til CN-Frimærker, Boks 248, DK-4000 ROSKILDE.

Nyhetsabo.: Frimerker-miniark-motiv. Vi leverer nyheter fra over 230 land. Du kan selv velge: Alle utgivelser, kun miniark eller motiv. Kun 20% prov. Be om abonnementsvilkår. Follo Frimerkehandel, Box 111, 1415 OPPEGÅRD.

USA-FILATELI. Godt utvalg i brukt USA. Nyhetsabonnement, utvalg. Prisliste fra TBV-Kjøp, Boks 88, 1851 MYSEN.

FINLAND kilovare, store jub.frimerker. 400 g N.kr. 97,-, 900 g kr. 194,-. Portofritt til norsk postgiro 1995422. K-J Österman, PL 1, SF-02231 ESPOO.

NORDEN VEST-EUROPA. Mankolister ekspederes m/50% rabatt på AFA, kun prima kvalitet fra Sverige, Danmark, Færøylene, Island, Tyskland, Holland. Gode fotokopier av tilbud på bedre merker. Også andre land og Brit. Kolonier på lager. Ekstrarabatt v/større kjøp. **ENGERS FRIMERKER,** 2824 Redalen. Tlf. (061) 81 555 kl. 9—17.

GRATIS sendes en pakke interessante amerikanske frimerker pr. luftpost. Min seneste prisliste medfølger. Vær vennlig og send kr. 20,- for portoomk. Roy Donell, Box 532, Beverly Hills, California 90213, USA.

SVERIGE /stpl.,** hefter samt helsaker. Min fyldige samlerprisliste omfatter det meste fra 1855—1985. Sendes gratis. Kjell Holmgren, Acktjärä 6303, S-82100 BOLLNÄS.

USA 300 ulike stpl. jub.merker, kun kr. 50,-. Beste kvalitet. Luftpost. Send norske sedler som betaling. Roy Donell, Box 532, Beverly Hills, California 90213, USA

USA 800 ulike stpl. frimerker, kun kr. 170,-. Sendes pr. luftpost. Send norske sedler som betaling. Roy Donell, Box 532, Beverly Hills, California 90213, USA.

SALGSKATALOG TILSENDES LANDEVIS. Fra Danmark, DVI, England, Engelske kolonier, Frankrig,

Grønland, Norge, Island, Sverige, Gl. Tyskland, Vest-Tyskland, Berlin, Holland m.m. B.F. Qvist Aps, Dyrehavevej 33, DK-2930 KLAMPENBORG.

SVERIGE /stpl./hefter** selges. Prisliste sendes gratis etter ønske. Leif Holmgren, Svanegatan 11, S-80359 Gävle, Sverige.

DANMARK, FÆRØ., GRØNLAND, DVI, ISLAND. Gratis prisliste sendes. Frimærkehuset, L. B. Pedersen, Nr. Allé 96, DK-8000 ÅRHUS C.

Norge pent stpl. i god kval. selges m/20-40% rabatt på HK. Be om liste. Knut B. Solberg, 3. Strøm Terrasse, 3000 DRAMMEN.

GODE NORDEN rundstpl. Facit minst kr. 100,- for kr. 20,- i brev + noen merker verd mer enn pk.prisen. C. Kvist, Norströmg. 9, S-66200 ÅMÅL.

ØSTERRIKE. Gir for nkr. 50,- i brev, 100 særmerker Østerrike stpl. Korr. tysk/engelsk. H. Aichinger, Ederackerstr. 7, A-4060 LEONDING, Østerrike.

KG-VARE, 30-40%. Storf. DK 200 g Nkr. 45,-, V.-Tyskl. 200 g Nkr. 55,-. Portofr. v/forsk. p.g.k. Norge 1998681, ABC-Frimärken, Box 239, S-70144 ØREBRO.

nft ØNSKES:

NORSK BYPOST kjøpes, spes. fra Bergen, men alt av interesse. Enkeltmerker, ark og brev. Jan Bødtker, Hordnesveien 277, 5047 FANA.

DANSK BYPOST kjøpes. Større og mindre samlinger m/brev og helpost. Evt. gis frimerker i bytte. Oddvar Uddu, Boks 2848, 7001 TRONDHEIM.

Stempler fra Aust-Agder på brev/merker/post-historiske brev/dokumenter m/tilknytning til fylket er av stor interesse. Kjøp evt. bytte. Kjell Pedersen, Opalvn. 2, 4875 NEDENES.

Tj.mrk./OFF.sak på brev, kort, T-stpl. på merker og brev ønskes kjøpt. Hans Šickel, Risalleen 6D, 0374 OSLO 3.

Jeg ønsker auksjonskataloger tilsendt, samt tilbud på Skandinaviske FDC. Geir Kristiansen, Boks 465, 50001 BERGEN.

KJØPES eller BYTTES. Norske minneblokker samt gamle postkort. Send tilbud til CN-Frimærker, Boks 248, DK-4000 ROSKILDE.

For min spes.samling «Tyske Stater» søkes brev fra disse til Norge i perioden 1850-1872, spesielt Preussen og Sachsen. Franz Josef Günnevig, Mintarder Weg 41, D-4000 DÜSSELDORF 30.

Petter Dass/* 1947** kjøpes. Alstahaug og omegn Filatelistklubb, Boks 103, 8801 SANDNES-SJØEN.

UTVALG ØNSKES:

GJØVIK FK ønsker utvalg i god kvalitet, spes. Norge. 5% prov. og returporto belastes eier. Bytteleder P. Husevåg, Kringsjå 4, 2800 GJØVIK.

ARENDAL FK ønsker utvalg fra Norge, Europa samt Japan. Spes. søkes Norge skravert posthorn. 10% klubbprov., returporto belastes selger. Bytteleder Svein M. Christensen, Opalvn. 17, 4875 NEDENES.

FLORØ FF ønsker utvalg Norge, Norden, V.-Europa, USA, Canada, Australia, Sør-Afrika, CEPT. 10% prov. Returporto belastes selges. Bytteleder John Tuftedal, Vestnesv. 14, 6900 FLORØ.

AALESUND FK ønsker utvalg Norge, Europa, Brit. kol. og Irland. 10% prov. Bytteleder Oddvar Jan Melsæter, Postboks 612, 6001 ÅLESUND.

NORDENFJELDSKE FF ønsker utvalg. Ca. 100 deltakere og stor omsetning. Kun bedre utvalg mottas. 10% prov. til klubben. Returporto (rek.) belastes eier. Bytteleder Erling Wang, postboks 690, 7001 TRONDHEIM.

TROMS FK ønsker utvalg for sirkulasjon i klubben. Norge og Norden har størst interesse. Videre England, Irland, Frankrike og USA. Også brevmateriale stor interesse. Bestem sirkulasjonstiden selv. Bytteleder Steinar Krokmyrdal, Boks 2796 Elverhøy, 9001 TROMSØ.

LILLEHAMMER FK søker utvalg i god kvalitet fra hele verden. 5% provisjon, returporto belastes eier. Lillehammer FK v/bytteleder, Boks 32, 2601 LILLEHAMMER.

STJØRDAL FK ønsker utvalg Norden, V.-Tyskland, England, Irland, eldre Ungarn, USA, Canada og Cept. 10% klubbprov. Bytteleder Johan E. Øyang, Sig. Jarls vei 13, 7500 STJØRDAL.

STATFJORD FK ønsker bedre utvalg fra Norge, stpl., postfr., klassisk og nyere utvalg. Ingen prov., retur belastes eier. Bytteleder Andreas Hatletveit, 5674 Sævereid.

BRYNE FK ønsker tilsendt utvalg. Spesiell interesse for Norge (postfrisk, brukt, stempler), Norden og Australia. Tema/motiv: Transport, oppdagelsesreiser, kart, polarpost. Ingen provisjon. Porto belastes selger. Bytteleder Georg Rosland, Steinsland, 4340 BRYNE.

ØRSTA FK ynskjer betre utval frå Noreg og Norden, Kanaløyane stempla, postfrisk Israel m/tabs. 10% klubbprovisjon. Sirkulasjonstid 2 mnd. Bytleiar: Oddbjørn Nupen, Grepalvg. 25, 6150 ØRSTA.

HALDEN FK ønsker utvalg fra Sverige, Danmark, Holland, Estland, Polen, nyere Ungarn, Italia (før 1960), telekommunikasjon, sjakk og folkedrakter, CEPT**. Spes. søkes bedre Norge, brev og merker samt 20 mm. 5% prov. og returporto belastes selger.

Bytteleder Ton Kruithof, Atomvn. 22B, 1750 HALDEN.

NAMSOS FK søker bedre utvalg fra Norden, Vest-Europa, USA, Canada, Australia, New Zealand, Tsjekkosl. motiv: Flagg, Blomster, Fly, Båter, Fugler, Forhistoriske dyr. Norske utvalg priset etter HK ønskes ikke. Sirkulasjonstid ca. 3 mnd. 10% provisjon til klubben. Utvalg sendes: Namsos FK, Boks 20,7801 NAMSOS. Mrk. Bytteleder.

BYTTE M.M.:

Send 100 eller 200 ulike fra Norge (storf.) og motta 100/200 ulike BRD. Hasso Eitner, Schlachthausstr. 16, D-7400 TÜBINGEN, Vest-Tyskland.

TYSKENGCO. Send 1000 bl. Norge eller Skandinavia og motta 200 forskj. England m/Samveldet eller 200 forskj. Tyskland. Laursen, Irlandsvej 74, DK-2300 KØBENHAVN S.

Send 350 ulike norske merker og jeg sender 400 ulike Sverige. Kjell-Åke Holmqvist, Box 5020, S-25005 HELSINGBORG.

NORGE** nr. 217/219, 255-260, 292 mot pent stpl. nr. 398, 459, 463, 482, 581, 519B, 523, 527, 647, inntil 15 stk. av hver. G. Zamojski, Boks 133, 7601 Levanger.

DIVERSE:

NORSKE FRIMERKER. Rundstemplede og postfriske. Bli deltager i vårt verdensomspennende computer-assisterte nettverk for filatelister. Foreløpig gratis deltagelse. Skriv til : Stamps & Computers, Bjørn Rosen, Bruflata 15, N-6600 SUNNDALSØRA.

Udvalg

MED STOR RABAT

Gode frimærkeudvalg tilsendes regelmæssigt med frimærker fra Deres samlerområder.

FRIMÆRKERINGEN

Søndersjøvej 20,
DK-3500 VÆRLØSE
DANMARK

ALSTAHAUG OG OMEGN FILATELISTKLUBB,

Postboks 103, 8801 Sandnessjøen
ALTA FRIMERKEKLUBB,

c/o R. Simonsen, Møllebakken 2,
9510 Elvebakken

ARENDAL FILATELISTKLUBB,

Willumstad Terrasse 2, 4800 Arendal

ASKER FILATELISTKLUBB av 1976,

Bleikerollen 13, 1370 Asker

ASKER OG BÆRUM

FRIMERKEKLUBB,

Postboks 536, 1301 Sandvika

BARDUFLOSS FILATELISTKLUBB,

Boks 7, 9201 Bardufoss

BERGENS FILATELIST-KLUB,

Boks 846, 5000 Bergen.

BODØ FILATELISTKLUBB,

8000 Bodø.

BRYNE FRIMERKEKLUBB,

Boks 300, 4341 Bryne.

DRAMMENS FILATELISTKLUB,

Postboks 232, 3001 Drammen.

ELVERUM MYNT- OG

FRIMERKEKLUBB

Postboks 1305, 2401 Elverum

FARSUND FILATELIST-FORENING,

Boks 146, Farsund.

FAUSKE FILATELISTKLUBB,

Møllvn. 24A, 8200 Fauske.

4-SKILLING BLÅ

v/Otto Fotland, Stasjonsgt. 20B,

3040 Gulsbogen

FLEKKEFJORD FILATELISTKLUBB,

4400 Flekkefjord.

FREDRIKSTAD FILATELISTKLUBB,

Postboks 536, 1620 Gressvik

FRIMERKE-RINGEN POSTHORN,

Postboks 516 Sentrum, Oslo 1.

FØRDE FRIMERKEKLUBB,

Kvernberget 6, 6800 Førde.

GJØVIK FILATELISTKLUBB

Box 212, 2801 Gjøvik.

GRIMSTAD FILATELISTKLUBB,

Boks 3, 4891 Grimstad.

HADELAND FILATERKEKLUBB

2760 Brandbu.

HALDEN FILATELISTKLUBB,

Boks 28, Glénne, 1750 Halden.

HAMAR FILATELISTKLUBB,

Boks 486, 2301 Hamar.

HAMMERFEST FILATELISTKLUBB,

v/ Odd A. Olsen, Mylingen 10,

9600 Hammerfest

HAREID OG ULSTEIN

FRIMERKEKLUBB,

v/Tor Flatin, 6065 Ulsteinvik.

HAUGESUND FILATELISTKLUBB,

Boks 525, 5501 Haugesund.

HØNEFOSS FILATELISTKLUBB,

v/Sigurd Brenden

Riperbakken 16, 3500 Hønefoss

HÅLOGALAND FILATELISTKLUBB,

Boks 485, 9401 Harstad.

IBESTAD FILATELISTKLUBB,

Boks 67, 9450 Hamnvik.

JESSHEIM FRIMERKEKLUBB,

Boks 120, 2051 Jessheim

KARMØY FRIMERKEKLUBB,

Postboks 29, 4270 Åkrehamn.

KONGSBERG FILATELISTKLUBB,

Postboks 243, 3601 Kongsberg.

KRISTIANSAND FILATELISTKLUBB,

Boks 301, Kristiansand.

KRISTIANSUND FILATELISTKLUBB,

Boks 390, 6500 Kristiansund N.

LILLEHAMMER FILATELISTKLUBB,

Boks 32, 2601 Lillehammer.

LUND FILATELISTKLUBB,

4460 MOI

MANDAL FILATELISTKLUBB,

4500 Mandal.

MOLDE FILATELISTKLUBB,

Postboks 470, 6401 Molde

MOSS FILATELISTKLUBB,

Postboks 418, 1501 Moss.

NAMSOS FRIMERKEKLUBB,

Boks 20, 7801 Namsos.

NARVIK FILATELISTKLUBB,

Bjørnfjellgt. 11, 8500 Narvik.

NESODDEN FRIMERKEKLUBB,

Kløvern. 1, 1450 Nesoddtangen

NORDENFJELDSKE

FILATELISTFORENING,

Boks 690, 7001 Trondheim.

NORDRE VESTFOLD FILATELIST-

KLUBB, Postboks 56, 3081 Holmestrand

NOTODDEN FILATELISTKLUBB,

Postboks 20,3671 NOTODDEN.

ODDA MYNT & FRIMERKEKLUBB,

Boks 211, 5751 Odda.

OPPDAL FRIMERKEKLUBB,

Boks 75, 7341 Oppdal.

OSLO FILATELISTKLUBB,

Boks 298, Sentrum 0103, Oslo 1.

POLARSIRKELEN FRIMERKEKLUBB,

Boks 169, 8601 Mo i Rana.

RAUFOSS FRIMERKEKLUBB,

Postboks 11, 2831 Raufoss

RINGEBU FILATELISTKLUBB,

2630 Ringeby.

SANDEFJORD FILATELISTKLUBB,

Postboks 272, 3201 Sandefjord.

SANDNES FILATELISTKLUBB

Boks 406, 4301 Sandnes

SARPSBORG FILATELISTKLUBB,

Eilertsensv. 6, 1700 Hafsundsøy.

SENTRUM FILATELISTKLUBB,

Boks 614, Sentrum, Oslo 1.

SKIEN FILATELISTKLUBB,

Boks 211, 3701 Skien.

SOGNDAL FRIMERKEKLUBB,

Boks 195, 5801 Sogndal.

STATFJORD FILATELISTKLUBB,

Salbu, 5047 Stend.

STAVANGER FILATELIST-KLUB,

Postboks 604, 4001 Stavanger.

STEINKJER FRIMERKEKLUBB,

Boks 1056, 7701 Steinkjer.

STJØRDAL FRIMERKEKLUBB,

Boks 46, 7501 Stjørdal.

STORD FRIMERKEKLUBB,

Boks 176, 5400 Stord.

SØR-VARANGER FILATELISTKLUBB,

Øbergvn. 20, 9910 Bjørnevatn.

TROMS FILATELISTKLUBB,

Boks 1044, 9001 Tromsø.

VADSØ FILATELISTKLUBB,

Postboks 35, 9801 Vadsø.

VESTERÅLEN FILATELISTKLUBB,

Boks 162,8430 Myre.

VOSS FRIMERKEKLUBB,

5720 Palmafossen.

VÅGÅ FILATELISTKLUBB,

2680 Vågåmo.

ØRSTA FILATELISTKLUBB,

6172 Håvoll.

ÅALESUND FILATELISTKLUBB,

Postboks 612, 6001 Ålesund.

ÅNDALSNES FRIMERKEKLUBB,

Boks 62, 6301 Åndalsnes.

Tilsluttete klubber:

NORSK POSTHISTORISK SELSKAP,

c/o Postmuseet, Postboks 1051,

Sentrum 0104, Oslo 1.

LANDSFORENINGEN FOR NORSKE

MOTIVSAMLERE,

Postboks 49, 5032 Minde

NORSK FILATELISTFORBUNDS

UNGDOM,

Postboks 875 Sentrum 0104, Oslo 1.

OBS!

NFT FORNYELSE AV

ABONNEMENTET FOR 1985

OBS!

Abonnementsprisen for 1986 fastsatt til: **kr. 110,—** for direkteabonnenter i Norge og Norden, **kr. 125,—** til Europa utenfor Norden, og **kr. 135,—** for abonnenter utenfor Europa sendt med luftpost.

NFT, Postboks 1031, N-7001 TRONDHEIM. Postgirokto.: 3597200.

KJEMPETILBUD

NK 32/34 KRONE OSCAR POSTFRISK

HK-pris kr. 2.200,- **VÅR PRIS KUN 1.550,-**

Vi har nu for oppstykking et helarksett av NK 32/34 i prima kvalitet. Dersom De ønsker spesielle posisjoner eller typer kan dette også bestilles.

INGEN TILLEGG FOR BLOKKER UANSETT STØRRELSE

Gå ikke glipp av dette tilbudet. Bestill i dag.

FRIMERKEHUSET A-S

Boks 258, 5001 BERGEN. - Tlf. 05/31 44 20

NORSK FILATELISTFORBUND

Sekretariatet: Dronningensgate 15, værelse 340, Oslo 1.
Kontortid: Tir. 10-16, ons. og tor. 10-14. Tlf.: (02) 41 61 40.
Sekretær: Efrén Rebollo, postboks 875, Sentrum,
0104 Oslo 1

FORBUNDSSTYRET

President: Paul H. Jensen, Abbedikollen 3 D, Bestum,
0280 Oslo 2

Visepresident: Ingolf Kapelrud, Sjøråkn. 1, 4070 Randaberg
Styremedlemmer: Børre Amundsen, Conrad Holmboes vei 27,
9000 Tromsø, Torbjørn Hallgren, Stubbsvingen 46, 7000 Trond-
heim, Johnny Hassel, Ivar Welles vei 1B, 0672 Oslo 6, Erling
Aune, Granlia 28B, 5080 Eidsvåg i Åsane, Per Kindem, Stubbe-
rudvn. 12, 1750 Halden.

NORSK FILATELISTISK TIDSSKRIFT

UTGITT AV NORSK FILATELISTFORBUND

Redaktør:

ERLING SJONG, Boks 2177, 7001 Trondheim.
Tlf. 07/92 01 37.

Annonsepriser for 1985

norske annonsører:

1. omslagsside	kr.	2000,00	+mva
2. omslagsside	kr.	1750,00	+mva
3. omslagsside	kr.	1750,00	+mva
4. omslagsside	kr.	1850,00	+mva
1/1 side	kr.	1600,00	+mva
1/2 side	kr.	1000,00	+mva
1/4 side	kr.	600,00	+mva
1/8 side	kr.	400,00	+mva

Advertising rates for 1985

foreign advertisers:

kr. 2000,00	net
kr. 1750,00	net
kr. 1750,00	net
kr. 1850,00	net
kr. 1600,00	net
kr. 1000,00	net
kr. 600,00	net
kr. 400,00	net

Anzeigenpreise für 1985

die Ausländischer:

kr. 2000,00	net
kr. 1750,00	net
kr. 1750,00	net
kr. 1850,00	net
kr. 1600,00	net
kr. 1000,00	net
kr. 600,00	net
kr. 400,00	net

Forretningsfører:

TOR SKAUGE, Boks 1031, N-7001 Trondheim

Tlf. 07/52 18 70 (Kontor), 07/91 76 26 (Privat)

Postgiro nr. 359 7200, Bankgiro 5361.64.21928

Tidsskriftet sendes gratis til medlemmene i klubber tilsluttet
Norsk Filatelistforbund.

Årsabonnement direkte i Norge og

Norden forøvrig 1985 kr. 100,00

Annual Subscription to Europe kr. 115,00

Subscription outside of Europe by air mail: kr. 125,00

Løssalgsspris kr. 12,00.

Småannonser (trelinjers) kr. 25,00 + moms

Opplag 7600 eksemplarer.

Tidsskriftet kommer ut med ti nummer i året. I månedene
mai/juni og juli/august blir det sendt ut dobbeltnumre.

Bestillinger på tidsskrift, særtrykk, enkelte numre samt
korrespondanse angående annonser, sendes forretningsfø-
rerens.

TRYKK: ADRESSEAVISEN FOTOSATS/OFFSET 7000 TRONDHEIM
ISSN 0332-8848

Innleveringssted: 7000 Trondheim

NYTT FRA POSTEN

NYE FRIMERKER!

14.11. utgir Postverket 2 nye særfrimerker i verdiene kr. 2,50 og 5,00. Foranledningen til denne utgivelsen er 250-årsjubileet til Statens Havnevesen og 200-årsjubileet til Norges Sjømåling.

Begge frimerkene er tegnet og gravert av Sverre Morken, og blir trykt i ståltrykk/offset i Norges Banks Seddeltrykkeri i opplag på h.h.v. 9 og 3 millioner merker. Verdien kr. 2,50 viser mudringsfartøyet M/A «Berghavn» og på 5-kronersverdien er gjengitt en sjømålersekstant og utsnitt av et sjøkart fra 1791.

Samme dag kommer 2 nye særfrimerker til juleposten. Frimerkene er i hefter med 10 merker à kr. 2,00 og 2,50 med motivene «Julekrans» og «Dompaper», tegnet av h.h.v. Hedvig Wright Østern og Viggo Ree. Skrift og arrangement er ved Ottar H. Johannessen. Frimerkene blir trykt i flerfarget offset hos Emil Mostue A/S i opplag på h.h.v. 800.000 og 1,5 millioner hefter.

OPPHØRSSALG

Postens filatelitjeneste holder opphørssalg på ett bruksfrimerke, miniatyrarket utgitt 4.10.1985 og særfrimerker utgitt før 1.1.1984. Salgsliste for opphørssalget fås gratis og kan bestilles fra Postens filatelitjeneste, Postboks 3770 Gamlebyen, 0135 OSLO 1. NB! Restopplagene er begrenset og siste bestillingsfrist er

31. DESEMBER 1985.

ÅRSSETT

Årssett av norske frimerker er en fin gaveartikkel til slekt, venner, forretningsforbindelser og tilsatte.

ÅRSSETT 1985 à kr. 66,- vil være til salgs ved de fleste postkontorer f.o.m. 14.11.1985, i tillegg til årssett 1984 à kr. 66,-.

Fra Postens filatelitjeneste kan De dessuten bestille årssett 1983 à kr. 108,50, 1982 à kr. 67,75 og 1981 à kr. 44,30.

X 0025577
DERAM ODD

A131

03

RIS SKOLEV 19

0373 OSLO 3

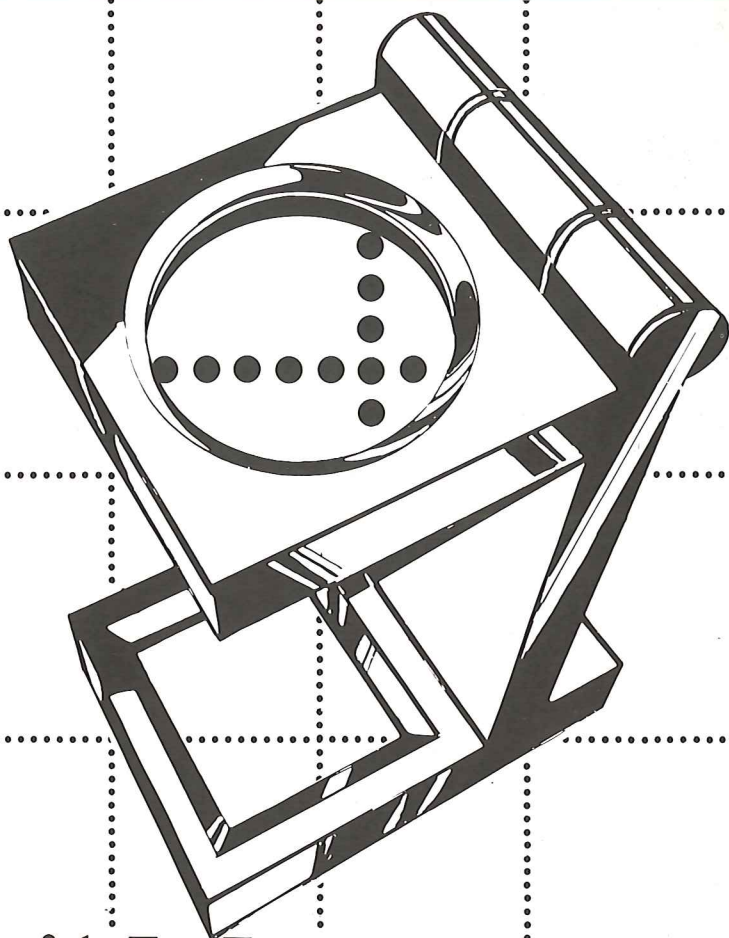
seforandringer innmeldes for
teabonnenter til:

s forretningsfører

1031

7001 Trondheim

For klubbmedlemmer til vedk. klubb

•Emil Moestue as•

GRAFISK INDUSTRI
Postboks 342 Sentrum
Oslo 1